

SOUB

Yá pò kú láε bee guu

Soúá wabi mèn basoplakwi pò Isailio kè Lu-awaone, mé aai si le ũ ní pò'obona, mé Yesudeo lé zikeò e ní a gbão.

Soú lá kpaalea lee sooe. Le pò Davidi dào ku we dasi (51-65, 67-71) bee gbea Kole buio leo (42-49, 84-88), Asafa leo (73-83), kiablea leo (93-99), gea Yelusaleũ leo (120-134).

Soú buio dasi maamaae:

Le pò aai Dii tɔbo à zòke ní à maakoo yá musu:
8, 19, 33, 100, 103-105, 111, 113-114, 117, 135-136, 145-149

Dii kiblea leo: Dii mé kía ũ: 47, 93, 96-99

Kiablea Soú, wabikea kiae ge kía wabikea: 2, 18, 20-21, 45, 72, 89, 101, 110, 144

Gēa Dii kpéu leo: 15, 24

Gēa Yelusaleũ le pò Isailio ì si gɔɔ pò aale gé dikpekéi we: 84, 91, 121, 122

Siona leo, aale gu pò Dii sè wà a kpé dɔu Yelusaleũ tɔbo: 46, 48, 76, 87, 132

Waaso Soú: 14, 50, 53, 75, 81, 95

Soú pò ì yádada luanaaikenaone: 1, 37, 49, 73, 78, 112, 119, 127, 133

Gbé pò aale pɔsia ke aale Lua sisi ní yá'oma guu
Soú: 12, 44, 58, 60, 74, 79, 80, 83, 85, 90, 94, 106, 108, 123, 126, 137

Lua gbéɔ wiileawa yá'ia ge ìadama ge gude ge gyá ge zìzòke yá musu leo: 5-7, 13, 17, 22, 25-26, 28, 31, 35, 38-39, 41-43, 51, 54, 57, 59, 61, 63-64, 69-71, 86, 88, 102, 109, 120, 130, 140-143

Lua sáaukpaá kẹ̀ ì ní suaba ge ì duunakēmá yáí:
9-10, 30, 32, 34, 40.1-12, 92, 107, 116, 118

Póna ní aafia pọ́ luanaaikenaᵋ ví leᵋ: 3, 4, 11, 16,
23, 62, 131, 139

Yesu Soũ lesí Maaku 14.26 guu, mé à Soũ yá'ò a
yādanᵋᵋ guu (Maa 12.10, 36) ní aà wabikᵋᵋᵋᵋ guuo
(Maa 15.34, Luku 23.46).

Soũᵋᵋ guu wà dᵋaa wà Kilisi yá'ò ní taasi pọ́ a keᵋᵋ
(22, 69). Wà aà bᵋa gau yá'ò lᵋ ní aà taa luabᵋ yáᵋᵋ
(16, 110, 118). Wà Soũ lá yáᵋᵋ ò Lua bàakuarínᵋᵋ
gbᵋzā lác guu de gēn basᵋola.

Isailiᵋ wabikᵋᵋᵋᵋ, Yesu wabikᵋᵋᵋᵋ, Yesude káauᵋᵋ
wabikᵋᵋᵋᵋ (Zin 4.24-26), Soũᵋᵋ de lá pọ́ Yesudeᵋᵋ ì
lousisiᵋᵋ ũ e ní a gbāᵋ.

LA SEIA

1

Soũb 1-41

Báaade

¹ Báaaden gbé pọ́ lí gbēvāiᵋᵋ ledama mao ũ.

Ili duunkᵋᵋᵋᵋ zé seᵋ,

ìli zᵋle ní gbé àlafikᵋᵋᵋᵋᵋᵋᵋ.

² Dii ikoyā mé ì kaaàgu,

ìᵋ làasookᵋᵋwà fāanᵋ ní gwāasinaᵋᵋ.

³ A de lán lí pọ́ wa bà swa saᵋwa,*

a lá lí giigagao, ìᵋ ne'i a gᵋᵋwa,

yá pọ́ ì ke píi káfia ví.

⁴ A de màa ní gbēvāiᵋᵋᵋ.

Aa de lán ése úa pọ́ íana ì sélewaᵋᵋ.

⁵ Beewa gbēvāiᵋᵋᵋ bᵋ maa yákpalekegᵋᵋᵋᵋᵋᵋᵋᵋ,

* 1:3 Zel 17.8

duunkenaɔ ze gbẽmaaɔ saeɔ.
 6 Dii ì zemikũ gbẽmaaɔne,
 gbẽvãio sɔ, an zé mipè kaalewa.

2

Kía pɔ Lua kpà

1 Bóyãì bui ní buio lé zɔakai?
 Akeɔ wàle lé pã kpaai?

2 Dúnia kíaɔ lé zì sɔuke,
 kpalablenɔ lé kãaa Dii
 ní Kía pɔ a kpàosi.*

3 Aale me: Wà ní mɔdaonaɔ kékẽ,
 wà ní ba polowá.

4 Dii lé ní àlafike,
 zɔlea musu àle ní yáalo.

5 A palamá ní pɔfẽo,
 aà kpẽne ì to vĩa ní kú.

6 A mèt a a Kía kpà
 a gbèsisí Siɔna musu.

7 Má yá pɔ Dii dilemeɛ o à mèt:
 Ma nén n ũ, n Maen ma ũ gbã.†

8 Wabikeɔ, mí n gba bui píi,
 mí dúnia gola síiɔ kpama n pɔ ũ.

9 Nyɔ kiblemá ní mò gopanao,
 níyɔ ní wíwi lá wí gí oo wiwa.‡

10 Kíáɔ, à ledamae bee ma,
 dúnia kpalablenɔ, à ònkũ sa.

* 2:2 Zin 4.25-26 † 2:7 2Sam 7.14, Mat 3.17, Zin 13.33, Ebe 1.5,
 5.5 ‡ 2:9 Zia 2.26-27, 12.5, 19.15

11 A zɔble Diie ní viakεaèò,
à kúle bùsu sεè ní lualuao,
12 ké aà pɔ su fεázi à gaga zéuo,
asa aà pɔ ì pa kándoε.

Báaadεn gbé pɔ náaazi ũ.

3

Lezua Luazi ibεεɔ yá musu
(2Sam 15.13-17)

1 Le pɔ Davidi dà gɔɔ pɔ à bàalè a né Abisaloũε.

2 Dii, ma wèlεɔ diε fá,
gbé pɔ íbelesèmanɔɔ dasi.

3 Wàlε ma yá'o dasi,
wàlε mε Lua a ma suabao.

4 Mpi sɔ Dii,
nílε òliamazi sèngbao ũ,
ma gawin n ũ,
ni to ma mi àɔ daa ía.

5 Mi lezu Diizi,
ì wea za a kpéu gbèsísí musu.

6 Mi wúle i'o ní a nao,
mi vu aafia, asa Dii mé ma ũ.

7 Gbèɔn òaasɔɔɔ lεε kwi lé ma wε,
kási mili viakεnέo.

8 Fεlε Dii,
ní ma ibεεɔ lεgbeomble,
ma suaba ma Lua,
ní gbèvãipiɔ swaa é'ε.

9 Dii mé ì gbé suaba.
Báaada n gbéɔgu.

4

Wabi oosi kea

¹ Davidi le. Wɪ sɪ ɲ mɔɔnleaoe.
² Tó ma n sisi, wea Lua ma Zenɔde.
 Tó má yeleea, ni ma gba dɛepookii.
 Wɛnadɔmɛɛ, ní ma wabikea ma.

³ Gbɛ́ɔ, á ze widaa ma Lua gawidewae boe ni?
 Iɔ ye pɔpɔzi, iɔ te táaɔzi.

⁴ Aɔ dɔ́ ké Dii a gbɛ́ɔ dɪle adoa,
 tó ma aà sɪsi, a ma yāma.

⁵ A kpakpanaga, ásu duunakɛo,
 à laasooke á wúlekii, í nɪle.

⁶ A sa pɔ́ de à o o,
 í Dii náaikɛ.

⁷ Dasi ì mɛ: Déme a èfáaikewɛi?
 Wá wegwa Dii, báaadawágu.

⁸ Baa tó pɔ́wɛna ɲ vɛɛo diɲzi,
 pɔna pɔ́ ɲ dàmɛɛ ma sɔu de ɲ pɔa.

⁹ Mi wúle i'o ɲ a nao kau,
 asa Dii, nímɛ ni to mào ku dɔɔa.

5

Wabi kɔɔ kea

¹ Davidi le. Wɪ sɪ ɲ kulɛpɛaoe.

² Swákpa ma yáí Dii,
 laaidɔ ma yāwaaipaawa.

³ Ma Kía, mále wiilema,
 ma Lua, mále wabikema.

⁴ Dii, ni ma yāma gufɛne,
 mi a yáɔ dɔɔɔne kɔɔ,
 ma wé iɔ dɔnzi.

⁵ Luan n ũ, ní ye vāizio,
nili gběvāi dilɛo.

⁶ Ziakáfiina lí e zè n aɛo,
ní za vāikɛnaɔgu píɛ.

⁷ Dii, ni ɛɛdeɔ midɛ,
ní ye gběɛɛnaɔ ní gběɛɛblenaɔ gíyáio.

⁸ Mapi má gě n ua n gběke zɔɔ yáí,
má kúɛ n kpɛɛɛ mà misiilɛɛ.

⁹ Dii, dɔaamɛɛ n náai yáí,
zɛpoomɛɛ ma dàdānaɔ yáí.

¹⁰ Asa an yāe náai vīo,
aaí lenakasa gběɔnɛ.
An nòsɛ dɛ lán kaadɔɛmbɛwɛɛ,
gbě ɔ̀kpaá yá kò ní sɔu.*

¹¹ To yá zɔ̀lemá Lua,
to aa ɔzu níziá wéu.
N ní yá n aɛ an tàae dasiɔ yáí,
asa aa gí n yāmaie.

¹² To gbě pɔ ná n kpɛɔ yáalo,
aaíɔ wiile ní pɔnaɔ gɔɔpii.

Ɔku gbě pɔ yenziɔla,
aaí vī aaɔ kēaa n yá musu.

¹³ Dii, ni báaada gběmaaɔgu,
n yeańzi ì kàedańzi.

6

Wiile Luawa

¹ Davidi ɛ. Wí sí ní kúɛɛaɔɛ.

² Dii, nísu ma lele ní kpɛnɛoo,

* **5:10** Lom 3.13

ńsu ma toto ń pɔkūmaoo.

³ Wēnadōmεε Dii,
ma gɔ déedeennɔε,
ma gbágbā Dii, asa ma wá lé wíε.

⁴ Ma pɔ yà dúuduue, Dii,
ńyɔ dɔmalε bɔε ni?

⁵ Ea ñ ma misi, Dii,
ma suaba n gbēke yáí.

⁶ Asa γε lí e lemàma lɔo,
wíli n táasile miauo.

⁷ Ma wēnakè ma kpasa,
ma mibɔɔ ñ gá ń wé'io,
ma wúlekíi lɔ niεε e gu γε dɔɔ.

⁸ Ma wé lɔ bɔbɔ ń pɔsiao,
lɔ wo, ké ma ibεεɔ dasi yáí.

⁹ A go ma kíi vāikenaɔ,*
asa Dii ma ɔɔlɔ mǎ.

¹⁰ Dii ma wiilea mǎ,
Dii ma wabikεa sǎ.

¹¹ Wí a ma ibεεɔ kú píi,
aa gɔ bíli guu,
aa fua kándo, aai kpekpa.

7

Yanakpaa, Dii!

¹ Le pɔ Davidi sǎ Diiε Bēyāmεε bui Kusi yá musu.

² Dii ma Lua, ma nanziε,
ma suaba ñ ma bɔ gbé pɔ pèlemaziɔ ɔzi.

³ Tó màa no,

* **6:9** Mat 7.23, Luk 13.27

aa ma taitai lán nòɔmusuwaε,
 aa ma kékékõεε,
 gbẽε a ma misio.

⁴ Dii ma Lua, tó ma tàækèε sõ,
 tó ma ɔ ku yāvāiu,

⁵ tó ma vāikè ma gbédeεε,
 ge tó ma gbāamò ma wèλεε pã,

⁶ ma ibεεpi pélemazi aà ma kú,
 i õzõa tɔɔε,
 i ma tó vīε bùsu'úfāau.

⁷ Fελε ze ní ɔɔfẽo Dii,
 fελε kpẽεbɔbɔ ma ibεεɔwa.

N n me sé, ma Lua,
 ní yágõgõ a zéwa.

⁸ To gbẽɔ káaanzi,
 ní kiblemá kua za musu.

⁹ Dii, ni yákpaleke ní gbẽɔ.

Dii, to yá bɔmanɔ na ma yázede léu,
 Musude, kemεε ma nòεpua léu.

¹⁰ Lua, míme ní maa,
 ni nòεε ní làasooɔ yɔε.*

Gbẽvāiɔ pāsíkεa mide,
 ní gbẽmaaɔ gba zεkíi.

¹¹ Lua Musude mé ma sèngbao ũ,
 ì nòεmaadeɔ suaba.

¹² Lua ì yákpaleke a zéwa,
 ì to yá àɔ zõlemá gɔɔpii.

¹³ Tó gbé i nòεlilεo,

* **7:10** Zia 2.23

Lua ì a fẽnda lẹkẹ, ì a sá ká.

¹⁴ I a ka gbaè,

ì a gǔkẹbọ pọ ì ga inéọ kẹkẹ.

¹⁵ Gwa, vâi ì nọdọ gbépiu,

ì yádọnwẹia nọsi à nẹ'ìè egẹ ù.

¹⁶ I eyǔ gbéọne zázá bai ù,

ǔ ì zu ε pọ a yòpi guu.

¹⁷ Aà yádọnwẹia a wi aà musu,

aà gbéọ wetáa a sọaa aà miwa.

¹⁸ Má Dii sáaukpa aà maake yáí,

má Dii Musude tọbọ ní lesiao.

8

Lua zǔkẹ oa

¹ Davidi lẹ.

² Dii wá Dii, n tọbọ dúnia guu,

n gawi bọ gupuaui musu.

³ N dà nẹfẹnẹnẹnẹ ní nẹ yǔmináo

aa n táasile,*

ké n ibeεó ní n wèlẹó níle yáí,

n mọakanao lé i gǔ kpaaũa.

⁴ Ké ma n zǐ gwà musu,

mọvua ní saana pọ ní pẹpe weọ,

⁵ ma mè bón gbènazína ù an yá ịọ dọngui?

Bón ní ù ni laaidọmáí?†

⁶ N aà kẹ késáa malaikaọzi gọọpla,

n aà kpà kpalau ní gawio ní beεεo.

⁷ N tò à iko ví pọ pọ ní kẹọwa,

* **8:3** Mat 21.16 † **8:5** Soũ 144.3, Ebe 2.6-8

1 ní tò pɔpii misilɛ̀, †
 8 sãɔ ní zuɔ ní sɛ̃anɔbɔɔ píi,
 9 bãɔ ní kpɔɔ ní pɔ pɔ kú ísia guuɔ.
 10 Dii wá Dii, n tɔbò dúnia guu.

9

Lua sáaukpaa ké ì yákeke gbé̃ne yáí

1 Davidi ɛ.
 2 Dii, má n táasile ní nɔsemendoo,
 má n yãbɔnsaekɛaɔ kpàwakɛ́.
 3 Má pɔnake, má yáalɔ n yá musu,
 Musude, má n tɔbɔ ní lesiao.
 4 Ma ibɛɛɔ ì kpekpa,
 aaí gẽmbɔle aa gaga n aɛ.
 5 Asa n zɛmanɔ, n yãnakpàa,
 zɔlɛa n gínaa n yágògɔ̃ a zéwa.
 6 N buipãleɔ lèle,
 n gbẽvãipiɔ míɔnzɔ̃,
 n ní tó dè míɔmiɔ.
 7 N músi láasai kpà ma wèlɔzi,
 n ní wéleɔ kwè,
 an yá dɔ gbẽegu lɔɔ.
 8 Dii ì kible gɔɔpii,
 à a kpala díle yákpalekɛa yáí.
 9 A yákpalekɛ ní dúnia gbé̃ɔ súsú,
 a kible buiɔwa a zéwa.

† 8:7 1Kln 15.27, Efe 1.22, Ebe 2.8

10 Dii mé ulékii ũ
gbé pò wàlε gbāamɔnέɔnε,
a dené aafia'ekii ũ taasikεgɔɔ.

11 Dii, gbé pò n tó dɔɔ n náai vī,
nili n aeyanaɔ vūaaɔ.

12 A lesi Diiε, àlε kible Siɔna,
à aà yákeaɔ kpàwake bui píiε.

13 Asa yá lí sãaaguɔ,
ì tɔsi gbēdenawa,
ì taasideɔ wiilεa yāda.

14 Gwa lá ma ibεεɔ lé ʼadaa, Dii,
wēnadɔmεε, ní ma bɔ ga lézī,

15 mí lé mama Siɔna bíibɔlεu,
mí pɔnake ké n ma suabà yái.

16 Buiɔ sí ε pò aa yɔ̄u,
an gbá zù ba pò aa kpàu.

17 Wa Dii dɔ ní yákpalekea a zéwaoε,
ì to gbēvāi yákea labadaaàla.

18 Gbēvāiɔ ì ta bedau,
bui pò aali Lua yādaopiɔ.

19 Wēnadeɔ yá a sãaàgu bauo,
taaside wεdɔaaàzi láaa vīo.

20 Fεlε Dii,
ńsu to gbēnazina n gā fio,
bui píi kãaa, ní yákpalekεńno.

21 Dii, to vīa buiɔ kú,
ké aa e dɔ wa de gbēnazinaɔ ũ.

10

Lua yá g̃g̃sa n gbé̃ wabikεa

¹ Dii, b́yāi n zεa zāzāi?

Akεa ni ulenέ taasikεg̃g̃zi?

² Gbēvāi i gbāasaide wε wala guu,
i kōnikεè, i àà kú.

³ Gbēvāi i a p̃nidεaó íanadā,
i b̃ide sáaukpa, i Dii t̃b̃εsi.

⁴ Gbēvāi wala mé tò ìli Dii aeyao,
a Lua làasoo ṽio.

⁵ Yá p̃o i kε píi i b̃è maaε,
i azia káfi, ìli n ikoyā dao,
i lesuikε a ibεεwa.

⁶ I mε á kpaguo,
áo ku p̃nau taasikεsai g̃g̃piiε.

⁷ Eε ìo d̃o àà léu
n gbékaao n yāpāsio,
yād̃nwεia n yāvāio mé àà lé p̃a.*

⁸ I naale yāesaideε wénkpe,
ké à e àà dε asii guu,
i mĩide kpákpa gusaena.

⁹ I naale gbé̃ne asii guu lán ñomusuwa,
i naale lákpeu à e yēεsaide kú.
Tó à àà kú, i àà gáε n a bao.

¹⁰ Gbé̃ p̃o a le a kù g̃ò wúlea yè̃mεε,
gbāa mé àà nè.

¹¹ Gbēvāipi i mε Lua a yá fān ṽio,
i õku a wéwae, ìli gu'eo.

* **10:7** Lom 3.14

12 Dii, fεε mó n n gbãao,
 Lua, ñyɔ ỹεεsaideɔ fãнке.
 13 Lua, bóyãi gbẽvãi ì dɔennɔi?
 I o a s̃ guu ñyɔ ñadawao.

14 N beeo ni e sãasã,
 ni gbẽɔ yã'ɔma n n pɔsiao yãda,
 ké n e ɔdaumá.
 Ỹεεsaide ì azia kpama,
 tone pó gwana ṽio dɔnlɛden n ũ.
 15 Gbẽvãi n gbé pãsiɔ gãsi éné,
 an vãi pó aale e wa d̃o wí n musu.
 16 Dii ìɔ kible gɔɔpii,
 aà yãdansaio midε aà bùsuu.

17 Dii ì ỹεεsaideɔ wabikεa ma,
 ì n gba s̃, ì swãɔ n yái.
 18 I ze n tone pó gwana ṽioɔ
 n gbé pó wãle ñadamáɔ,
 ké gbẽnazina pó de bùsuti ũ su to s̃ kéngu lɔo yái.

11

Sɔdileα

Davidi ε.

¹ Ma na Diizi.

Bóyãi ále omεε mà vua
 mà ta gbε musu lán bãwai?

² A vãikεnaɔ gwa, aa kakpà sáa,
 aa gusaε yémá aa sá gá,
 aa kakpàle ñsεmaadeɔwa.

³ Tó fεlekεa yãmikpale gbòo,
 gbẽmaaɔ kea ni?

4 Dii ku a kpéu,
a zɔ́lea báawa musu we.
I wɛpã gbɛnazínaɔla,
ì wékpaleńzi.

5 Dii ì gbɛmaaɔ tàasika,
ãma a za vãikenaɔgu
ń gbé pɔ́ yãpãsí ì kené naɔ.

6 A tɛyɔ́ ń ìatɛgbɔɔ kwɛ vãikenaɔwa,
ían wãa mé aɔ de ń baa ũ.

7 Asa Dii ì yãkɛ a zéwa,
yãkɛa a zéwa ì kɛè na,
gbɛmaaɔ wɛsiaàlɛ.

12

Gbɛnazína bɛ̀boá

1 Davidi lɛ. Wí sí ń kíuleaɔɛ.

2 Ma suaba Dii!
Asa gbɛmaa ku bo,
náaide làa gbɛnazínaɔ guu.

3 Baade ì ɛɛto a gbédeɛɛɛ,
ì lena kɛè ń nòsɛmɛmplao.

4 Dii, lenade gyawi
ń gbé pɔ́ ì azíá sɛ lesíɔ.

5 Aaí mɛ ń lé mé a tidɔ gbéá,
wa mé wa ń lé vĩ,
démɛ a kiblemáí?

6 Gbé busɛɔ wɛtãa
ń wɛnadeɔ aaukɛaɔ yáí,
Dii mɛ á fɛlɛ sa,
á ń gba bɔkíi pɔ́ aalɛ a nide.

7 Dii yá sãa vío,

a de lán ánuſu pó wa yò mua téu
wa bàasa gẽn ſoplawá.

⁸ Mpi Dii, nýõ wá d́a gõõpii,
nýõ wá sí gbé bee taaõwa.

⁹ Tó gbéõ yábèè kù õplapla,
gbèváiõ Ìõ be ní yõõo gupiiue.

13

Lezua Luazi

¹ Davidi lè.

² E bõè, Dii?

Ma yá aõ ſãangu gõõpii yà?

N mikpè aõ dõamèè e bõè ni?

³ Máõ d́èka ní ma làasooõ e bõè ni?

Ma põ Ìõ ſia lá gu lé dõ,

ma ibèè aõ gbãablea e bõè ni?

⁴ Dii ma Lua, ma gwa ní ma yãma.

Ma oa weemèè,

ké másu ga i oo yáí,

⁵ ké ma ibèè su mè a tidòmalao,

ké ma wèlèõ su põnakè ma fua yá musuo.

⁶ Mále n gbèkè náaike,

ma põ na ké nýõ ma suaba.

Má lèsi Diie,

asa à yãmaakè mèè.

14

Misai de yã'oa

(Soũ 53)

Davidi lè.

¹ Misai deõ ì o ní sõ guu Lua kuo.

Aa ɔ̀kpà, an yākea vāi,
yāmaakena kú ní guuo.

² Za musu Dii í wéte gbēnazinaɔzi,
í gwa tó gbēe ɔ̀no kà a kǐi wεεεa.

³ Aa sāsā píi, aa gò d̀ɔsai míomi,
yāmaakena kuo, baa do.*

⁴ Vāikena wé lí gu'eo lé?

Aaí ma gbéɔ́ mómɔ lán úwa,
aali lezu Diizio.

⁵ Gwa, vĩa a ní kú we maamaa,
asa Lua a ze ní gbēmaao.

⁶ Vāikena í kpa taasidee a pɔeãu,
kási s̄ Dii mé taaside ulekǐi ũ.

⁷ Lua, bɔ Siona mɔ ñ Isailiɔ bɔ!

Tó Dii sù ní a gbéɔ́ ní pá ziu,

Yakɔbu buiɔ pɔnakε,

Isailiɔ yáalo.

15

Luayamana yá'oa

Davidi le.

¹ Dii, déme zεvĩ à gē n uai?

Déme a f̄ɔ̀ ku n gbèsis̄i musui?

² Gbé pó ɔ̀ ku taaesai,

mé í yāke a zéwa,

mé í síana'o ní ǹsemendoo.

³ Ili yāɔ̀ gbēewao,

ili tàaekε a gbédeeeo,

* 14:3 Lom 3.10-12

ili a gbẽdo s̄s̄s̄o.

⁴ I saka luayãdansaioɔgu,
 ì luayãmanaɔ kpela.

Ili a legbẽa lilɛo,

baa tó à kèè zì'ũ.

⁵ Ili ãa s̄ãné à a igbàò,

ili bɔ gbé pɔ a yá kú kpe ɔs̄ãã yáio.

Gbé pɔ ì ke màa a kpagua bauo.

16

Naa Luazi

Davidi ɛ.

¹ Ma d̄s̄a Lua,

m̄m̄e ma nanzi.

² Má ò Diiɛ ma diin n ũ,

m̄m̄e ní ma aafia ũ.

³ N gbé pɔ kú ma b̄usuɔ

mé de gawide pɔ ì kamaguɔ ũ.

⁴ Gbé pɔ aai wã gé tãa kíio

aai yã'õma kpá níziãziɛ.

Má sa'o'i t̄l̄ɛr̄n̄oɔ,

wa ní tãaɔ tó ma ma léuo.

⁵ Dii, n ma ka ma baawa,

ma w̄eni ku n ɔz̄iɛ.

⁶ N kɔɔ d̄ãm̄ɛɛ gumaau,

gba pɔ ní d̄ãm̄ɛɛ k̄amagu.

⁷ Má Dii táasile ké ì l̄ɛdaa,

baa gwá ì to ma s̄õ ma gba laai.

⁸ Mio Dii e ma w̄éu gɔɔpii,

lá a kumanɔ, má kpaguao.

⁹ Bee yáí ma pɔ ì na,

ma nɔ̀sɛ ɪ̀b yáalɔ,
 ma wé dɔi ɪ̀b ma mɛ aɔ ku aafia.
¹⁰ Asa ríyɔ̃ ma to miauo,
 ríyɔ̃ we n yāmana yaikɛo.*
¹¹ N ma ka wēni zéwa,
 n kíi pɔna ɪ̀b pɛɛau,
 pɔmaaɔ ku n ɔzi gɔɔpii.†

17

Wabikɛa

Davidi wabikɛa.

¹ Dii, ma yāma,
 asa ma yá naɛ,
 swāɔ ma wiileai,
 ma wabikɛa ma,
 asa mále ke ní mɔafilioo.
² N kíi má yāna eu,
 n wé lé yá pɔ zɛvɪ e sáasã.
³ N ma sɔ gwà, n wétɛmazi gwá,
 n ma tàasikà, ni yāe eao,
 asa ma zɛ̀d ma lé a ma kalikɛo.
⁴ Mili té gbɛnazɪna yákeɔzio,
 mili gbé pāsɪɔ ɔlesɛo.
⁵ Ma be n zéu súsu,
 mi pāale n yáɛo.

⁶ Mále lɛzunzi, asa ríyɔ̃ wea.

Lua, swáɛ ma wabikɛai.

⁷ N n gbɛke bɔnsaɛ kemɛɛ,
 gbé pɔ nànzɪɔ bɔ ní ibɛɔ ɔzi.

⁸ Laaidɔa lá ní wébesianawa,

* **16:10** Zin 13.35 † **16:11** Zin 2.25-31

ní ma sɔɔ n kúlukulunau.

⁹ Ma si gbɛ̃vāi pɔ aai ɪadaaɔwa,
ma ibɛɛ pɔ liaamazipio.

¹⁰ Aali gbɛ̃e wegwaɔ,
an lé ì yɔ̃ɔ yā'o.

¹¹ Aa pèlemazi aa liamazi,
aa wɛbɪia ké aa e ma pále zɪ́le.

¹² Aa ye ma taitai
lán nɔ̃ɔmusu nɔ̃andɛnawa,
lán nɔ̃ɔkusi pɔ naalea gusaɛnawa.

¹³ Dii, fɛle daɪle, ní n kwé,
ma si gbɛ̃vāipioɔwa n n fɛ̃ndao,

¹⁴ ma bɔ gbépio ɔzi n gbāao.

An baa ku dúniaɛ bee guu,
an àizɛɛ ɔ diɪzi, an néɔ ì ká,
aai pɔ pɔ fɛ̃ɔ kále n népioɛ.

¹⁵ Má wɛsinle ma nɔ̃ɛmaa yāi,
tó ma n e ma vugɔɔ, bee a mɔa.

18

Ziblea sáaukpaa (2Sam 22.1-51)

¹ Le pɔ Dii zòblena Davidi siè gɔɔ pɔ à aà bɔ Saulu n
aà ibɛɛ kinio ɔzi.

² Má yenzi Dii,
nímɛ n ma gbāa ũ.

³ Lua mé ma gbesi ũ,
mi naaàzi,
ma Lua mé ma zegikdi ũ,
ì ma misi.
A de ma sɛngbao ũ,

má aà náai ví,
a de ma suaban gbãa ũ,
ĩ ma dĩa.

⁴ Dii kà wà aà sáaukpa.

Mi lezuaàzi,
ĩ ma bo ma ibeεo ozi.

⁵ Gó kpálemano,
kaale swa lé ma ble.

⁶ Mia baε galakpámee,
ga baikpámee ma ae.

⁷ Ma yeelεa guu màa ma Dii sìsi,
ma lezù ma Luazi,
õ à ma bo mà za a be,
ma wii kàwà, à gè aà swáú.

⁸ Toole lualua à ziazia,
gbèsisibò dèedee ní zinau,
aa lualua ké aà po pa yái.

⁹ Súele bò aà níu,
té pò ĩ kúma bò aà léu,
a yoo lé pipi aà ae.

¹⁰ A gu kèaa musu à pila,
lou sìsi aà gbá zie.

¹¹ Ale vua dia malaika gásiade kpe,
àle yaakpa ní íanao.

¹² A gusia kù aziala,
à luabesiana kè a kúkii ũ.

¹³ Lousisia dōaa aà gawi píleeae,
lougbe kwè, lou pílepilé pásipási.

¹⁴ Dii Musude pàla za musu,
aà bo do louvía ũ.

¹⁵ A ka fà ma ibeεo gu à ní fāaa,
Lua sùma à ní yá.

16 Ké n palamá Dii,
 ísia tɔɔlɛ bɔ̀ gupuau,
 ké n pɔ̀bɔ̀ n níu,
 dúnia zína bɔ̀ puizi.

17 A ɔ̀bɔ̀ za musu à ma kũ,
 à ma bɔ̀ ísiu.

18 A ma si ma ibɛɛ gbãawa
 ní ma wèlɛ pɔ̀ an gbãa demalaɔ.

19 Aa ànaa ma wɛ̀nakɛgɔ̀,
 ɔ̀ Dii zèmanɔ̀.

20 A ma bɔ̀ à ma gba dèɛpookii,
 à ma mísi ké a yemazi yáí.

21 Dii yákɛ̀mɛɛ ma nòsɛmaa léu,
 à fiabòmɛɛ ma gbásísai léu.

22 Asa má Dii yádilɛɔ̀ kũa,
 mi vāikɛ ma a Lua tò weo.

23 Aà ikoyãɔ̀ ɔ̀ dɔ̀aaamɛɛ,
 mi bɔ̀ yá pɔ̀ a dīlɛɔ̀ kpɛo.

24 Ma kua tàae ví Diiɛo,
 má azia kũa duunasai.

25 Dii fiabòmɛɛ ma nòsɛmaa léu,
 asa a è má kú gbásísaiɛ.

26 N náai ví náaideɔ̀nɛ,
 tàaesaiden n ũ tàaesaideɔ̀nɛ.

27 N wásawasa gbé́ wásawasaɔ̀nɛ,
 ãma ni kōnikɛ gbé́ d̀òsaiɔ̀nɛ.

28 Ni zīabusanaɔ̀ suaba,
 ni gbé́ pɔ̀ aaí nízia sɛ lesɔ̀ busa.

29 Dii, ni ma filia tɛfɛlɛ,
 ma Lua, ni ma gusia lílɛ gupua ũ.

30 N n gbãao má fõ kuadi kaawa,
 ní ma Lua dɔnlɛo má fõ ví gĩa.

31 Luapi sɔ, aà yãkea b̀lɛi.
 Dii yá sãa v̄io.

A de s̀ngbao ũ gbé pó nàaziɔnɛ.

32 Dii bàasio, déme Lua ũi?
 Wá Lua bàasio, déme gbesi ũi?

33 Lua mé i ma gba gbãa,
 ãme i zepoomɛɛ súsu.

34 I to ma wá nakū lán tuewa,
 i to mào be bùsu gulesiɔ musu.

35 I zíkãa dadamɛɛ
 e ma gãsi fõ mɔgotẽ sá gá.

36 Ni n zibles̀ngbao kpaá,
 ní ma kũa ní n ɔplaaɔ,
 ni naalɛ n̄ ma tɔbo.

37 Ni ma zé yàasa kũmɛɛ,
 ã ma gbá lí gbãlɛo.

38 Ma pɛlɛ ma ẁlɛɔzi ma ní kũkũ,
 mi kpɛkpao e ma gɛ ní dedɛò.

39 Ma ní wiwi, aai e f̀lɛo,
 aa kwè g̀ kálɛa ma gbá zíɛ.

40 N ma gba gbãa, ma zíkàò,
 ní tò ma ibɛɛɔ mikpàa.

41 N tò ma ẁlɛɔ kpɛkpà,
 ã ma a zangudepiɔ m̄idɛ.

42 Aa wiilè, gbèe i ní suabao,
 aa lɛzù Diizi, i yãmamáo.

43 Ma ní ké búɛbuɛ
 lán luutẽ pó íana s̀wa,
 ma táa'òmá lán zé guu p̀lɛawa.

44 N ma bɔ gbé pɔ fɛlɛmanɔɔ ɔzi,
n ma kɛ buiɔ mide ũ.
Gbé pɔ má n dɔɔ lé zɔblemɛɛ.

45 Bui zɛloɔ ì vlãnaumɛɛ,
tó aa ma yãmã, aai misiilemɛɛ.

46 Buipãleɔ kúsu ì kwé,
aai bɔ n zɛgikɛiɔu n lualuao.

47 Dii ku! Báaaden ma gbesi ũ!
Wà Lua ma Suabana tɔbɔ.

48 Lua mé ì tɔsimɛɛ,
ì buiɔ totomɛɛ.

49 N tò ma pili ma ibɛɛɔwa,
n ma gba gbãa de ma wɛlɛɔla,
n ma bɔ gbé pãsiɔ ɔzi.

50 A yái má n sáaukpa buiɔne,
má n táasile, Dii.*

51 Dii ì zɛ zɔɔ ble kía pɔ á sèɛ,
ì gbɛkɛkɛ kía pɔ á kpàpiɛ,
ma Davidi n ma buiɔ e gɔɔpii.

19

Luabɛ gawi n Lua yã gawio

1 Davidi lɛ.

2 Musu ì Lua gawi bɔ gupuau,
báluma pɔɔ ì aà zɛ ɔloné.

3 Iɔ yãdané lá gu lé dɔ,
ì dɔã kpámá gwá n gwáo.

4 Ili yã'oo, aã yã'oa bui kuo,
wili a kía mao.

5 Aà lɔ ì gé dúnia guu píi,

* **18:50** Lom 15.9

aà yā'oa ì gé e tɔɔle léwa.*

Lua kpɛdò ìatɛɛ we,
 6 ì bɔ kpéu à bilɛ lán nɔsɛnawa,
 ì fele ní táo ní pɔnao lán nɛgɔnawa.
 7 Ì fele luabe léla,
 ì pāa gé e a léle,
 pɔe líɔ ulea a pusuiɔ.

8 Dii ikoyā paea,
 ì ní nòsɛ níniné.
 Dii yá náai ví,
 ì lɛda ɔnɔsaideɔwa.
 9 Dii ì ɔtona dɔné súsu,
 ì ní pɔ ke na.
 Dii yádileao gbāsi víɔ,
 ì ní oa weené.
 10 Misiileɛ Diiɛ zépi weboɛ,
 waɔ tei gɔɔpii,
 Dii yákpalekeɛa síana ví,
 yápi ìɔ maa wásawasa.
 11 Aà yāmaa de vuua, baa vua maa,
 a na de zó'ia, baa zó bùsu.
 12 Ni lɛda mapi n zòblenawa,
 gbéé pɔ n yá kŭa ài ìɔ zɔɔ.

13 Déme a fɔ yá pɔ ále zāwàɔ dɔi?
 Sùuukɛmanɔ ní ma tàae pɔ uleao.
 14 Nsu to mapi n zòblena dɔɛnnɔɔ,
 duuna su gbāableao,
 míɔ kú wásawasa tàae zɔɔ sai.

* 19:5 Lom 10.18

15 To yá pò lé bɔ ma léu
 ní láasoo pò kú ma s̄uo kangu
 Dii, ma gbesi, ma Suabana.

20

Ziblea wabikea

1 Davidi lé.

2 Dii sinnɔ n yeelɛa guu,
 Yakɔbu buiɔ Lua n sɛ lesi.

3 Kua za aà kúkii a n suaba,
 kua za Siɔna a dɔnlɛ.

4 Aà n sa'oa píi sí,
 n sa'obɔɔ i dɔaàgu.

5 Aà pò pò n pɔ gbà kpama,
 aà to n yá pò níle yá le,

6 wí gulakɛ z̄i pò ní blè yá musu,
 wí dàlapoo da ní wá Lua t̄so.

Dii wabi pò ní kè sinnɔ píi.

7 Má d̄s̄ sa Dii ì kía pò a kpà suaba,
 ì siaànɔ za a bɛ pò a kua adoau,
 i to aà zible ní a gàsa gbãao.

8 Gb̄eɔ ì zikas̄goɔ náaike,
 gb̄eɔ ì s̄ó náaike,
 wápiɔ s̄, Dii wá Lua náai wi ke.

9 Ampio, aa kúle aa léle,
 wápiɔ s̄ wáɔ zɛa gíũgiũ.

10 Dii, to kí zible,
 tó wa lez̄unzi, síwanɔ.

21

Ziblea sáaukpa

¹ Davidi lɛ.

² Dii, kí lé pɔnakɛ ní n gbãao,
aà pɔ na maamaa ké ní tò à ziblè.

³ N pɔ pɔ aà pɔ gbà kpàwà,
ni gí aà wabikɛa síiaànɔ.

⁴ N danlɛ kèè ní èfãai zɔɔ,
n vua fùà kpàè.

⁵ A wɛni gbèama, ɔ ní kpàwà,
ní tò a ku e gɔɔpii.

⁶ Aà gawi zɔɔ ké ní tò à ziblè,
n gawi ní zɔɔkɛo kpàwà.

⁷ Niɔ báaadaaàgu gɔɔpii,
n kuaaànɔ tò aà pɔ kèna.

⁸ Asa kí Dii náai ví,
kua Musude gbɛkɛu a kpaguao.

⁹ Nyɔ ɔdie n ibɛɛɔwa,
nýɔ n wèlɛo kú ní n ɔplaaɔ.

¹⁰ Nyɔ ní kɛ mua yàa ũ n mɔgɔɔ,
Dii a ní míɔnzɔ a pɔfɛgɔɔ,
i to tékūmá.

¹¹ Nyɔ ní néo midɛ dúnia guu,
ní ní buiɔ ké gbɛnazinaɔwa.

¹² Baa tó aa lɛkpàainzi,
an pɔeã a fɔ zíkɛo.

¹³ Nyɔ ka dɔdɔ ní wéwa,
nýɔ to aa kpɛkpa.

¹⁴ N gbãa guu, Dii, n nziã káfi,
wí lɛsi wà n gɔsake táasile.

22

Wiile Luawa

¹ Davidi ε.

² Ma Lua, ma Lua,
bóyái n ma to wei?*

Ma wiilè,
àkea níle mós ma suabaio ni?
³ Ma Lua, ma lezúnzi fáane,
ni weao,
ma wiilèma gwāasina,
ō ní níle.

⁴ N kua adoa, ní zōlea báawa,
ō Isailio i ní táasile.

⁵ Mmε wá dezió n náaikè,
aa n náaikè ō n ní misi.

⁶ Aa lezúnzi ō aa bokii è,
aa n náaikè ō wí i ní kūo.

⁷ Kòtēn ma ũ, gbēnazinan ma ũo,
wàle ma sōsō, wàle sakamagu.

⁸ Gbé pó lé ma gwaó lé ma yáaló,
aale lesuikεa,

aale mike déũdeũ aale mε:†

⁹ Lá àle Dii náaikε, àà àà bó,
tó àà yá kaaàguε, àà àà misi.‡

¹⁰ Mmε n ma bó ma da nòseu,
n ma do àà yówa.

¹¹ Má na n ɔzi za neasakpueε,
ní de ma Lua ũ za ma da nòseu.

¹² Nsu ñyō kumanó zào,
asa taasi lé mekpa,

* **22:2** Mat 27.46, Maa 15.34 † **22:8** Mat 27.39, Maa 15.29, Luk

23.35 ‡ **22:9** Mat 27.43

mé gběe ku à dɔmaleo.

13 Wa liaamazi dasidasi lán zugaaewwa,
wa pooamazi lán Basana zuswanaowa.

14 Wàlɛ lɛdɔɔa lán nɔɔmusu ɔɔɔna pɔ aalɛ pɔ
taitaiowa.

15 Ma gbāa gēzɛa lán í kólɛawa,
ma guɔ bɔɔŭ pii,
ma mɛ yò lán zɔsawa.

16 Ma kòlo giigàga lán pɛnkasowa,
ma lɛna nàalɛ ma lé musu. §
Wà ma wulɛ lán gɛwa bɔsutiu.

17 Gbɛ́ɔ liaamazi dasidasi lán gbɛ́owa,
gbɛ́vãipio nɔnɔamazi,
aa ma ɔ ní ma gbáɔ fɔ́fɔ́.*

18 Mǎ fɔ́ mà a wáɔ nao pii.

Wà wɛbiibii, wàlɛ ma gwa,

19 wàlɛ ma pɔkasao kpaalɛ,
wàlɛ tɛlɛpa ma ulatao yá musu. †

20 Dii, nsu nyɔ kumanɔ zàɔ,
ní mɛ ní ma gbāa ũ,
mɔ dɔmalɛ kpakpa,

21 ma bɔ an fɛnda lézɪ,
ma wɛni si gbɛ́pio swaawa,

22 ma bɔ nɔɔmusupio lézɪ,
ma si zùsɛlɛpio kóbawa,

23 mí n tɔbɔ ma gbɛ́ɔnɛ,
mí n táasile kɔ́kãaa guu. ‡

§ 22:16 Zāa 19.28 * 22:17 Zāa 20.27 † 22:19 Mat 27.35, Maa
15.24, Luk 23.34, Zāa 19.24 ‡ 22:23 Ebe 2.12

24 A Dii vɪakɛnaɔ, à àà táasilɛ,
 á Yakɔbu buiɔ, à àà tɔbɔ,
 á Isailiɔ, à misiilɛ̀.

25 Asa i saka taasideguo,
 i àà wɛ̀nadeke yaboo,
 i mikpɛdɔ̀ɛo,
 à swākpa àà wiileai.

26 Má n táasilɛ balu guu,
 má lé pɔ́ má kɛ̀ma fɪabo n vɪakɛnaɔ wáa.

27 Taasideɔ pɔ̀ble aa ká,
 Dii kɪ́i wɛ̀ɛɛnaɔ aa àà táasilɛ,
 aaiɔ ku gɔ̀ɔpii.

28 Dúnia búu gbéɔ Dii dɔ́, aai zɛaàno,
 bui pɔ́ kúuɔ kúɛ̀ɛ píi,

29 asa kpalableaá Dii yáɛ,
 i kible bui píiwa.

30 Dúnia gbāadeɔ kúɛ̀ɛ píi,
 gbé pɔ́ gè gékɪ́iɔ misiilɛ̀ píi.

31 An buiɔ zɔ̀blè,
 aa Dii yá dau siu ziadeɔne,

32 aai o gbé pɔ́ wi ní i yāaoɔne
 lá à yānakpámá,
 asa a kè.

23

Dii mé ma dāna ũ
 Davidi ɛ.

¹ Dii mé ma dāna ũ,*
 pɔe a késāao.

* 23:1 Zāa 10.11, 1Piɛ 2.25

² I ma wúle sè̀bò̀b̀k̀i,
 ì gemanɔ í kílíkíli sae.†

³ I ma nòse nínimεε,
 ì dɔaamεε zé maɔ guu a tó yáí.

⁴ Baa tó má be gusisi pãsiu,
 má v̄ai v̄iakeo, asa n̄ kumanɔ,
 n s̄na n̄ n goo ì ma gba s̄.

⁵ Ni blekale ma aε ma ibεεɔ wáa,
 ni n̄sidɔɔ ma miwa,
 ni íka ma toona pai yelele.

⁶ Nama n̄ gbẽkeo aɔ kumanɔ gɔɔpiie,
 m̄ɔ ku Dii ua e ma w̄eni léu.

24

Dii ḡεa a kp̄éu

Davidi ε.

¹ Tɔɔle n̄ p̄ɔ p̄ɔ kuwàɔá Dii p̄óε,*
 dúnia n̄ gbé p̄ɔ kú a guuɔ píi.

² A tɔɔle z̄inap̄èle ísiau,
 a k̄ale n̄ swaɔ.

³ Déme zeví à dede Dii s̄is̄twai?
 Déme a f̄ɔ ḡε aà uai?

⁴ Gbé p̄ɔ tàae v̄io mé aà nòse pua,†
 mé ìli ze n̄ táaɔɔ,
 mé ìli legb̄e n̄ m̄ɔafilioo.

⁵ Dii a báaada adegú,
 Lua aà Suabana a to yá b̄ɔaàno na.

⁶ M̄aa a de n̄ aà k̄íi w̄èlɛnaɔ,

† 23:2 Zia 7.17 * 24:1 1Kln 10.26 † 24:4 Mat 5.8

Yakɔbu buiɔ Lua aeyanapiɔ.

⁷ A bɛ́ibɔlɛɔ wẽwẽ,
à gbà zɔ wẽwẽ,
í tó Kía gawide† gẽ.

⁸ Déme Kía gawidepi ũi?
Dii negɔn gbãae,
Dii zɛkan gbãae.

⁹ A bɛ́ibɔlɛɔ wẽwẽ,
à gbà zɔ wẽwẽ,
í tó Kía gawide gẽ.

¹⁰ Déme Kía gawidepi ũi?
Dii Zígɔde mé Kía gawidepi ũ.

25

Lua wá d̂šana

Davidi lɛ.

¹ Dii, ma azɛa kpàmae,

² ma Lua, mále n náaike.

Nsu to wí ma kũo,
ńsu to ma ibɛɛɔ tidɔmalao.

³ Wí a gbé pɔ an wé dɔnzɔ kũo,
sema gbé pɔ bɔ n kpe pãɔ.

⁴ Dii, ñ n zé ɔɔmeɛ,
ní n yá dadameɛ.

⁵ Germanɔ n síanau, ní dadameɛ,
asa Lua ma Suabanan n ũ,
ma wé ìɔ dɔnzɛ gɔɔpii.

⁶ N sùuu ní n gbêkeo aɔ dɔngu,
asa ní vɛ za káauɛ, Dii.

⁷ Nsu tàae pɔ má kèɔ yádao

† 24:7 1Kln 2.8

ge duuna pò má kè ma èwaasogoo.
 Ma yá àò dɔngu gbēke guu,
 ké ní maa yáí, Dii.

⁸ Dii maa, ì yāke a zéwa,
 bee yáí ì a yādada duunkenaone.

⁹ I zīabusanao da a zéwa,
 ì yāmaa dadané.

¹⁰ Dii ìò gbēke ní náaio ví
 ní gbé pò zè ní a bàakuarínò yáo.

¹¹ Baa ké ma duuna zōo Dii,
 sùuukemanò n tó yáí.

¹² Déme Dii vía víi?
 Dii ì ade da zé pò de aà sewa.

¹³ Ade aò ku nama guu,
 aà buiò mé aa gō ní bùsu ví.

¹⁴ Dii gbēke ví ní a víakenaò,
 ì to aao a bàakuarínò yá dō.

¹⁵ Ma wé ìò pε Diiwa gōopii,
 asa òme ì ma gbá bò bau.

¹⁶ Ma wegwa, wēnadōmeε,
 asa má kú mado ní taasio.

¹⁷ Ma yā'ōmao kò ma nòse guu,
 ma bò ma wétēapi guu.

¹⁸ Ma taasi ní ma pòsiao gwa,
 ní ma duuna woloa píi.

¹⁹ Gwa lá ma ibεεò lígua,
 aa zamagu pāsípāsí.

²⁰ Ma wēni dōa, ní ma misi,
 rísu to wí ma kūo, asa ma nanziε.

²¹ To síana ní kua mao àò ma dōa,

asa ma wé ìb dɔnzɛ.

²² Lua, Isailio bɔ ní taasikεαου píi.

26

Gbēmaa wabikεa Diiwa

Davidi ɛ.

¹ Yánakpaa Dii,

asa ma yákè a zéwa,

ma n náaikè seasai.

² Ma ɛ n ma gwa Dii,

ní ma nòsε ní ma làasooɔ gwa.

³ N gbēke ìb dɔaamεε,

mi zíkε n sianawa.

⁴ Mili zòɛ ní εεdeɔɔ,

mili bebε ní mɔafilideɔɔ.

⁵ Má za duunkεnaɔ káaaau,

mili zòɛ ní gbēvāio.

⁶ Ma a ɔ pípi tàaesai seela ũ,*

máɛ lia n gbagbakíizi, Dii,

⁷ ké mà e n sáaukpa ɛsia guu,

mí n yābɔnsaεɔ kpàwake.

⁸ Dii, má ye n kpé pɔ níɔ kuuzi,

gu pɔ n gawi í pilau.

⁹ Nsu n ma naaa ní duunkεnaɔɔ,

ńsu n ma baa daaa ní gbēdenaɔɔ.

¹⁰ Vái làasoo mé ìb dɔaané,

an ɔ ìb pai ní gbagusaεɔ.

¹¹ Mapi sɔ mi yáke a zéwa,

wēnadɔmεε ní ma suaba.

* **26:6** Iko 21.6-7, Mat 27.24

12 Ma zεkii è gumaau,
má Dii sáaukpa balu guu.

27

Dii mé ma gupua ũ

Davidi εε.

¹ Dii mé ma gupua ũ, ma Suabana ũ,
dé má v̄iakεεi?

Dii mé ma ulεkii ũ,
dé v̄ia mé a ma kúii?

² Tó gbēv̄aiò s̄imazi ma taitaia yáii,
ge tó ma ibεεo ní ma w̄εεo ànaa,
aa ḡemb̄ole aa léεε.

³ Baa tó z̄iḡo koez̄mazi,
ma s̄o a v̄io.

Baa tó gb̄εo f̄εεa ní z̄io,
ma s̄o aò dilεεε.

⁴ Yá m̄endo máε a wabikε Diiwa,
yápi máε w̄εεε maamaa.

Má ye màò ku Dii ua e ma ḡo léwae,
ké màò aà aeya aà kp̄éu we,
mí w̄épe aà kefenkewa.

⁵ A ma ulε a kp̄éu taasikεḡo,
a ma gwa a zw̄àakp̄eu,
i ma ze gbε musu aafia.

⁶ Ma mi a fu ma ibεε p̄o liaamaziola,
mí sa'o Dii ua ní gulakεao,
mí lesi mà aà táasile.

⁷ Tó ma lεz̄unzi Dii, wea.

Ma w̄εnagwa ní ma ȳama.

⁸ Ma n̄sε lé lεdaa mà n aeya,
Dii, máε n aeya.

⁹ Nsu mikpɛɔ mapi n zɔ̀blenaεo,
 ńsu ɔ ma kpε ń pɔf̃oo.

Ma Dɔnlɛden n ũ, ńsu ma ṽaaao,
 Lua ma Suabana, ńsu ma to weo.

¹⁰ Tó ma de ń ma dao p̃ákp̃amazi,
 Dii a ɔliamazi.

¹¹ Dii, ma da n zéwa,
 ɔaamεε zé súsu guu ma kp̃ákp̃anao yáí.

¹² Nsu to ma ibεεo ń pɔeã keao,
 asa seelade εɛnao lé yãɔa,
 mé gbé p̃ási ɔ lé pɔɔo ń níu.

¹³ Má yáε bee náai ṽí ké má e:
 Dii a maakεmεε dúniaε bee guu.

¹⁴ Wεɔo Diizi.
 Ze gbãa, ní s̃ɔdile.
 Wεɔo Diizi.

28

Wabikεa ń s̃aukpaao

Davidi lε.

¹ Dii ma gbesi, mále lezunzi,
 ńsu ñ n swá kákamεεo.
 Tó ń níle,

má g̃o lán gbé p̃o aa si bεɔaɔwaε.

² Mále w̃ena wii lema, swáεmazi,
 mále ma ɔ se n kúk̃i oi.

³ Nsu ma gále ń gbé b̃εεo ge ṽaikεnao s̃anuo.
 Aaí yãna o ń gbédeεε,

ãma an zaa gbéɔu kè zài.

⁴ Kené ń yãkea ń ń ṽaikεaowa,
 fiaboné ń dàawa,

a gbɛ i wí n' musu.*

⁵ Aali Dii yãkea n' à zíkɛao yãdao,
a n' fuangba, a n' zedɔo.

⁶ Ma Dii sáaukpà,
asa à swāsè ma wěna wiileai.

⁷ Dii mé ma gbãa n' ma sɛngbaoo ũ,
má à náai ví ma sɔu.
I dɔmale, ma nòɛ ì yáab,
mi à sáaukpa n' lesiao.

⁸ Dii mé a gběɔ gbãa ũ,
a de ulekli ũ kía pɔ a kpàɛ,
ì à suaba.

⁹ N n gběɔ suaba, ní báaadaŋgu.
N n' dádã, n' n' kũa gɔɔpii.

29

Dii yã'oa zà'itana guu

Davidi ɛ.

¹ Malaikaɔ, à Dii tɔɔɔ,
à gawi n' gbãao dɔ Diiɛ.

² A Dii tɔɔɔ,
à kúɛ Diiɛ n' lousisi'ulaɔ daa.

³ Dii lɔɔ kú lousisia kpe,
Dii gawide ì to lou pūna,
Dii ku lousisia musu.

⁴ Dii lɔɔ gbãa dɔ,
Dii lɔɔ gawi ví.

⁵ Dii lɔɔ ì sɛɛ líɔ paa,
Dii ì Libã bùsu sɛɛ líɔ paa.

⁶ I to Libã gbèsis'ɔ víví lán zunɛwa,

* 28:4 2Tim 4.14

ĩ to Εεμɔ gbε vĩvĩ lán gáaenawa.

⁷ Dii ɔɔ ĩ ɔɔ n loupilεαɔ.

⁸ Dii ɔɔ ĩ gbáa dee,
Dii ĩ Kadεsi guwaiwai dee.

⁹ Dii ɔɔ ĩ líɔ zĩa,
ĩ líkpe puakũ,
gbé pɔ kú aà uaɔ i oè, Gawideε.

¹⁰ Dii ku í pɔ daa dúniaa musu,
Dii ɔ zɔlea Kía ũ gɔɔpii.

¹¹ Dii ĩ a gbéɔ gba gbáa,
Dii ĩ báaadaŋgu aaɔ aafia.

30

Dii sáaukpaa

¹ Lε pɔ Davidi dà Lua kpé sakεpɔ ũ.

² Má n káfí Dii, asa n ma se lesí,
ni to ma ibεεɔ tidɔmalao.

³ Dii ma Lua, ma wiilèma,
ɔ n ma gbāgbā.

⁴ Dii, n ma si miawa,
ni to ma si bεdauo.

⁵ Dii náaikεnaɔ, à aà táasile,
à aà tɔɔɔ, asa a kua adoaε.

⁶ Asa aa pɔfεa lí la n lao leo,
aà εfāai mé ɔ ku e gbé wēni léu.

Ɔɔba ɔ ku gwá,
ɔ gu ĩ dɔ n pɔnao.

⁷ Ké má kú nama guu, ma mē:
Má kpagua bauo.

⁸ Dii, ké n εfāaikèμεε,

n ma ze gíũgiũ lán gbesiwa.
Ké n mikpedòmee,
ma gɔ bíli guu.

⁹ Mmɛ ma lɛzúnzi Dii,
ma kulekè ma diie ma mè:

¹⁰ Bó ài ma gaa ge ma sia bedau víi?
Ma papa a n tɔbɔe?
A n náai kpàwakɛe?

¹¹ Ma yãma Dii, wɛnadɔmɛɛ.
Dii, òyɔ de ma Dɔnlɛde ũ.

¹² N ma ɔɔba lilɛ ɔwãa ũ,
n ma zwãnkasaɔ wɔloa,
n pɔna dãmɛɛ pɔkasa ũ.

¹³ Máo níleɔ, máɔ n táasilɛɛ,
Dii ma Lua, máɔ n sáaukpa láasaie.

31

Ziakpaa Diiwa

¹ Davidi lɛ.

² Dii, níme ma nanzi,
ńsuli tó wí ma kũo.

Lá ni yãke a zéwa, ma misi.

³ Swãɔmazi, ní ma bɔ kpakpa.

Gɔmɛɛ ma misigbe ũ,
zegikíi pɔ a ma suaba ũ.

⁴ Ma gbesi ní ma ulekliɔn n ũ,
ɔbaameɛ, ní gemanɔ n tó yáí.

⁵ Nsu to mà zu ba pɔ wa kpàmɛɛuo,
asa ma Misinan n ũ.

⁶ Ma a wɛni nàne n ɔzɪ,*
ma bɔ, Dii Lua Sɪande.

* **31:6** Luk 23.46

7 Má za t́aa gbàgbanaoṅu,
Dii má aà náai ví.

8 Má yáalo má pónake ní n gběkeo,
asa n ma gwa ma taasikea guu,
ní d̄manṅ ma yooyea guu.

9 Ni ma na ma ibeene ní ɔzi,
n ma gba d̄epooki.

10 Ma w̄nagwa Dii, asa má yooyeaε,
p̄sia tò ma wé ḡè s̄ui,
ma p̄o yà, ma n̄se òkpà.

11 P̄sia lé ma w̄ni m̄so,
aaukea lé ma w̄e lao,
làasoo tò má ȳèe ví lo,
ma wáò k̄e múumuunnṅ.

12 Ma gb̄edeo ì sakamagu ma ibeεo yái,
ma yá ì ma gb̄éo víakū maamaae,
gb̄é p̄o lé kpaaūmanṅ ḡāeε ì p̄aalemeε.

13 Ma yá i d̄o gb̄ēegu lo
ma ḡo lán ḡewa,
ma ḡoné lán oogboowa.

14 Miṅ ma gb̄é dasiṅ lé ma pe,
vía p̄o liaamazi.
Aaí k̄āaa aa lekpaaimazi,
aaí ledouke ma w̄enib̄o yái.

15 Mapi s̄o, míme má n náai ví, Dii,
mi me ma Luan n ū.

16 Ma w̄ni ìṅ ku n ɔzi ḡoṅpiiε,
ma si ma ibeε p̄o lé ma weṅwa.

17 Mapi n z̄òblenawa wegwa,

ma suaba n gbẽke yáí.

¹⁸ Dii, ńsu to wí ma kũo,
asa ma lezùnzì.

To wí vâikenao kú,
to an lé ào kpaaũa téesau,

¹⁹ to an léna etonaɔ naale.
Aaí dɔe ní gbẽmaaɔ,

aaí sakańgu ní ńandãao.

²⁰ Aizee pɔ ní kãaa n viakenaɔne zɔɔ,
ni èfãaíke gbé pɔ nanzionne gbépii wáa.

²¹ Tó gbéɔ lekpańzi,
ni okuńla,
tó wàle lekpaakeńno,
ni ní ule n guu.

²² Ma Dii sáaukpà,
asa a yemazi zɔɔ
wéle pɔ wà koezɔi guu.

²³ Gili gèmagu we,
ɔ ma mè: N ma vũaae.
Ké ma suabale zùnzì,
n ma wẽna wiilea mà.

²⁴ Dii yãmanaɔ, ào yeaàzi.

Dii í a náaikenaɔ dĩa,
í fiabo zĩakãfinaɔne a lé gbɛu.

²⁵ A gbé pɔ á wé do Diizìɔ,
àò gbãa à á sɔdile.

32

Duuna'oa Luae

Davidi le.

¹ Báaaden gbé pɔ Dii aà tàae wòlowà

à aà duuna kèwà ũ.

² Báaaden gbé pó Dii lí aà tàae yáda ɓo
mé mɔafili kú aà nɔse guuo ũ.*

³ Ké má níe ní ma duunao, ma ibàba,
ma wii ɓo dɔ za koo e oosi.

⁴ N ɔtɔɔleaa fáane ní gwáasinao,
ma yèeè làa lá guantēna íatē ma gbēwa.

⁵ Ǿ ma wene ma duunai,
mi a yāvāi ulene ɓo.

Ma mē má a tàaeo one Dii,
ō n ma duuna kēa.

⁶ N náaikena wabikema a gɔɔwa,
tó yá'ia lé mó, a aà le ɓo.

⁷ Ma ulékīin n ũ,
ni ma ɓo wétēa guu,
ni liamazi n ma suaba.

⁸ Dii òmēe à mē: Má yādanē,
mí n da zé pó de n sewa,
má ledama, mío wétenzi.

⁹ Nsu n̄yō ku làasoosai
lán s̄s̄ ge s̄baonawao.
Tó ni àasina káné ge kpío,
aali n d̄o seo.

¹⁰ Yá'ōma í li gbēvāiɔla,
Dii gbēke í li aà náaikenaɔla.

¹¹ Gbēmaao, à pɔnake ní Diio,
n̄sepuadeo, à gulake, í yáabo.

* 32:2 Lom 4.7-8

33

Lua táasilɛa

- ¹ A gulakɛ Diiɛ gbɛ̃maao,
à kũ nòɛpuadeo aà táasilɛɛ.
- ² A Dii tɔbɔ ní domao,
à lesiè ní mɔɔnao.
- ³ A lè dafu siè,
à pɔ lé ní dɔao ní pɔna wiio.
- ⁴ Asa yá pɔ Dii ò sɪana vɪ,
a náai vɪ a yákea píi guu.
- ⁵ A ye yāmaai ní yázedeo,
Dii gbɛke dúnia pà.
- ⁶ Dii yá'oa mé musu kè,
aà lé'iana mé musupɔɔ pèpɛ.
- ⁷ A ikàɛ gudou, à gò ísia ũ,
à íb kàaa, à gò ísi ũ.
- ⁸ Dúnia gbépii, à vɪakɛ Diiɛ,
gbé bɛɛo píi, à misiilèè.
- ⁹ Asa à yá'ò ɔ dúnia kè,
à yādile ɔ à gò kálea.
- ¹⁰ Dii ì lé pɔ buio kpàaɪ gboo,
ì kpa bùsudeɔne ní yá pɔ aale yáo.
- ¹¹ Yá pɔ Dii zèò Ìb zea gíũgiũ,
yá pɔ aà pɔ gbà Ìb ku gɔɔpii.
- ¹² Báaaden bui pɔ Dii de ní Lua ũ
à ní sé a pɔ ũ ũ.
- ¹³ Za musu Dii ì gugwa zɪɛ,
ì gbɛnazinao e píi.
- ¹⁴ Za aà kúki ì wɛpã

gbé pɔ kú dúnia guuɔla píi.

¹⁵ Aàpi mé sɔ dɔ baadee,
i wesi ní yákeɔɔle píi.

¹⁶ Kíá lí zible a zigɔ dasike yáio,

zìkanae lí bɔ a gɔsake yáio.

¹⁷ Sɔ náaikɛa à ní bɔ ee ví,

baa ní a gbãakɛo a fɔ gbé suabao.

¹⁸ Dii wé pɛa a viakɛnaɔwa,
gbé pɔ an wé dɔ aà gbêkɛziɔ.

¹⁹ A ní bɔ ga lézi,

a ní gwa aafia nɔana gɔɔ.

²⁰ Wá wé Ìɔ dɔ Diizi,

ɔme wá Dɔnlɛde ũ, wá sɛngbao ũ.

²¹ Asa Dii ɔ wá pɔ i kɛwà na,

wá aà tɔ pɔ a kua adoa náai ví.

²² Dii, n gbêkɛ àɔ kúwanɔ

lá wá wé dɔnziwa.

34

Dii maakɛa

¹ Lɛ pɔ Davidi dà gɔɔ pɔ à azia dɛlɛ íande ũ Abimɛlɛki
aɛ, ɔ Abimɛlɛki aà yà, à tà.*

² Máo Dii sáaukpa gɔɔpiiɛ,
mío aà táasile lá gu lé dɔ.

³ Máo íanadã Dii yá musu,
taasideɔ i ma, aai pɔnakɛ.

⁴ A zɔɔkɛ dɔ Diiɛmanɔ,
wí aà tɔbɔ sãnu.

⁵ Ma Dii kíi wèlɛ ɔ a wèa,

* **34:1** 1Sam 21.13-15

à ma bo ma sòdeede guu.

⁶ Gbé pò aà wé dɔaàzi a yáalɔ,
aà gεε a gɔ kpa aà wéi bauo.

⁷ Ma taasideke guu ma lezù Diizi,
ɔ à ma yãmà à ma bo ma yooyea píi guu.

⁸ Dii Malaika ɔ ku a vɔakenaɔ saε,
i ní bo.

⁹ A iε àɔ dɔ lá Dii maa,†
báaadεn gbé pò nàaàzi ũ.

¹⁰ Dii gbéɔ, à vɔakεè,
pɔε lí késã aà vɔakenaɔwao.

¹¹ Nɔana i nɔɔmusu dε, pɔblea i késãwà,
ãma pɔmaae lí késã Dii kíi wèlεnaɔwao.

¹² Gbéɔ, à mɔ ma yãma,
mí vɔakεa Diiε dadaé.

¹³ Gbé pò ye a wēni àɔ maa,
mé a ye a kua àɔ na,

¹⁴ aà a lé fɔ ní yãvái oao,
asu to εε bo a léuo.

¹⁵ Aà mikε vãíwa, i maakε,
aà aafia zé wεεε, ɔ tɛi.

¹⁶ Dii ɔ wéte gbēmaaɔzi,
i swákpa ní wiileai.

¹⁷ Dii i mikpεdɔ vãikεnaɔnε,‡
ké an yá su dɔ gbēegu bo yái.

¹⁸ Tó wà lezù Diizi, i ma,
i ní bo ní yooyea píi guu.

¹⁹ Dii kái ní gbé pò an pɔ yàɔ,

† 34:9 1Piε 2.3 ‡ 34:17 1Piε 3.10-12

mi yãe kenéo, ã aa ba kpàmee.

⁸To músi ní le, i kené zãma ũ.

To ba pó aa kpàmee ní kú,

aaí léle e pó aa yòpi guu.

⁹Ma pò i gbasa ke Diiwa na,

mí pòna ke ké à ma suabà yáí.

¹⁰Má o ní nòsemendoo,

Dii, déme kànwai?

Ni taasideò si gbãamònedewwa,

ni wẽnadeò bò ní wetãnaò òzì.

¹¹Seelade ege naò ì felemanò,

aaí yá pó má a yá dõo lalaa.

¹²Aaí maa fiabomee ní vãio,

ã ma gõ gbẽando ũ.

¹³Tó aale gyãke yãa sõ,

mi zwãnkasa dae,

mi azia késã ní leyeao,

mi wabikené láasai,

¹⁴lá aa de ma gbẽna ge ma gbé ũwa.

Mio be mipelaa ní oosisio,

lá ma da mále wẽnakeèwa.

¹⁵Ama ké ma gẽmbòle,

aa kãamazi ní pònao,

aa ma zãmakè aa ànaa,

aa ìadàa láasai.

¹⁶Aa ma àlafii kè pãsipãsi,

aa lésakãmazi.

¹⁷Dii, níyõ ma gwa màa e bõe ni?

Nòomusupio lé ma taitai,

ma símá mào ku.

¹⁸ Má n tɔbɔ balu guu,
má n táasile dasi guu.

¹⁹ Nsu to ma ibeεo tidɔmalao,
ńsu to gbé pɔ zamagu pã* ma gwa ní wεdooo.

²⁰ Yãna lí bɔ ní léuo,
aaĩ yãɔ yãkelesaideɔwa.

²¹ Aaĩ lé εlea aa me:
Ɛhẽ, ẽhẽ, wá wé mé è.

²² Dii, n wεsile, ńsu ñyɔ níleao,
ma Dii, ńsu ñyɔ zãmanɔo.

²³ Ma Lua, fele zemanɔ,
ma Dii, tó yá bɔmanɔ na.

²⁴ Ni yãke a zéwa Dii, yãnakpaa,
ma Lua, ńsu to aa tidɔmalao.

²⁵ Nsu to aa o ní sɔu wa ma neo,
ńsu to aa o wa ma mɔ bɛεo.

²⁶ Lá aale pɔnake ma yã'ea musu,
to wí ní kú, mí ní kpε e.

Lá aale zɔɔke blea,
widamá, ní ní kpεɔ.

²⁷ To gbé pɔ ma bɔa maa ì kené naɔ pɔnake, aai
wiidɔi.

To gbé pɔ ma bɔa aafia ì káníguo o gɔɔpii, Dii mé zɔɔ.

²⁸ Mapi sɔ má n náaiyã'ò,
mí n táasile gɔɔpii.

* **35:19** Zaa 15.25

36

Gbēnazina vāi, Lua maa

¹ Dii zòblena Davidi ε.

² Gbēvāi duuna yá dɔ ma sōwa,

aà wé líɔ Lua wí vīo,*

³ asa ɔ e gbēmaan a ũ,

ili a duuna dɔ à gbasa zauo.

⁴ Εε ní mɔafilio ku aà léu,

à ɔnɔ ní maakεao tò.

⁵ I yāvāi wàaiipa a wúlekíi,

ili gí yāpāsio,

ì azia péle zé faasai guu.

⁶ Dii, n gbēke zɔɔ kà saanaɔwa,

ní náai vī maamaa à zò Luawa.

⁷ N maakεa zɔɔ lán gbèsisíɔwa,

n yágɔgɔa lé vīo lán ísia εwa.

Dii, ni gbēnazinaɔ ní nòbɔɔ bɔ píi.

⁸ Lua, n gbēke bεεε vī fá,

gbēnazinaɔ ì sɔɔ ní kúlukulunau.

⁹ Aaí n ua ble níside ble aa ká,
ni n swa'i pɔnade kpámá aa mi.

¹⁰ Asa níme ní wēni mi ũ,

kua ní gupuaú mé wá wé kè.

¹¹ Nyɔ gbēkεkε gbé pɔ aa n dɔɔne ñyɔ gé,
gi ñyɔ nòsepuaɔ suaba.

¹² Nsu to ziakáfinɔ ɔzɔao,

ínsu to vāikεnaɔ ɔkemεε yāyaa.

¹³ Gwa, mɔafilidepiɔ lèlε,

aa gò káleɔ sɔɔɔ, aa fɔ fεlεo.

* 36:2 Lom 3:18

37

Gbēmaaᵛ ní gbēvāiᵛ zia

Davidi ε.

¹ Nsu to gbēvāiᵛ yá n kũ gbāao,
ńsu vāikεnaᵛ gwea nidεo,

² asa aa giigaga gᵛᵛ lán sēwaε,
an maa a lāa lán sēla ísiwa.

³ Dii náaike, níᵛ yāmaake.

Zε n bùsuu, níᵛ inamiu.

⁴ To n pᵛ ke Diiwa na,
i n gba pᵛ pᵛ n nᵛse yei.

⁵ Zε ní Diio,

ń à náaike, i yáε beεᵛ kenε:

⁶ A tó yá bᵛnnᵛ na lán gudᵛawa,
a to ń bᵛ maa lán fāanεwa.

⁷ Lekpaaũ Dii aε, ní śaaazi,

ńsu to saasεna yá n kũ gbāa
gᵛᵛ pᵛ à yá lé bᵛleieo.

⁸ Pᵛkũma tó, mikε pᵛpaawa.

Nsu to yá lí n kũ gbāao,

ĩ mó ní vāikεaoε.

⁹ Asa gbēvāiᵛ midε,

gbé pᵛ an wé dᵛ Diiziᵛ mé aa gᵛᵛ bùsu vī.

¹⁰ A gᵛᵛ yᵛᵛ ké gbēvāiᵛ aᵛᵛ ku bᵛo,

baa tó n ní wεεε, níyᵛ ní eo.

¹¹ Ziabusanaᵛ mé aᵛᵛ bùsu vī,*

aaiᵛ pᵛnakeᵛ ní aafia zᵛᵛo.

* **37:11** Mat 5.5

12 Gbēvāi ì vāikpaai ní gbēmaao,
ì lésakāàzi.

13 Ama Dii ìo àà yáalo,
asa a dō àà gɔɔ a pa.

14 Gbēvāio ì fēnda wo,
aai ní kakpa sáa,
ké aa e taasideo ní wēnadeo kwedò,
aai gbé pó an yákea maaɔ dede.

15 An zia fēnda a ní zō ní sōu,
wa ní sáo é'ené.

16 Yɔɔna pó gbēmaa ví
de gbēvāi dasio àizeea.

17 Asa gbēvāio gbāa a mide,
āma Dii ìo gbēmaao kūa.

18 Dii tàesaideo yá dō,
an kpaale ìo de ní pó ũ gɔɔpiiε.

19 Wí a ní kú yāpāsígɔɔo,
baa tó nɔana kà, aao kāaε.

20 Ama gaga a gē gbēvāio gu,
Dii ibeεo láa lá sèbɔlo ì láawa,
aa gēle lán súlelewa.

21 Gbēvāi ì pó sēamá,
ìli a fiaboo,
gbēmaa sō ì gbada soūsɔũ.

22 Gbé pó Dii bāaadànguɔ mé aa gō bùsu ví,
gbé pó à lekènéo sō aa mide.

23 Dii mé ì zemikū gbéε,

aà pɔ ɪɔ na aà kuawa.

²⁴ Baa tó àlɛ lɛlɛ, a lélɛ sɔlɔlɔ,
ké Dii aà kŭa yáí.

²⁵ Ewaason ma ũ yáa, ɔ ma zikù,
mi e Lua gbẽmaa vùaa bauo,
mi e aà néɔ lé baakɛo.

²⁶ ɪɔ gbada gɔɔpii ɪɔ pɔ sɛané,
aà néɔ aao dɛ báaadeɔ ũɛ.

²⁷ Mikɛ yāváiwa, níɔ yāmaakɛ,
ní e ñyɔ ku gɔɔpii.

²⁸ Asa Dii ye maakɛai,
a a náaikɛnaɔ vŭaao.

Aao ku aafiaɛ gɔɔpii,
gbẽváiɔ sɔ aa midɛ.

²⁹ Gbẽmaaɔ mé aa gɔ̀ bùsu vŭ,
aaiɔ ku we gɔɔpii.

³⁰ ɔnɔyá ɪ bɔ gbẽmaa léu,
aà lé ɪ yázɛde o.

³¹ Aà Lua ikoyá dɔ aà sɔ̀wa,
aà gbá lí tii pɔewao.

³² Gbẽvái ɪ gbẽmaa kpákpa
ké à e aà dɛ.

³³ Dii a gbẽmaapi to aà ɔ̀zío,
a we yákpalɛ aà bleo.

³⁴ Sɔ̀a Diizi, níɔ aà yá kŭa,
i n káfí, ní gɔ̀ bùsu vŭ,
ní gbẽváiɔ midɛa e.

35 Ma gbɛv̄ai gbãadee è yãa,
àɛ ɔta lán lí pɔ gu kèè nawa.

36 Ké tá ma kpa we, a ku we ɔɔ,
ma aà wèɛɛ, mi aà eo.

37 Taaesaide yá gwa,
wéte gbẽmaa yáí,
asa nɔseniɛde buiɔ gɔ bui ũ.

38 Ama duunkɛnaɔ bãɛ sãnusãnu,
gbɛv̄aiɔ bui a midɛ.

39 Dii mé a gbẽmaaɔ suaba,
aɔ dené ulekíi ũ taasikɛgɔɔ.

40 Dii a dɔńɛ, i ní ɔɔ,
a ní sí gbɛv̄aiɔwa, i ní suaba
ké aa nàaazi yáí.

38

Taaside wabikɛa

1 Davidi ɛ.

2 Dii, n̄su ma toto ní pɔf̄ɛoo,
n̄su ma lele ní pɔkūmaoo.

3 N ka ma kū maa,
n ɔt̄ɔɔɛa.

4 Ma mɛ dáamav̄io n kp̄ɛɛ yáí,
ma wá aafiao ma duuna yáí.

5 Ma tàaɔ dàmala,
aa t̄ɔa lán aso gbiawa.

6 Ma ɔɔ lí f̄na ũ,
aa yaikè ma sɔũkɛ yáí.

7 Má kooa ma gɔ d̄ɔɔɔɔ,

mio be oosisiaε gɔɔpii.

⁸ Ma wó lé wí síana,
ma me dáamavío.

⁹ Má yèεε vío, ma me kè múεmue,
máε wiile ma sò pusubɔa yáí.

¹⁰ Dii, ní pó pó má yei dõ pii,
ni ma wea fèεε ma sáasã.

¹¹ Ma sõ lé ví gbò gbò, ma gbãa yàa,
ma wé lé teke lo.

¹² Ma gbènaɔ ní ma gbéɔ ì ãmεεε,
ma daεɔ ì zεmεε zázã ma bo yáí.

¹³ Gbé pó ye ma kaikεɔ ì ma pá,
ma wεnaɔ ì vãikpaaĩmanɔ,
aaɔ mɔafiliyã gwa ní kõo gɔɔpii.

¹⁴ Ma gõ lán swãdowa,
mili yãmao,
ma gõ lán lénanaaleadewa,
mili lewẽaao.

¹⁵ Má de lán gbé pó lí yãmaowa,
mili yázãsimáo.

¹⁶ Dii, míme ma wé dɔnzi,
nyõ ma yãma, Dii ma Lua.

¹⁷ Ma mè nsu to aa tidɔmalao,
nsu to aa íanadã ma tiia guwa yáío.

¹⁸ Ma ka léεa,
mio ku yã'õmaue gɔɔpii.

¹⁹ Má a yãvãio siune sa,

asa ma duuna yáí ma pɔ yaa.

²⁰ Ma ibεεɔ gbāa mé aa aafia,
gbéé pɔ zamagu pāɔ dasi.

²¹ Aaí maa fiabomεε ní vāio,
maa má téí, ɔ aa íbelesèmanɔ.

²² Dii, nsu ma vūaaɔ,
ma Lua, nsu nyɔ kumanɔ zāo.

²³ Mɔ dɔmaleε kpakpa,
ma Dii, ma Suabana.

39

Taaside wiileɔ Luawa

¹ Davidi ε.

² Ma mē máɔ azía kūa dɔε,
má tó ma lé ma da duunauo.
Tó gbēvāio kumanɔ, má a lé fí.

³ Ma lé kpaaūa, má kú kilikili,
mi yāe oo, baa yāmaa,
ɔ ma yā'ɔma èa káfi.

⁴ Ma sɔ pusu bɔ ma guu,
ké ma làasookè, ma nòε té bɔ,
ɔ ma yā'ò ma mē:

⁵ Dii, to mà a kua lé dɔ,
ní ma gɔɔ dasileo.
To mà dɔ lá ma wēni í gēzεa àa.

⁶ N ma wēni lé yè n ɔtāo,
ma kua de wé ní níola n kíio.

Gbépii í gēzεa lán íanawaε,
⁷ gbēnazína bea ɔ de lán uenawaε.
I ke bāabāa í àizεε kāaa,

ãma a dõ dé a gõèo.

⁸ Lá màæ, bó má wé aõ doi bi?
Mme ma wé dõnzi, Dii.

⁹ Ma tàæõ kãa,
ńsu to mĩsaideõ ma àlafikεo.

¹⁰ Ma lé kpaaũa, mi a lé wẽaaõ,
asa nĩme n yápi kè.

¹¹ Nsu ma gbẽ bo,
n õgbala lé ma kãsãnke.

¹² Ni gbé toto,
ni aà wetã aà duuna yái,
ni aà àizeε sóso lán bléwa.
Gbépii ì gẽzεa lán íanawæ.

¹³ Ma wabikεa si Dii,
swákpa ma wiileai.
Nsu swákaka ma óõbaεo,
asa n nibõn ma ù,
má de bõmõ ù lán ma deziõwæ.

¹⁴ Wεwoa ké mà e màõ weea,
e màõ kesai.

40

Dii sãaukpaa

¹ Davidi ε.

² Ma wεdõ Diizi maamaa,
õ à ma wεgwà à ma wiileã mà.

³ A ma bõ gbáo kõfide guu,
à ma si deεwa.
A ma gbá pèle gbesi musu,
à ma ze we giũgiũ.

⁴ A lè dafu dà ma léu,

wá Lua táasiléa pó ũ.
 Gbé e dasi, vía i ní kú,
 aai Dii náaike.
 5 Báaaden gbé pó Dii náai ví
 mé ìli ze ní waladeo ní táagbagbanao ũ.

6 Dii ma Lua, n yábonsaekéao dasi,
 wa fĩ yá pó níle yáwanoo dodo.
 Tó má dàu lé siuné,
 a lé vío, má fĩ o píio.

7 N ye sa'obo ge gbaio,
 ñ ní tò ma swá mà.
 Ni sa pó wĩ a pó káteu à tékũ
 ge duun awakpabo gbéao.
 8 O ma mè: Má ké!
 Lá a ku lá guu ma yá musuwa.
 9 Má ye n pœã kéaié, ma Lua,
 n ikoyã ku ma sã guu.*

10 Má yázedé baokpa balu guu,
 má a lé kpaaũo lá ní dõwà Dii.
 11 Lá ni yãnakpámá, má níleo,
 má n náai ní n gbësuabao yã'o.
 Má gí n gbëké ní n síandekéo oi balu guuo.
 12 Dii, nísu gí ma wênagwaio,
 to n gbëké ní n síandekéo ma dĩa.

13 Asa vãi pó liaamazi lé vío,
 ma tàaeo dàmala, má fĩ gu'eo,
 a dasi de ma mikãa, sã kèmagu.

* 40:9 Ebe 10.5-7

14 Dii, suε, ma misi,
Dii, ke kpakpa, mɔ dɔmale.

15 To wí ma wεnaɔ kú,
aa ní mi pεε.

To gbé pɔ ye mà yá'εɔ kpekpa,
an gεε gɔ kpá ní wéí.

16 Gbé pɔ aaí omεε, tàale, tàaleɔ,
to wí gɔ ní ú ũ.

17 Gbé pɔ aale n kú wεεεɔ,
to an pɔ kema na aa yáalo.

Gbé pɔ an wé dɔi n̄ ní suabaɔ,
aaɔ o láasai Dii zɔɔ.

18 Taaside wēnaden ma ũ,
làasookε ma yáwa, Dii.
Mme ní ma Dɔnlɛde ũ,
ma M̄sina ũ.
Ma Lua, r̄su gēgēo.

41

Gyae wabikεa

1 Davidi ε.

2 Báaaden gbé pɔ í yèεεsaide yáda ũ,
Dii ì aà bɔ taasikεgɔɔ.

3 Dii a aà d̄áa, a aà gba wēni,
a báaadaaàgu aà bùsuu,
a aà kpa aà íbεεɔwa aa ní pɔεã daεo.

4 Dii a zεaànɔ aà gyákeε guu,
a to aà gyāpi ble.

5 Ma m̄: Dii, ma duunakènε,
ma wēnagwa, ní ma gbágbã.

⁶ Ma ibεεο lé ga kpaaiṁano aa mè:
A ga boε ni? Boε aà tó a midεi?

⁷ Tó aa mò ma gwai,
yāyaaa aaï boεmεε,
aaï bao vāi wεεε ma yá musu,
ō aaï fεε γε fāaa bàasi.

⁸ Ma zangudeo ì vāikpaaṁano,

aaï àsi bèε dɔa aaï mε:

⁹ Gagyā mé aà lè,
a fεε a wúεkii beeu lo.

¹⁰ Baa ma kpàasia pó má aà náai ví
wi poble sānu bò ma kpe.*

¹¹ Mpi sō Dii, ma wēnagwa,
ma gbágbā, mí fiaboné.

¹² Tó ma ibεεο i kúkua dɔao,
máo dō sa ké ma yá kàngu.

¹³ N ma kūa ma nòsemaa yái,
n aε ìo dɔa gɔɔpii.

¹⁴ Báaade Dii, Isailio Lua
za asínizí e gɔɔpii!
Ami! Ami!

LA PLAIDE

Souo 42-72

42

Zìzò sòba

¹ Kole buio lé.

² Lá tue ì swa saε nide,
màa n ni ku ma sōu, Lua.

* **41:10** Mat 26.23, Maa 14.18, Luk 22.21, Zāa 13.18

³ Lua ni lé ma de, Lua béépi.

Bɔe má e ge wesiaàlei?

⁴ Wé'i mé gò ma pòblea ù fāane ní gwāasinao.

Wìo omee gɔɔpii:

N Lua ku máe la?

⁵ Yáe beeo dòmagu,

õ máe ma nòse yáa bɔe.

Mio gé yáa bíla guu e Lua ua,

gbéò ì dɔdɔkɔwa ma kpe ní gulao,

dikpekɛnao ì nɔnɔaa ní táasileao.

⁶ Bóyái ma sò òòkpàì?

Bóyái ma nòse yàì?

Sema màò wɛdɔ Luazi,

asa má ea màò aà táasile,

ma Suabana, ma Lua.

⁷ Ma sò òòkpà ò n yá dòmagu

za Mizaa gbepɔleu Yuudẽ mii,

za Eemɔ gbèsísíò sòu.

⁸ Ni to isukaa kɔfi àò dɔ,

ísìò lé lezukòi,

ní tò í lé damala,

a sò lé tamanɔ.

⁹ Dii ì gbèkɛkɛmɛe fāane,

aà le ìò dɔ ma léu gwāasina

wabikea Lua pò ma wēni ūwa.

¹⁰ Mi o Lua ma gbesie:

Bóyái ma yá sàngui?

Bóyái ní tò mio be oosisia

wétèa pò ma ibee lé mɔmɛe yáii?

¹¹ Ma ìadamadeò ì ma sósò,

ma wá ìb wí,
 aaìb omεε gɔɔpii:
 N Lua ku máε la?

¹² Bóyái ma sɔ̀ ò̀kpàì?
 Bóyái ma nòse yài?
 Sema màò wεdɔ Luazi,
 asa má εa màò aà táasile,
 ma Suabana, ma Lua.

43

¹ Ma yānakpaa Lua,
 zεmanɔ bui gbēkesaide yá musu,
 ma bɔ gbēvāi koleapɔ ɔ̀zì.
² Lua, míme ní ma ulékíi ũ,
 bóyái n gimazii?
 Bóyái ní tò miɔ be oosisia
 wétēa pó ma ibεε lé mɔmεε yáii?
³ N n gupua ní n síanao zía,
 i dɔaamεε e n gbèsísí musu,
 i gεmanɔ e n kúkíi we.
⁴ Mí gé n gbagbakíi Lua,
 ma pɔ i kema na, Lua ma pɔna,
 mí n tɔbɔ ní mɔɔnao, Lua ma Lua.

⁵ Bóyái ma sɔ̀ ò̀kpàì?
 Bóyái ma nòse yài?
 Máò wεdɔ Luazi,
 asa má εa màò aà táasile,
 ma Suabana, ma Lua.

44

Isailiɔ wēnakea

¹ Kole buiɔ le.

² Lua, yá pò ní kè wá deziò gɔɔ,
aa òwɛɛ wá swá mà.

³ N ɔpè buipáleɔwa n ìadàmá,
n wá deziò kàlɛ ní gbɛu aa ɔ̀tàu.

⁴ An fɛ̀nda mé ní ká bùsupiwao,
an gàsà gbāa ɔ̀ aa zìblè̀do.

N zìlā gàsà gbāa mé kè,
n kuańńo gupùné, ké ní yeńzi yáí.

⁵ Mmɛ ní ma kía ũ ma Lua,
ni to Yakɔbu buiò zible.

⁶ N n báaaò wi ɔ̀pe wá ibɛɛɔwa,
ní n tóò wi ɔ̀zɔ̀ wá wɛ̀lɛpiɔ̀wa.

⁷ I ke ma sá málɛ a náaikɛo,
i ke ma fɛ̀nda mé ì ma bɔo.

⁸ Asa mímɛ ni wá sí wá ibɛɛɔwa,
ni wida wá zangudeɔwa.

⁹ Lua, wiò n táasilɛ gɔ̀ɔpii,
wiò n tɔ̀bɔ láasai.

¹⁰ N beeo n ɔ̀pèwá ní tò wí wá kú,
nili bɔ̀ ní wá zìgɔ̀ bɔo.

¹¹ N tò wa pò̀bɔ̀zákè wá ibɛɛɔne,
ní tò wá zangudepiò wá pò̀ò nàaa.

¹² N ní gbá zé aa wá dɛdɛ lán sã̀wa,
n wá fãaa buipáleɔ guu.

¹³ N n gbé̀o yíā àa'aa,
ni ài'e ní yíāa yá musuo.

¹⁴ N tò wá saɛdeɔ wá sɔ̀sɔ̀,
gbé̀ pò liaawázio wá láanikè.

¹⁵ N tò wa gɔ̀ yāa ũ buipáleɔne,
gbé̀o ìò midɛwɛɛ.

¹⁶ Mio kú ní wíò gɔ̀ɔpiiɛ,

ma gεε gò kpa ma wéi,
 17 ma láanikenao ní ma sòsónao yáí
 ní ma ibεε pò aa ye tɔsiaṽ yáó.

18 Bee wá lé píi,
 baa ké n yá i sáwáguo,
 mé wi ní bàakuawano yá gbooo.

19 Wá nòε i liaamao,
 wi kē n zéwao.

20 N wá wiwi n wá ká gu gbēgbondeu,
 n gusia zṽ kùaaawá.

21 Tó wá Lua tó sáwágu,
 ge tó wa wεdò dii zìlozi yāaε,

22 Lua a gí eie?

Asa òmε wá nòε yá dṽ píi.

23 N yáí wá kú ga lézì gṽpii,
 wí wá dile lán sá pò wa ní kòlokpaṽwa.*

24 Vu, Dii! Akεa níε i'oi?
 Fεε! Nsu wá vūaa gṽpiio.

25 Akεa n mikpelīwēei?

Wá wēnakεa ní wá wetāao sǎngu yà?

26 Wa gṽ ye bùsutiu,
 wa gṽ wúlea tṽle.

27 Fεε dṽwáε!

Mṽ ò wá misi n gbēke yáí.

45

Kia nṽεle

1 Gbē yenzide le pò Kole buiṽ dà.

* 44:23 Lom 8.36

² Yãna lé pipi ma sã guu,
 ɔ mále leɛ bee da ní kíó.
 Ma lé na lán ladɔn maa lákɛbɔwa.

³ N kefenke de gbépiia,
 n legbɛ'i ɔ na,
 báaa pɔ Lua dangu láaa vɔ.

⁴ Zígɔ pásí, n ní fɛnda se n loo
 n kíakegawi seela ũ.

⁵ Di sɔ́ kpɛ ge zible n gawi guu
 síana ní yázedeo yáí.

Yá pɔ ɔ́ dimá ke ní n ɔplaa gbãao.

⁶ Kí, n kaɔ lé sɔ́ne,
 a gɛ n ibɛɛɔ sɔ́ kú,
 buɔ kwɛ n gbázi.

⁷ Lua, nýɔɔ zɔ́lea báawa gɔɔpiie,
 niɔ n kíake lípana kúá yázedɛ ũ.

⁸ N ye yázedei, ní za vãigu.

A yáí tò Lua, n Lua, n kpa kpalau,
 à pɔna písima de n gbéɔla.*

⁹ Lí'ɔ gínana písi ní pɔkasaɔwa,
 mɔɔna'ɔ a n pɔ ke na
 n kpé pɔ wa kèke ní wesa swaao guu.

¹⁰ Kí nenɔɛɔ ku n nɔ yenzideɔ guu,
 n nɔ dafu kú n ɔplaaí,
 a Ofii búsu vua záblebɔɔ daa.

¹¹ Nenɔɛna, swákpa n ma!

N mae be ní n gbéɔ yá su dɔaanɛo.

¹² N kefenke lé kí me lua,
 misiileè, asa n diin aà ũ.

* 45:8 Ebe 1.8-9

13 Tiideṭ mṭ gbadane,
ṭdeṭ n ae wεεε.

14 Kí nenṭepi zṭle kpea ní gawio,
wà vua ba kè aà pṭkasaṭwa.

15 Wàle mṭaàṇṭ kípíe
ní aà pṭkasa wèsādeṭ daa.
Né wéndiapi mṭtenziṭ teaàzi,
aale mṭaàṇṭ aà kíi.

16 Wàle gṭínṭ kibε,
wàle pṭnake ní gulakeao.

17 N neḡṭeṭ ḡṭ n maεṭ ḡεε ũ,
ńyṭ ní dileḡdile kíṭṭ ũ dúnia guu píi.

18 Má tó n tó àṭ dṭ gbéṭṭgu láasai,
bui píi iṭ n sáaukpa ḡṭṭpii.

46

Lua kúwanṭ

1 Kole buiṭ le.

2 Lua mé wá ulekíi ní wá gbāao ũ,
iṭ dṭwále ḡṭṭpii wá yooyeau.

3 A yáí tò sṭ lí kéwáguo,
baa tó dúnia yà,

mé gbèsíṭṭ kwè ísiau,

4 baa tó ípi sùka a fùlabò,
mé gbèsíṭṭ dèe ní kṭfio.

5 Swa ku a íi mṭ ní pṭnao Lua wéleu,
Musude kúkíi pṭ a kua adoapi.

6 Lua ku wélepiu, a ḡṭ bezia ũo,
Lua a dṭaàle gudṭleia.

- 7 Bui pii lé wiile,
 kpalaɔ lé bāde.
 Lua pùna ɔ dúnia yò.
 8 Dii Zígɔde kúwanɔ,
 Yakɔbu buiɔ Lua mé wá uleki ũ.
- 9 A mɔ Dii yākeaɔ gwa,
 lá à yāyia dúniawa.
 10 Ɔme ì zì midε e dúnia léu,
 ì sáo é'ε ì sɔnaɔ suumpa,
 ì tesɔ sèngbaɔwa.
 11 A ze teεε, íɔ dɔ́ māmεmaa Lua.
 Bui pii a ma káfi,
 wa ma tɔbɔ dúnia guu pii.
 12 Dii Zígɔde kúwanɔ,
 Yakɔbu buiɔ Lua mé wá uleki ũ.

47

Lua mé dúnia gbépii kía ũ

- 1 Kole buiɔ le.
 2 Bui pii, à ɔtaale,
 à kúkuake Luaε ní gulao.
 3 Asa Dii Musude ká wàɔ àà vía ví,
 dúnia gbépii Kía zɔɔn àà ũ.
 4 A tò wa zíblè buiɔwa,
 a tò wa ɔzò gbépiɔwa.
 5 A kpaalesèwεε,
 wápiɔ àà yenzide Yakɔbu buiɔ íandáɔ ũ.
- 6 Lua fêle, wàle gulake,
 Dii zεa, wàle kàaεpe.
 7 A lesi Luaε, à lesiè,

à lesi wá Kíáε, à lesiè.

⁸ Asa dúnia píi Kían aà ũ.

A lesiè ní dɔao.

⁹ Lua lé kible bui píiwa,
a zɔ́lea a báa pɔ́ a kua adoawa.

¹⁰ Bui píi kpalablenɔ́ lé káaa
ní gbé pɔ́ de Ablahaũ Lua gbéɔ́ ũ,
asa dúnia kíaɔ́á Lua pɔ́ε.
A deńla píi.

48

Sionaá Lua wé́leε

¹ Kole buiɔ́ le.

² Dii zɔ́,

à kà wà aà táasile maamaa

wá Lua wé́le guu,

aà gbèsisi pɔ́ a kua adoa musu.

³ Siona gbε kálea maa,

a de dúnia gbépiie pɔ́na ũ.

Kía zɔ́ wé́lepi* ku Siona gugbántoo oi.

⁴ Lua ku a gudɔ́akíiɔ́ guu,

a tò wa a dɔ́ aafia'ekii ũ.

⁵ Ké kíaɔ́ ledoũkè,

ké aa mò léleiwa sãnu,

⁶ ké aa è màa, ɔ́ à òimá,

iwãa kà ní pɔ́a ɔ́ aa tilè.

⁷ Aa gò ní lualuo

lán nɔ́ε nɔ́wãwãkenawa.

⁸ N ní wiwi

lá gukpe íana í laatanaɔ́ gó'ilenaɔ́ wíwiwa.

* **48:3** Mat 5.35

⁹ Yá pɔ wá mà ñ wa wɛsɛ
 Dii Zígɔde wá Lua wéle guu.
 Lua wélepi kàle à ku gɔɔpiiɛ.

¹⁰ Lua, wá kú n kpéu,
 wále láasookɛ n gbɛkɛwa.

¹¹ Lua, lá n tɔ fáaa e dúnia léu,
 màa n táasilea fáaa lo.
 Ni yágɔgɔ n gbéɔne a zéwa.

¹² Siɔna gbèsiɛdeɔ lé pɔnake,
 Yuda bùsu wéledeɔ pɔ kèna
 yákpale pɔ ní kèɔ yáí.

¹³ A dɔdɔkɔwa à lia Siɔnai,
 í a bíi musu gudɔakli dasiɔ nao.

¹⁴ A a bíi tãasika ní a zegikíiɔ,
 ké à e dau à siu ziadeɔne.

¹⁵ Asa Lua dee de wá Lua ũ gɔɔpii,
 ì dɔaawɛɛ e wà ge geɔ gélkíiɛ.

49

Aizɛɛ ndaikɛad mɛsaiyɛ

¹ Kole buiɔ le.

² Bui pii, à yáɛ bee ma,
 dúnia gbépii, à swákpa,

³ kíáɔ ní táaaɔ,
 ɔdeɔ ní taasideɔ pii.

⁴ Ɔnɔyã kú ma léu,
 dɔa ku ma sɔu.

⁵ Má swãdɔ yáasi yáí,
 mí polo mɔɔnlea guu.

6 Má viake yāpāsīgoo,
baa tó ma wèleo liaamazi.

7 Aa ní àizee náai ví,
aaí ní oda íanadā.

8 Gbēe a fō gí ní a dee wēnioo,
a e p̄e kpa Luawa à aà wēni boòo.

9 Asa gbé wēni boa zí'ũ,
àizee a fō bo bauo.

10 A fō to aào ku gōpioo,
a fō giè aà wesi bedaleo.

11 Asa wa dō baa ònònao ì ga,
misaideo ní soũo ì midε màa píi,
aaí ní àizee tó gbēpáleone.

12 Baa ké wà nízia tó kpà bùsuone yāa,
an mia ao de ní be ũe gōpii,
an kúkii ũ e ní buiwa.

13 Gbēnazina ní a beεkeo
ìliò ku gōpioo,
a ta lán nòbowaε.

14 Misaideo láaan we,
màae lo ní gbé pó té ní iaiò.

15 Aa si bedau lán sãowa,
ga mé ao de ní dàdãna ũ,
mé gbēmaaò kiblemá zia.
An meo yaikε miau,
aao kpé ví lo.

16 Ama Lua a ma wēni si bedawa,
i gbãakpamazi.

17 Tó gbé lé gō ode ũ,
mé aà be tó lé nakú,
ńsu to à keεe yāe ũo,

18 asa a a kee e se taò a gagɔɔ,
aà àizee e péleaàzio.

19 Baa tó à azia dè èfáaide ũ a wēnigɔɔ,
mé wà aà sáaukpà aà namablea yáí,

20 a ta a deziò kíi,
a wesi gupuale bau lo.

21 Gbēnazina ní a beeekeo,
tó aà wé i kēo,
a ta lán nòbɔɔwae.

50

Lousisia siana

Asafa le.

1 Dii Lua Gbāapiide lé yā'o,
àle lezu dúnia gbézi
za íatēbilekii e a gēkpεukii.

2 Lua gawi bíle Siona,
wéle pó a kefenke boléi.

3 Wá Luapi lé mó, aɔ ku kílíkilio.
Té pó i kúmá kú aà ae,
zàa pāsí liaaaàzi.

4 Ale lezu musudeɔ ní zíledezi,
ké à e yákpaleke ní a gbéɔ.

5 A mè: A ma yāmanaɔ kāaamee,
gbé pó ma bàa kúrino sa'oa yáio.

6 Lua mé yákpalekena ũ,
musudeɔ ì aà yākea a zéwa kpàwake.

7 A ma ma gbéɔ, má yāví mà oé,
Isailio, má bɔbɔánɔ,
mámema Lua á Lua.

8 Mále zɔadɔwá á sa'oa yáio,

asa i sa pó wí a pó káteu à tékū oa kōsōkōsō.

⁹ Má zuswana pó kú á kpásau ni v̄io,
ge ble pó kú á kaau,

¹⁰ asa s̄ēan̄ob̄oá ma p̄ōne
ní p̄otuo wai pó kú s̄is̄í p̄ii musu.

¹¹ Má gbè musu b̄ã̄ d̄s̄ p̄ii,
mé s̄es̄ao p̄kelenao ku ma pó ũe.

¹² Tó n̄oa lé ma de, má oé̄o,
asa máme má d̄únia v̄í ní a p̄ō p̄ii.

¹³ Mi zuswana n̄ō so ȳà?

Mi blesana au mi ȳà?

¹⁴ A sa'oa ma s̄áaukpāa ũ,
à lé pó á kè ma Musudewa fiabo.

¹⁵ A l̄ezumazi taasik̄eḡō,
mí á b̄ou, í ma kp̄ela.

¹⁶ ¶ Lua ò v̄áik̄enāōne:
Akēa ále ma ȳádilēaō d̄ōd̄oi,
mé ma bàakuañ̄ō ȳá d̄ō á léui?

¹⁷ A ye ma ȳadan̄eio,
a ma ȳá̄ kp̄à kpe.

¹⁸ Tó a kp̄ái è, i aà ke á gbé ũe,
mé á bàa ì̄o kú ní gb̄ās̄ik̄enāō.

¹⁹ A l̄egbe'i v̄ái,
mé i lenakasané.

²⁰ I z̄õle ní á gb̄edo t̄ōo,
mé i á da né b̄è̄bo.

²¹ A ȳá beēo kè ò má n̄ile.
Ale e má deáwāe,
ãma má z̄oad̄owá, mí b̄ob̄oá̄n̄ō.

²² A gbé pó ma ȳá s̄àáguo

à yápi ma.

Tó màan s̄o, má á taitai,
gb̄e a e á siao.

²³ Gb̄é p̄o sa'òda ma sáaukpaa ũ
ade ma kp̄elàe,
àe ma gba zé mà oboe
lá mi gb̄é̄o suabaε.

51

Sùuugbeaa Luawa

¹⁻² Le p̄o Davidi dà ḡoo p̄o ānabi Natā gè aà kíi aà
gb̄āsík̄eε ní Basebao gbea.*

³ Lua, wēnadōm̄eε n gb̄ēke guu,
ma tàaeo midε n maa z̄oo yái.

⁴ Ma gb̄āsi woloa mà ḡo wásawasa,
ma duuna k̄eε míomio.

⁵ Má a tàaeo d̄o sa,
ma duuna lí s̄amaguo.

⁶ Mm̄e ma duunak̄eε,
ma yá p̄o ní yeio k̄e.

Tó n f̄eεa ní yáo, n yá ao naε,
tó n yādámala, n yá ao z̄ev̄i.†

⁷ Za ma da n̄ōseu má v̄ai,
má duuna v̄i za ma iḡoōe.

⁸ N̄ōsemaa mé í kangu,
ōno dam̄eε ma s̄o guu.

⁹ Ma zu'o ní saoo mà z̄e wásawasa,
ma n̄ōse pípi mà ḡo p̄unvlāvlā.

¹⁰ To mà p̄onake ní yaalo,

* **51:1-2** 2Sam 12.1-15 † **51:6** Lom 3.4

to ma wá p3́ ń b3́sa wee.

11 Nsu ma duuna yádao,
ma yávwáio b3́ dilε píi.

12 Lua, n3́sepua dameεε,
εa to ma s3́ à3́ dilεa.

13 Nsu ma v3́aaao,
ńsu n3́ n Nis3́na siao.

14 Ea to ma p3́ ke na
ké n ma suabà yáí.

To p3́eã maa d3́aamεε,

15 mí n yá dada v3́íkεna3́ne,
duunkεnapio i εa zenno.

16 Lua, ma b3́ gbědeεa yáú,
mí lesi n yákeεa a zéwa musu,
Lua ma Suabana.

17 Dii, ma gba lé,
mí n táasile.

18 Sa'oa lí kεεε nao,
tó bee no, d3́ má ò.
Sa p3́ w3́ a p3́ káteu à tékū lí kánguo.

19 Sa p3́ mále oma mé n3́senie ũ,
nili saka n3́senie s3́uuudeguo.

20 Lua, εf3́aike Si3́naε n p3́eã maa guu.
Yelusaleŭ bíi gba gbāa.

21 A gbεa sa'oa a zéwa a kangu
ń sa p3́ w3́ a p3́ káteu à tékūo,
wi sa'o n3́ swana3́ n gbagbakíiwa.

52

Ɔde ƙandaa

1-2 Lε pɔ Davidi dà gɔɔ pɔ à gè Aimεlεki bε, ɔ Eɔɔũ gbé
Doegu γε ò Sauluε.*

3 Negɔna, Lua gbεke ku gɔɔpiiε,
àkea níle ƙanadã ní yãvãioi?

4 Nib lekɔleka gbézi gɔɔpii,
n lé na lán gẽ mibobɔwa,
ni gbé gbázina zɔ̀.

5 N ye vãii de maala,
εεtoa ì ke ne na de síanaa.

6 N ye gbεkaalea yáí,
mɔafili mé dɔ n léu.

7 Lua a n kɔ'ε e gɔɔpiiε,
a n kũ bɔnnɔ n kpéu,
a n wo, i n kẽ gbé bέεɔwa.

8 Tó gbεmaaɔ è, vĩa a ní kú,
aai n lánike aa me:

9 Gbé pɔ i Lua si a m̄sina ũo gwa!
A a àizeε zɔ̀ náaikè,
à gò gbãade ũ gbεkaalea yá musu.

10 Mapi s̄ má de lán kù lásiade pɔ kú Lua uawa,
má ze ní Lua gbεkeo gɔɔpiiε.

11 Máo n sáaukpa gɔɔpii yá pɔ ní kè yáí,
má n tɔbɔ n yãmanaɔ wáa ké ní maa yáí.

* 52:1-2 1Sam 22.9-10

53

Misaide yã'oa
(Soũ 14)

¹ Davidi lɛ.

² Misaideɔ ì o ní sɔ guu Lua kuo,
aa ò̀kpà, an yãkɛa vãì,
yãmaakɛna kú ní guuo.

³ Za musu Lua ì wéte gbɛ̀nazinaɔzi,
ì gwa tó gbɛ̀e ɔ̀no kà a kíi wɛɛɛa.

⁴ Aa sã̀sã̀ píi aa gò̀ d̀òsai mí̀mí,ɔ,
yãmaakɛna kú ní guuo, baa do.*

⁵ Vãikɛnaɔ wé lí gu'eo lé?

Aaì ma gbé̀ɔ̀ mómɔ lán úwa,
aali lɛzu Luazio.

⁶ Via ní kú maamaa,
via p̀ó ku we s̀o.

Lua tò gbé̀ p̀ó lèlɛwáɔ gò̀ káɛa gɛɔ ù,
a widámá kɛ Lua gĩ̀zi yáì.

⁷ Lua, bɔ Siona mɔ̀ ò Isailiɔ suaba!

Tó Lua sù ní a gbé̀ɔ̀ ní pá ziu,

Yakɔbu buiɔ p̀onakɛ,

Isailiɔ yáalo.

54

Gbé̀ p̀ó wàɛ ìadawà wabikɛa

¹⁻² Lɛ p̀ó Davidi dà gɔɔ p̀ó Zifideɔ gɛ ò Sauluɛ aa mè
Davidi ulɛa ní bùsuu.*

³ Lua, ma suaba n tó yáì,

* 53:4 Lom 3.10-12 * 54:1-2 1Sam 23.19, 26.1

yásimanɔ́ n n gbãao.

⁴ Lua, ma wabikεama ma,
swákpa ma yã'oi.

⁵ Asa buipãleɔ fɛlemanɔε,
gbé pãsipiɔ lé ma wε,
aali Lua yãdao.

⁶ Lua mé ma donlede ũ,
Dii mé ma wɛnikũna ũ.

⁷ Gbé pɔ́ lé ma wεɔ vãi sɔaamá,
n n báde n náai yáí.

⁸ Má sa'oma n ma pɔεãɔε,
má n tɔbɔ Dii, asa n maa.

⁹ A ma bɔ ma yooyea píi guu,
a tò ma tidò ma ibεεɔla.

55

Wabikεa Luawa kua tadama guu

¹ Davidi le. Wí sí n kúuɔε.

² Lua, ma wabikεama ma,
ńsu láka ma yãao.

³ Swáε ma yáí, ní wea,
ma làasoo líaa ma gɔ́ bíli guu,

⁴ ma ibεεɔ yã'oa n gběvãio webiiaao yáí.

Asa aale taasi daaε,
aa ma kúa n kpɛ̃nεo.

⁵ Sɔ́ kɛ̃magu,
ga tòlobi zùmagu.

⁶ Vía ma kũ n lualuaao,
iwãa pãsí kà ma pɔa.

⁷ Tó má gàsía ví lán felenawa,

má vua gé kámaboie.

⁸ Má bàale gé zázãe,
mí ge zõle guwaiwaiu.

⁹ Má wã ge ulekîi weele,
ké zàa'ian gbãa su ma leo yái.

¹⁰ N ní fu Dii, ñ ní yá yãalené,
asa má è zoa ní sòleo kú wá wéleue.

¹¹ Aaî kpáleke bîi musu fáane ní gwãasinao,
yãvái ní yá gbãao di wélepiue.

¹² Gbêdeɗea yá mé wélepi pà,
gbãamɔané ní mɔafilio lí kéle a gãaεo.

¹³ Tó ibeε mé lé ma we yãa, a são,
tó ma wèle mé fɛlemanɔ, má uleεε.

¹⁴ E'e mpi! N gbé pó wá sáa,
ma gbêdo pó de ma gbēna ũea?

¹⁵ Wi faaibo ní kōo yãa nana,
wiɔ tekōi dasi guu Lua uaa?

¹⁶ Ga a zãmake ma ibeεɔne,
aai si bedau ní gbãagɔɔ,
asa vái zõlekîi è ní guue.

¹⁷ Mapi sã mi lezu Luazi,
ɔ Dii ï ma suaba.

¹⁸ Kɔɔ, fáane ní oosio
miɔ a yá'õmaɔ bɔleè ní aauo,
ɔ ï ma yãma.

¹⁹ Baa ké ma ibeεɔ dasi, aali ma leo,
Lua ï ma bɔ sòleu aafia.

²⁰ Luapi ïɔ zõlea báawa gɔɔpiiε,
a ma yãma, i widamá.

Aali nòselileo, aaliɔ àà vía vío.

21 Gbépi ɔ wãa ní a gbéɔ,
à b̀ò lèdoũ p̀ó aa k̀è ní k̀õ kpɛ.

22 I na o ní wáa lán zówa,
ãma sòle làasoo mé kú aà s̄ou.
I lenakasané páipai,
ãma yaalɔma ba da b̀òɔɛ.

23 Ɔz̄ Diiɛ n yã'õmaɔi, iɔ n kũa,*
ìli tó gbẽmaa fù bauo.

24 Gbẽdɛna náaisaidepiɔ ní gɔɔ guo leo.
Lua, níȳɔ to aa si bɛda gbáou.

Mapi s̄o máɔ n náai ví.

56

Ziakpaa Luawa

1 Lɛ p̀ó Davidi dà gɔɔ p̀ó Filitẽɔ aà k̀ù Gata.*

2 Ma wẽnagwa Lua, wàlɛ pɛa,
w̄iɔ zíkamanɔ wàɔ ìadaa gɔɔpiie.

3 Ma kpàkpanapiɔ ìɔ pɛa gɔɔpiie,
an wala yáí aalɛ zíkaimanɔ.

4 Tó vía lé ma kú, má n náai ví.

5 Má Lua táasile yá p̀ó a ò yáí,
má Lua náai ví, má víakɛo.
Bó gbẽnazina a f̄õ kemɛɛi?

6 Aaìɔ ma yá kpaanlabo gɔɔpiie,
aaì v̄ai lekpaaimazi.

7 Aaì sòle da, aaì ulɛmɛɛ,
aaì ma kpákpa, aaìɔ ye ma dɛ.

* 55:23 1Piɛ 5.7 * 56:1 1Sam 21.13-15

⁸ Lua, nsu to an gbēe bɔɔ,
gbépiɔ ne ní pɔkūmao.

⁹ Ma bàalè liaaliaaaɔ yāda,
ma wé'ika n tūuna guu.
A ku n taala guuo lé?

¹⁰ Tó ma lezù Luazi,
ma ibeɛɔ kpɛkpa,
míɔ dɔ́ ké à yāsīmanɔ.

¹¹ Má Lua táasile yá pɔ́ a ò yáí,
ao, má Dii táasile yápi oa yáí.

¹² Má Lua náai ví, má víakɛo.
Bó gbēnazina a fɔ́ kemɛi?

¹³ Lua, má lé pɔ́ má kèmaɔ fiabo,
má sáaukpa sa'oma.

¹⁴ Asa n ma si gawa,
n ma gbá ví lí mion pásia,
ké màɔ benno gupua pɔ́ ì wēni kpámáu.

57

Wiile Lua Musudewa

¹ Le pɔ́ Davidi dà gɔɔ pɔ́ à bàalè Sauluɛ à ùle gbè'eu.*

² Wēnadɔ́mɛɛ, Lua, wēnadɔ́mɛɛ,
asa níme mi nanzi.
Ma sɔɔ n kúlukulunau
mi bɔ́ ga lézi.

³ Mále wiile Lua Musudewa,
Lua ì ma yá píi bɔ́lekeɛɛɛ.

⁴ A to donle bɔ́ za musu à ma suaba,
a zɔadɔ́ gbé pɔ́ aale pɛaɔwa.

* **57:1** 1Sam 22.1, 24.3

A a gbēke ní a náaiyão kemεε.

⁵ Má kú nòomusuo sòou,
ma gō wúlea wàio guu.
Gbépio léna na lán fēndawa,
an swaa de lán sōnao ge kaowa.
⁶ Lua, ò nziã tɔbo e a zōma,
to n gawi li dúniaa pii.

⁷ Aa baikpàmεε ma tãa'ozeu
ō ma gō yeelεa,
aa eyò ma aε ò aa zù epiu.

⁸ Ma sō dilea Lua, ma sō dilea,
mã lesi mà n táasile.

⁹ Ma nisina, su!
Ma mɔɔna ní ma domao, vu!
Mí gbãakpa gudɔazi.

¹⁰ Dii, mã n sãaukpa buio guu,
mã n táasile gbéonε.

¹¹ Asa n gbēke zōo zōma,
mé n náai zò luabεpuanawa.

¹² Lua, ò nziã tɔbo e a zōma,
to n gawi li dúniaa pii.†

58

Gbɛvãio kaa Luawa

¹ Davidi lε.

² Gbãadeo, i yã'o a zéwaa?

I yákpaleke ní gbéó a zéwaa?

³ I yá kolea wãaiipa á sō guu,

† 57:12 Souto 108.2-6

i gbãamɔ gbɛ́ɔne á b̀usuu.

⁴ Gbɛ̀vãio sásãa za ní igɔɔe,
εεdeɔ ò̀ɔkpaa za ní da ǹsɛue.

⁵ An legbe'i de lán mlè sɛwewa,
aa de lán kyá pɔ a swá kàkawa,

⁶ asa ìli a k̀ò'ona kule'ɔ mao,
ìli a weliãanede g̀oi eo.

⁷ Lua, ǹ ní swaa é'ené ní léu,
Dii, ǹɔmusupio kãnkãnaɔ wolo,

⁸ aai gɛ́zea lán í bàalɛawa.

Tó aa sagòe, ǹ ní kaɔ é'ε.

⁹ Aa giigaga zéu lán kòlo lé'iwa,
aaɔ de lán né pɔ wa ì gè, ì ìatè eowa.

¹⁰ E lè yàa miɔn té à̀ gé oo wãì,
gbɛ̀vãio gɛ́zea ní ìanaoε.

¹¹ Tó gbẽmaaɔ è Lua tɔsíné gbɛ̀vãipioɔwa,
mé aa ní gbá p̀ipi ní ní auo,
an pɔ a ke na.

¹² Gbɛ́ɔ i mɛ: Gbẽmaaɔ ài ví fá!
Lua ku, ì yákpaleke dúniau.

59

Ma si ma ibɛɛɔwa

¹ Lε pɔ Davidi dà gɔɔ pɔ Saulu gbɛ́ɔ zì aa aà dádã aà
be aa aà de.*

² Ma Lua, ma si ma ibɛɛɔwa,
ma bɔ gbé pɔ fɛlɛmanɔɔ guu.

³ Ma si vãikɛnaɔwa,

* **59:1** 1Sam 19.11

ma bo gbēdenaɔ ɔzi.

⁴ Gwa, aale ma kpakpae,

gbé pāsɔ lé sòlekemanɔ.

Dii, mi tàae ge duunakenéó,

⁵ mi zāné yāewao,

ɔ̄ aa kú ní naaamanɔ sɔuo.

Ma wegwa! Fēle mo dɔmale!

⁶ Mpi Dii Lua Zigɔde, Isailɔ Lua,

fēle ìada bui p̄iwa.

Nsu bɔnkpede vāipiɔ wēnagwao.

⁷ Aaĩ ea su oosi bo, aaĩ wéle keele,

aaĩ hēekaa lán gbɛɔwa.

⁸ Gwa, an lé'i lé t̄,

fēna kpá ní léu.

Aaĩ me níle ní yāmao.

⁹ Mpi s̄ Dii, ni ní yáabo,

ni bui p̄i lánike.

¹⁰ Lua ma gbāa, ma wé dɔnzi,

m̄me ní ma aafia'ek̄i ũ.

¹¹ Lua a d̄aamēe a gbēke guu,

a to mà tidɔ ma wèlep̄iɔla.

¹² Dii wá sèngbao, n̄su n̄ ní dedeo,

ké an yá su s̄a ma gbéɔguo yáí.

To aa olo'olobo,

ní ní kwé ní n gbāao.

¹³ Yá p̄ó i bo ní léuá duunaē.

To an t̄de ní pui,

asa aaĩ lēgbē p̄ae aaĩ gbé ká.

¹⁴ N ní midē ní p̄kūmao,

n̄ ní bāde, aasu wàɔ ku bo.

Gbé pɔ kú e tɔɔle léwɔɔ i dɔ
 Lua mé lé kible Yakɔbu buiɔwa.

15 Aaɪ ea su oosi, aaɪ wéle keele,
 aaɪ hɛ́keea lán gbɛ́ɔwa.

16 Aaɪ liaaliaa wàɔ pɔblea weele,
 tó aaɪ kão, aaɪ gbokεε.

17 Mapi sɔ má lesi n gbãa yá musu,
 má gulake kɔɔ n gbɛ́ke yá musu,
 asa níme ní ma aafia'ekii ũ,
 níme ní ma ulekii ũ taasikegɔɔzi.

18 Lua ma gbãa, má n táasile,
 asa níme ní ma aafia'ekii ũ,
 ni gbɛ́kekeεμεε.

60

Wá zible ní Lua gbãao

1-2 Le pɔ Davidi dà gɔɔ pɔ à zikà ní Sili pɔ kú
 Mesɔpɔtami bùsuu ní Zoba bùsuu, ɔ Yoabu sù
 à Edɔũ dède Guzule Wisideu gbɛ́ɔn òasɔsɔo leε
 kuepla (12.000).*

3 Lua, n pɔ pàwázi,
 n ɔpèwá n wá vūaa,
 ea ɔkawázi sa.

4 N tò wá bùsu lùà e à pàa,
 ea n a gbε tata, asa à gò looaε.

5 N tò n gbɛ́ɔ yá zì'ũ è,
 n í gbãa kàkawεε ɔ wa pãpãzea.

6 N dàlapoo dà n viakenaɔne
 ké aa e bɔ gbɛ́ɔ ka lézi.

* **60:1-2** 2Sam 8.13

7 Wewá, wá suaba n n gâsa gbãao,
ké wápiṽ n gbé yenzideṽ wá e bṽ.

8 Lua yá'ò za a kúkíi à mè:
Má Sikeũ kpaale n tidãnlao,
mí Suko guzule kpámá.

9 Galada bùsuá ma pṽe,
Manase buiṽ bùsuá ma pṽe,
Eflaiũ buiṽ bùsuá ma mò fùae,
Yuda bùsuá ma lípanae.

10 Mṽabuṽ bùsuá ma zion zu'obṽe,
mi a kyale kále Eḁũṽ bùsuwa,
mi kúkua ḁ Filitṽṽ bùsuwa.

11 Déme a gẽmano wéle bíideui?
Déme a ḁaamee e Eḁũṽ bùsuui?

12 Lua, mé i ke n gbé pṽ n wá vūaa
nili bṽ n wá zīgṽṽ bo bàasio.

13 Ḑdawá wá ibeṽṽ yá musu,
asa gbẽnazina gbẽsuabaaá pãe.

14 Wá zible n Lua gbãao,
õme a õzṽ wá ibeṽṽwa.†

61

Kia wabikɛa Luawa

1 Davidi lɛ.

2 Lua, swáse ma wiileai,
laaidṽ ma wabikɛawa.

3 Kua za tṽle léwa ma lezúnzi.
Ma sṽ lé wo ñ ma n sisi.

Gɛmano gbɛsi pṽ a lesí demala kíi.

4 Asa míme n ma aafia'ekii ũ,

† 60:14 Soũ 108.7-14

ma kalanga gbãa ũ ma ibeεo ae.

⁵ Má ye mào ku n ua gɔɔpiiε,
mío sɔba n kúlukulunau.

⁶ Lua, asa n ma legbẽane mà,
õ n gba pó ni da n viakenaone dàmee.

⁷ Kía wēni dɔè ní mɔgalao,
to aà ka a gɔɔwa.

⁸ Aà kpalable n dɔa guu gɔɔpii,
n à dɔa n gbẽke ní n náaio yáí,

⁹ mío n táasile lá gu lé dɔ,
mío lé pó má kèma fiabo gɔɔpii.

62

Lua mé ulékti ũ

¹ Davidi le.

² Lua ado mé tò ma sɔ dilea,
õme ì ma suaba.

³ Õme ma gbesi ũ, ma Suabana ũ.
Mi gbãa'ewà, má fu bauo.

⁴ Gēn ũma áo āna'āna gbéwai?

A à ne lán gí yelea ge kaa ziwa yà?

⁵ Aà goa a tíá lé ò ále kpaai,
εstoá mé ì kéé na.

I samaa'o gbéé ní léoe,
õ i ní ká á sɔ guu.

⁶ Lua ado mé tò ma sɔ dilea,
asa aàpi ma wé doi.

⁷ Õme ma gbesi ũ, ma Suabana ũ.
Mi gbãa'ewà, má fu bauo,

⁸ Ma aafia ní ma beεo ì bo aà kíie,

ɔ̃mɛ ma gbesi gbãa ũ,
 ɔ̃mɛ ma ulekii ũ.
 9 Gbɛ́ɔ, àò àà náai ví gɔɔpii,
 à á sɔ̃ wɛ̀ɛ, ɔ̃mɛ wá ulekii ũ.

10 Gbɛ̀nazinaɔ de lán lé'ianawaɛ,
 an kee náai vío.
 Tó wà ní ỹ kiloowa,
 amp̃ii aaɔ de fauunnɔɛ.

11 Ásu gbɛ̀ble'ɔa náaikɛo,
 ásu íanadã ní kpáí p̃oo.
 Tó á àizɛɛ lé k̃,
 ásu to à á sɔ̃ bleo.

12 Yá m̀endo Lua ò,
 yá m̀en plaɛ beɔ má mà:
 Lua mé gbãa ví,

13 mé mpi Dii, míme ní gbɛ̀kɛ ví,
 ɔ̃ ni fiaboð baadeɛ a yãkɛawa.*

63

Lua nideɛ

1 Le p̃ó Davidi dà gɔɔ p̃ó a ku Yuda gbáau.*

2 Lua, ma Luan n ũ,
 mále n aɛya,
 ma nisina yenzi,
 mále n nide
 lán guwaiwai p̃ó lé í nidɛwa.

3 Ma n e n kúkií,
 ma n gbãa ní n gawio gwà.

4 N gbɛ̀kɛ maamɛɛ de wɛ̀nia,

* 62:13 Mat 16.27, Lom 2.6, Zia 2.23

* 63:1 1Sam 23.14

a yáí n táasilea aɔ dɔ ma léu.

⁵ Máɔ n sáaukpa e ma wēni léu,
má ɔse musu mà n sísi.

⁶ Má ká lá wí nɔɔ bɔɔ gbē wà káwa,
n táasilea aɔ dɔ ma léu ní gulakeao.

⁷ N yá í dɔmagu ma wúlekíi,
mi làasookema gwāasína.

⁸ Mále lesi ɔɔba ní kúlukulunau,
asa míme ní ma dɔnlede ũ.

⁹ Ma nisína yenzi,
ní ma kúa n ɔplaau.

¹⁰ Gbé pɔ aale ma wɛɔ mide,
aa si tɔɔle nɔnau.

¹¹ Lua a to wà ní dede ní fēndaoe,
aai gɔ gbēgbonaɔ ble ũ.

¹² Kí sɔ a pɔ a ke ní Luawa nao.

Gbé pɔ mè amɔɔma Lua á sɔ
aɔ víví ní pɔnaoe,
εεdeɔ sɔ an lé a gɔ kpaaŭae.

64

Ma si gbēváiɔwa

¹ Davidi é.

² Lua, ma aaukea wii ma,
ma bɔ ma ibee pɔ má ní vía víɔ ɔzɪ.

³ Ma si gbēváiɔ lekpaaiamaziwa,
ma bɔ váikenɔɔ zɔau.

⁴ Aai ní lé keke lán fēndawa,
aai yāpāsɔ o lán kazuawa.

⁵ Aai ye láu aa tàesaide gbá,
aai à pá kándo, vía lí ní kũo.

6 Aaĩ tékpakõu ní vâikεa guu,
 aaĩ bai pó aalε kpánεõ yā'o.
 Aaĩ mε: Gbēε a wá eo.
 7 An vâi lekpaaĩa kōsè aa mē,
 lé pó wá kpàaĩ b̀l̃ei.
 Gbēnazina ǹsε guu yáõ asii zõõ.

8 Ama Lua a ní gbá ní kao,
 a ní kε'ia kándo.
 9 A tó yá pó aa ò wí ní musu,
 gbé pó ní é píi iõ mike déũdeũ.
 10 Via a gbépii kú,
 aai Lua yákeao galikε,
 aaiõ zĩ pó a kèõ táasi kũa.
 11 Gbēmaaõ põ a kε Diiwa na,
 aa naaàzi,
 ǹsεpuadeõ aà táasile nípii.

65

Bui pti wé dõ Luazi

1 Davidi lε.
 2 Lua, à kũ wà n táasile Siõnaε,
 wi lé pó wa kèmaõ flabo.
 3 Lá ni gbé wabikεa ma,
 bui píi a wi danlaε.
 4 Wá yāvãio làasoo wá kú gbāa,
 ã n wá tàaeõ kèwá.
 5 Báaaden gbé pó ní sè
 n gēaàno n ua ũ.
 N kpé põmaaõ wá ká,
 n kpé pó a kua adoapi.
 6 Ni wewá a zéwa ní yābõnsaεkεao,

Lua wá Suabana.
 Za dúnia léwa ní ísia baaleo
 gbéó wé dɔnzi.

7 N gbãa daa ula ũ,
 n gbèsísíó kè ní n ikoo.

8 Ní ísia ní a ísɔ kɔ́fíó kpále,
 ni buipáleɔ zɔa midε.

9 N dabudabukεa dī gbé pó kú tɔɔle léowa,
 wí guladɔma za íatɛ́bílεkíi ní a gɛ́kpεukíio.

10 Ni laaidɔ dúníawá,
 ní táaekε tɔɔleε.
 Ní aà gba í, n swaɔ pai ní ío,
 ní to blεwεna kε, asa màa n zεò.

11 Ní idagua e bugbaanaɔ pa,
 ní guɔ foofɔ ní louo,
 ní báaada pó pó b̀̀leu.

12 Ní ɛ́fãáida buaziu wɛ́ ní wɛ́o,
 blε níside í kwε n iau.

13 Sɛ́sao dádákεkíio sɛ́bɔɔ kè,
 sísíɔ pɔna ula dà.

14 Pɔtuɔɔ lí dádákεkíioɔla,
 blεwεna daa gua sísíɔpɔleu.
 Wàle wiile ní pɔnao, wàle lesi.

66

Lua sáaukpaa

1 Dúnia gbépii, à guladɔ Diiwa,

2 à lesi aà tó gawi yá musu,
 à aà táasile à aà tɔɔɔ.

3 A o Luaε: N yákeao í dimá,
 n gbãa zɔɔ í to n íbεεɔ vlãnau.

4 Dúnia gbépii ì kúlεε,
aañ n táasile aa n tɔbɔ.

5 A mɔ Lua yākeaɔ gwa,
yá pɔ a kè gbēnazinaɔnε i diwá.

6 A ísia Ì guggii ũ*
aa bùa swawa kèεε.†
Wà pɔnakε aà yá musu.
7 Iɔ kible ní a gbāao gɔɔpii,
aà wé Ì ku bui píiwa.
Swágbāadeɔ su dɔεaàɔɔ.

8 Buipálee, à wá Lua sáaukpa,
aà táasilea àɔ dɔ á léu.

9 Iɔ wá wēni dɔawēε,
ìli tó wa kpaguao.

10 Lua, asa n wá yó,
n wá baasa lán ánuwuwa.

11 N gεwanɔ gukpaolonau,
n wá wó wí ní aso gbiao.

12 N tò wá ɔzɔzɔ wá mikpei,
wà té dīwēε, í wá kú wá nɔε,
ɔ n mɔwanɔ gu namadeε beeu.

13 Má mɔ n ua ní sa pɔ wí a pɔ káteu à tékū obɔɔ,
má lé pɔ má kemaɔ fiabo,

14 yá pɔ bɔ ma léu ma taasikεgɔɔ.

15 Má sa'oma ní pɔ mekpaaɔ,
má sāsakaɔɔ kpasanε,
mí n gbagba ní zuswanaɔ ní blesanaɔ.

* 66:6 Bɔa 14.21 † 66:6 Yoz 3.14-17

16 A gbé pɔ á Lua vía víɔ, à mɔ ma,
mí yá pɔ a kèmɛɛ oé.

17 Ma wiilèwà,
aà táasilea dɔ ma léu.

18 Tó má yāvái kǔa ma sɔu,
dɔ Dii gǐ ma yāmai.

19 Ama à ma yāmà,
ǔ à ma wabikɛa sǐ.

20 Má Lua sáaukpa,
i gí ma wabikɛa maio,
i gí gbèkɛkɛimɛɛo.

67

Báaa gbɛaa Luawa

1 Lɛ pɔ wǐ sí ní kúuɔɛ.

2 Lua, wá wɛnagwa,
wá wɛgwa, ní báaadawágu,

3 ké dúnia gbépii n zé dɔ,
bui píi i dɔ lá ni gbé suaba.

4 Wa n táasile Lua,
gbépii a n táasile.

5 Bui píi a pɔnake, i gulake,
asa ni yákpalekɛ ní gbéɔ a zéwa,
ni dɔaa buiɔne píi.

6 Wa n táasile Lua,
gbépii a n táasile.

7 Tɔɔle a blekɛ,
Lua wá Lua a báaadawágu.

8 Lua a báaadawágu,
gbépii i víakèè e dúnia léwa.

68

Lua zɔ̃kɛ

¹ Davidi lɛ.

² Lua lé fɛlɛ, àà ibɛɛɔ lé fāaa,
àà zangudeɔ lé bàalɛè.

³ Lá súelɛ ì gē ní íanao,
kené màa, Lua,
lá zó nísì ì yɔ té saɛ,
vāikɛnaɔ midɛ n aɛ màa.

⁴ Gbēmaao sɔ̃ aa pɔ̃nake,
aa yáalɔ Lua aɛ,
aa vívì ní pɔ̃na zɔ̃ɔ.

⁵ A lesi Luaɛ à lémwà.
A di luabɛpuana kpɛ, à àà tɔbɔ.
Aà tón Dii, à kúkuakɛ àà aɛ.

⁶ Kua àà gu pɔ̃ a kua adoa guu,
Luaá tonɛɔ maɛɛ,
gyaaɔ zɛnnɔdɛɛ.

⁷ Lua ì bɛkpa zìloɔnɛ,
ì zìzɔ̃ bɔlɛ à ní da namau.
Swágbāadeɔ sɔ̃ aaɔ ku gugiiuɛ.

⁸ Lua, ké n dɔaa n gbéɔnɛ,
ké n bɛelɛ́nɔ guwaiwaiu,
⁹ tɔɔlɛ lùalua, lou kwè n aɛ,
n Lua pɔ̃ n yá'ò Sinai gbɛ musu,*
Lua, Isailiɔ Lua.

¹⁰ Lua, n èfāai p̃isiné k̃s̃k̃s̃s̃,
s̃ n ní bùsu kpɛɛna gbà gbāa.

¹¹ N gbéɔ z̃lɛ a guu Lua,
n wēnadeɔ gbà pɔ̃ n maakea yáí.

* 68:9 Bɔa 19.18

12 Dii yā'ò,

ō bíla gò aà baokpanao ũ.

13 Kíao ní ní zígōo lé tíle kpakpa,
gōe pò gò bòouo lé ní pòo kpaale.

14 Baa ké a i sā kaaò sòou,
ánusu kú ma felena gāsíaa,
a káo lé teke lán vuawa.

15 Ké Gbāapiide kíao fàaa,
aa lí tóolea lán Zalamo gbè neeziwa.

16 Basana gbèsísi de a kiniola,
Basana gbèsísi misonao dasi.

17 A gbè misonao, bóyāi ále wēbii
gbē pò Lua sè a kiblekíi ũwai?
Dii mé aò ku we gōopii.

18 Dii sógoo lé vīo, à kà miliō do.
Dii bòò za Sinai,
à mò pīla a gu pò a kua adoau.

19 N deede musu ní zìzoo,†
n gba sī gbéowa falu ũ,
baa swágbāadeo,
ō n zōle we, Dii Lua.

20 Wà Dii sáaukpa, Lua wá Suabana,
io wá aso kūawēe lá gu lé dōe.

21 Wá Luaá Lua pò i gbé suabaε,
Dii Lua mé i wá bo ga lézi.

22 Lua a a ibeεo mi wíwiné,
gbēnazin mikā dōe pò aa té ní duunawao.

23 Dii mè: Má á bōle Basana būsuu,
má á bōle ísia títiu,

† 68:19 Efe 4.8

24 ké à á gbáó pípi ní á ibeεo auo,
á gběo lénao i ní baa ewà.

25 Lua, wa n gběo è aa dòdòkōwa,
ma Lua ma Kía, aale mó n kúkíi.

26 Lèsinao dōaaa, pōlenaο te zǎ,
wéndia sésēmpanaο ku guo.

27 A Lua tōbō balu guu,
à Dii kpela Isailiō kōkāaa.

28 Né gōzāna Bēyāmεε buiō mé dōaaa,
bee gbεa Yuda kíao ní gběo
ní Zabulōni bui kíao ní Nεfatali bui kíao.

29 A Lua diléé ào gbāa.
Lua, bō ní n gbāa pō ní òbōwěεo.

30 Kíao mōne ní ní gbaο
n kpé pō kú Yelusaleū yái.

31 Zōa dō ílenōbō Egipiwa,
zōadō buiō swanaο ní ní gběōwa.

Anusu gopana tōmá,
gbé pō zíkāa í kené naο fāaa.

32 Egipiō gběo zīma,
Etiopiō wā aa odonzi, Lua.

33 Dúnia kpalablenaο, à lesi Luaε,
à Dii táasile.

34 A di lounaa kpe musumusu za zizi,
à ma, àε pūna gbáugbāu.

35 A Lua gbāa galike,
wa àà zōōke dō Isailiōwa,
àà gbāa ku luabεpuanau.

36 Lua, kua n kúkíi ní zōo,

Isailio Lua i gbãa ní ikoo kpa a gbéowa.
Wà Lua sáaukpa!

69

Wabikεa Luawa kua iadama guu

¹ Davidi le.

² Lua, ma suaba,
asa í ma kũ ma nœεε.

³ Dεε lé ma mó, ma ka zà,
tepekii kuo.

Ma kpale ísiu,
ísõ lé damala.

⁴ Ma wiilè ma kpasa,
ma kòlo nàaa,
ma wεdò ma Luazi
e ma wé gè lé wo.

⁵ Gbé pò aa zamagu pão* dasi de ma mikãa,
ma ibεε pò aa ye ma de pœewiwinésaiò lé vío.
Pó pò mi a kpáí'oo ò aa mè mà a nε'i mà kpá.

⁶ Lua, ní ma misaiyão dõ,
ma tàaeo uleanεo.

⁷ Dii Lua Zigõde, gbé pò an wé donziò
ínsu to wí ní kũ ma yáio.

Isailio Lua, gbé pò aai n kii wελεo
ínsu to an tó òkpa ma yáio.

⁸ Asa n yáí mi s̄s̄sa f̄si,
ò ma gεε gò kpa ma wéi.

⁹ Ma gõ z̄llo ù ma gbéõ guu,
ma gõ gbẽando ù ma da bedeõ guu.

¹⁰ N kpé yá ma kũ gbãa,

* 69:5 Zaa 15.25

àle ma ibaba,†
n sòsɔnao n sòsɔa gòmeε.‡

11 Mi leye pɔsia guu,
ɔ wɔ ma sɔsɔ.

12 Mi zwãnkasaɔ fifia,
ɔ wɔ ma ke pɔpɔɔ.

13 Gbé pɔ zɔle gãaεo ì ma pe,
ìgbãaminao ì ledamanao.

14 Dii, mále wabikema,
ńsu to à bɔ n pɔ kpeo,
wea Lua, n gbẽke zɔo yáí,
ní ma suaba síana.

15 Ma bɔ bèleu,
ńsu to mà kpáleuo.

Ma bɔ ísiu,
ma si ma zangudeɔwa.

16 Nsu to ísɔ damalao,
ńsu to mà kpále ísiuo,
ńsu to wà téeena kamalao.

17 Wea Dii, asa n gbẽke maa,
ma wegwa n sùuu zɔo guu.

18 Nsu mikpeli n zòblenaεo,
wea kpakpa, asa ma gɔ yeelεε.

19 Sòmazi, ma misì,
ma suaba ma ibεεo yáí.

20 N ma sòsɔa ní widaaao ní ma kpeboao dɔ,
ńle gbé pɔ aa yákũamanao e.

21 Sòsɔa ma sɔ zò, ma gɔ yèeesai,
gbé pɔ a ma wegwa ɔ má wèleε, mi eo,

† 69:10 Zaa 2.17 ‡ 69:10 Lom 15.3

gbé pò a ma nòse nínimεε ð ma wedði, a kuo.

²² Aa εσε vāi kàmεε bleu,
ké imi ma kũ gbāa, aa vεε kũma kpāa. §

²³ To an dikpekεa gōné bai ũ, wà ní kú,
to an kua aafia yā'iné.

²⁴ To an wé siakũ, ké aasu gu'eo,
to an wó gō koolonno gōɔpii.*

²⁵ N n kpēnemuu bɔbɔmá,
n n pɔkũma pāsí pisimá.

²⁶ An bòo gō bòo zia ũ,
an gbēe su ào ku ké à zōle ní kpéu lɔo, †

²⁷ asa aai ìada gbé pò ní gbèwεε,
aai gbé pò ní zè wāwā galikε.

²⁸ N ní yá píi tàaeɔ dańla,
an baa su ào ku n gbēsuaaba guuo.

²⁹ N ní tó waa wēni taala guu, ‡
an tó su ào ku lá doũ guu ní gbēmaao tóoo.

³⁰ Lua, má kú taasi ní yā'õmao guu,
ma se lesí mà bɔu aafia.

³¹ Má Lua tɔbɔ lesia guu,
má aà sáaukpa mà aà káfí.

³² Bee a ka Diigu de sa'oa ní zuoa,
a keè na de zugaaena kóbadea.

³³ Taasideɔ e, aai pɔnakε,
á luakiwεelenao á sō i níni.

³⁴ Asa Dii ì wēnadeɔ yāma,
ìli saka a gbé pò de zìzɔ ũɔguo.

§ 69:22 Mat 27.48, Maa 15.36, Luk 23.36, Zāa 19.28-29 * 69:24

Lom 11.9-10 † 69:26 Zin 1.20 ‡ 69:29 Bɔa 32.32, Zia 3.5, 13.8,
17.8

³⁵ A à táasile musu ní tɔɔleɔ,
ísia ní pɔ pɔ kú a guuɔ pii.

³⁶ Asa Lua a Siɔna suaba,
a ɛa Yuda wéleɔ kále,
à gbéé i zɔleu ní pɔ ũ.

³⁷ À zòblenaɔ néɔ mé aa gɔ ví,
gbéé pɔ ye à tɔ naipiɔ iɔ ku a guu.

70

Wiileɔ Suabanai (*Sotɔ 40.14-18*)

¹ Davidi le.

² Lua, ma misi,
Dii, ke kpakpa mɔ dɔmale.

³ To wí gbéé pɔ lé ma weɔ kú,
aa ní mi pele.

To gbéé pɔ ye mà taasikeɔ kpekpa,
an gee gɔ kpá ní wéi.

⁴ Gbéé pɔ aaɪ omee, tàale tàaleɔ,
to aa ɛa ní wíɔ.

⁵ Gbéé pɔ aale n kíi weleɔ,
to an pɔ kema na aa yáalɔ.

Gbéé pɔ an wé dɔi ò ní suabaɔ,
aa o láasai Lua zɔɔ.

⁶ Taaside wɛnaden ma ũ,
Lua, ke kpakpa.
Mme ní ma Dɔnlɛde ũ,
níme ní ma Mísina ũ,
Dii, n̄su gɛgɛɔ.

71

Mae zɔɔ wabikeɔ Luawa

¹ Dii, ma nanziɛ,

ńsu to wí ma kũ bauo.

² Ma misi, ma bɔ n maakea yáí,
swákpamazi, ma suaba.

³ Ma gbɛsi pɔ máli gé ulɛi a guun n ũ.
N dīlɛ ñ ma suaba,
asa ma gbɛsi ní ma zegikl̩ion n ũ.

⁴ Ma Lua, ma bɔ vāikɛnaɔ ɔz̩í,
ma si gbé b̩ɛɛ pās̩ɔwa.

⁵ Mmɛ ma wé dɔnzi, Dii Lua,
ńmɛ má n náai v̩í za ma èwaasogɔɔ.

⁶ Ma s̩ kɔpáɛanzi za neasakɔɔɛɛ,
ńmɛ n ma bɔ ma da n̩ɛɛu.
N táasi miɔ lɛ gɔɔpii.

⁷ Ma kua de yābɔnsaɛ ũ gbé dasideɛ,
asa ńmɛ ní ma ulɛk̩i gbāa ũ.

⁸ N táasilea Ìɔ dɔ ma léu,
miɔ n maabo kɔɔ ní oosio.

⁹ Nsu pākɔpamazi ma zikūa yáíɔ,
ńsu ma vūaa ma gbāa láaa yáíɔ.

¹⁰ Asa ma ibɛɛɔ lé ma yā'o,
ma wèlɛɔ lé lɛkɔpaáí ma w̩nibɔai.

¹¹ Aa m̩ɛ: Lua g̩iāziɛ,
wà aà ya kú,
gb̩ɛɛ ku à aà suabao.

¹² Lua, ńsu ñy̩ɔ kumanɔ zāo,
ma Lua, kɛ kɔkɔpa mɔ dɔmaleɛ.

¹³ To wí gbé pɔ lé yādɔaɔ kú,
aa midɛ,
to s̩s̩sa da gbé pɔ lé ɪadaaɔla,
an t̩ɔ ɔkpa.

¹⁴ Mapi s̩, ma wé Ìɔ dɔnzi láasaie,

mio n táasile mào gé.

¹⁵ N maakεa aɔ dɔ ma léu gɔɔpiie
ní n gbɛsuabaa pɔ má a lé dɔo.

¹⁶ Má mɔ mà Dii Lua gɔsakεyão galike,
n mendo maakεa má dɔ gbéɔgu.

¹⁷ N yãdadamεε za ma èwaasogɔɔ,
Lua, e tia mále n yãɔnsaεo o'o.

¹⁸ Baa ké ma zikù, ma mikã pua,
ńsu ma to weo, Lua,
ké mà e n gbãa galike tiadeɔne,
mí n gɔsakεyã dau siu gbé pɔ aale feleɔne.

¹⁹ Lua, n maakεa zɔma,
n yãzɔkè, déme muaannɔi?

²⁰ N tò taasi pãsi ma le dasidasi,
ãma ńyɔ εa n ma gba wɛni,
ńyɔ εa n ma bɔ tɔle nɔnau.

²¹ Nɔyɔ ma bεεε kãfmεε,
ńyɔ εa ma nɛse nínimεε bɔ.

²² Ma Lua, má n sáaukpa ní mɔɔnao n náai yái.
Isailio Lua pɔ n kua adɔa, má n táasile ní kúuo.

²³ Gula aɔ dɔ ma léu.
Ma gbé pɔ n ma m̃si,
má n táasile.

²⁴ Máo n maakεa o gɔɔpiie,
asa wí gbé pɔ lé ma vãi wεleεo kù,
an γεε gò kpá ní wéi.

72

Wabikεa Luawa

Salomɔɔ le.

¹ Lua, n n iko kpa kíawa,

ñ n maake kpa kíabuipiwa,
 2 ké aà dɔaa n gbéɔne a zéwa,
 i yágɔgɔ táaaɔne a zéwa,
 3 gbèsiɔ i mɔ gbéɔne ní aafiao,
 siɔnao i to aao ku nama guu.
 4 Kíá a to yá bɔ ní táaaɔ na,
 a taaside néɔ suaba,
 i gbāamɔnedeo wíwi.

5 Aɔ ku lá íatē ìb ku gɔɔpiiwa,
 lán mɔvua kua wē ní wēowa.
 6 Aɔ de lán zuo louwa,
 lán m̀se p̀ó i pisi t̀olewawa.
 7 Gbēmaaɔ ɔta aà gɔɔ,
 nama a ke zài e mɔ ge mided.

8 A kible za ísiale la ní a léleo,
 za Uflata e dúnia léwa.*
 9 Bui p̀ó kú guwaiwaiuɔ mɔ kúléè,
 aà ibeɔ wúle ní gbɛɛu aà ae.
 10 Taasisi ní ísia baa kíao falubɔè,
 Seba ní Saba kíao mɔ gbadaè.
 11 Kíao mɔ kúléè mípii,
 bui pii a misiiléè.

12 Asa a wēnade p̀ó an wii dɔɔ bɔe,
 a taaside p̀ó dɔnlɛde víɔɔ misi.
 13 A yēesaideɔ wēnagwa,
 a taasideɔ bɔ ga lézi.
 14 A ní bɔ gbāamɔnedeo ní gbé pásiɔ ɔzi,
 asa an kua beee víè.

* 72:8 Zkl 9.10

15 Lua kía dɔ́ ní aafiao!
 Wiɔ aà gba Seba bùsu vua,
 wiɔ wabikὲ Luawa gɔɔpii,
 wiɔ samaa'òè láasai.

16 Bua pɔ́ɔ ke aà bùsuu maamaa,
 a lác aɔ da sɛ̀sɛ̀ musu siii,
 aa ne'i aa pia lán Libã lákpewa,
 aa gbã lán kàsapuwa sɛ̀saou.

17 Aà tó aɔ ku gɔɔpii lán íatɛ̀wae,
 bui píi a báaa e aà sabai, aai aà tɔnasi.

18 Wà Dii Lua, Isailiɔ Lua sáaukpa!
 Ɔme ì yãbɔnsaeɔ ke ado.

19 Wàɔ Lua gawidepi tɔbɔ gɔɔpii,
 aà gawi i li dúniaa píi.
 Ami! Ami!

20 Yese né Davidi wabikεa lén we.
LA AAJDE

Sotɔ 73-89

73

Vãikεnaɔ kãfta'ea yá

Asafa le.

1 Lua ì èfãaikε Isailiɔne sɛ̀anae,
 ì maake nɔ̀sepuadeɔne.

2 Mapi sɔ́ ma kãikù ní léleao,
 ma gbá ye zãi guwa yãae.

3 Ké ma vãikεnaɔ kua maa è,
 ma íandãnapɔ́ gwea nidè.

4 Yãe lí kpàlikpanéo,
 aa aafia mé aa mekpaa.

5 An wá lí wã lán dãɔwao,
 aali gyãke lán deɔwao.

6 Aaí íandãa da ní nɔɛ yàbaa ũ,
aaí pāsí nanzi pɔkasa ũ.

7 An oa ìo nísi bɔ,
an kàamai de ní pia.

8 Aa gbélaani ví,
aaí boo gbè̀nɛ oné,
aaí naenaemá ní zɔ̀kɛ yáí.

9 Aaí mɛ: Lua pila wà dɛ̀ɛka,
mé an yá ì li dúniaa.

10 Ayámɛto wí kené kèkɛ,
wí yá pɔ aa ò píi sí síana ũ.

11 Aaí mɛ: Lua a dɔ́ má ní?
Musude dɔ́a kà màae?

12 Váikɛnapiɔ gwa, aa yáe kàa vío,
an gwea ìo káfi gɔɔpiie.

13 Asi ma nòɛ pua pã yà?
Ma a ɔ̀bòlɛ tàaeu wásawasa pãea?

14 Niɔ ma gbɛ gɔɔpiie,
niɔ ma swágaga lá gu lé ɔ.

15 Tó ma ze ní yá bee taa oaoɛ,
bee aɔ de bɔa n gbéɔ kpe ũɛ.

16 Ké ma làasookè yápiwa mà dɔ́,
à kè̀mɛɛ zí'ũɛ,

17 e ma ge gɛ̀ò Lua kúkíi,
ɔ́ ma wé gbàsa kè an láaa yá musu.

18 Ni ní da gu zãandeu,
ni ɔ̀zɔ́nzi aa gɔ́ ní liaao.

19 Aaí gɔ́ kaalɛpɔ ũ kándo,
vía pɔ́o ì ní le, aa midɛ.

20 Lá nana ì gɛ̀zɛa, tó gbé vù,

tó n fele Dii, ríyɔ to aa gẽ ní íanao màae.

21 Ké ma nɔse òòkpà,
mé ma pɔ yà,

22 ma sɔ̀kù, má yãe dɔ̀o,
ma gɔ̀ n kɛ́ lán nòbɔ̀wa.

23 N beeo má kunnɔ̀ gɔ̀ɔ̀piiɛ,
n ma kũ ma ɔ̀plaawa.

24 Ni dɔ̀aamɛɛ ní n lɛdaaaɔ,
bee gbɛa ríyɔ ma ka àizánawa.

25 Ma wé dɔ̀ gbɛezi musuo, n bàasio,
kuannɔ̀ guu pɔe ni lé ma de tɔ̀leɔ.

26 Baa tó ma me ní ma sɔ̀o yèèè lé láa,
Lua mé ì to ma sɔ̀ gbãakũ,
ɔ̀me ma baa ũ gɔ̀ɔ̀pii.

27 Asa gbé pɔ̀ kèmaɔ̀ midɛɛ,
ríyɔ n gbé pɔ̀ bɔ̀ n kpɛɔ̀ bãde.

28 Lua, sɔ̀aanzi mé kèmɛɛ na,
Dii Lua, ma n ke ma ulɛkɛ́i ũɛ.
Má n yãkeɔ̀ dau mà siuné.

74

Wiileɔ Luai aà kpé wia yá musu

Asafa le.

1 Lua, bɔ̀yãi n giwázi e gɔ̀ɔ̀píiii?

Akɛa ríle pɔ̀bɔ̀ n níu n kpàsa sãɔ̀ yá musui?

2 Gbé pɔ̀ n ní sí za zio yá dɔ̀ngu,

bui pɔ̀ ní bɔ̀ aa gɔ̀ ní pɔ̀ ũɔ̀
ní Siɔ̀na gbè̀sɛ̀sɛ̀ pɔ̀ ní kè n kúkɛ́i ũo.

3 N ibɛɛɔ̀ n kúkɛ́i dàaɪ míɔ̀míɔ̀.
Deɛɛ ní laaio, à òòkpà píi.

4 N wèlɛɔ kàaa gu pɔ ni dauwáɛ,
aa n̄zia seelaɔ pèɛ we.

5 Wá è, an mɔona dɔ musu,
aale ke lá wɔ̀ dáo gbēwa.

6 Lí yɔɔa kefena pɔ wa kpà a giwa,
aa gbè wa gbòo n̄ mɔoo n̄ fɛnk̄inio.

7 Aa tesò n kúkiwa, à kwè,
aa tò kpé pɔ n tɔ kuwàpi gbālè.

8 Aa ò n̄ n̄sɛu: Wà ɔt̄má míɔmiɔ.
Aa tesò wá bùsu lousisikpɛɔwa.

9 N kpé lousisibɔɔ gèzɛa,
ānabie ku ɔo.

Wáɔ ku màa e bɔɛn yá?

Wá gbēe d̄so.

10 Lua, n̄yɔ̀ to n ibɛɛɔ aɔ n yáalɔ e bɔɛ ni?

N wèlɛɔ aɔ sakangu láasai yá?

11 Bóyái n ɔ kpaaūai?

ɔgo n kùɛ, ní n̄ dɛdɛ.

12 Lua mé ma kía ũ za as̄inizi,
ɔme ì gbé suaba dúniau.

13 Mmɛ n ísia z̄ɛ n̄ gbāao,*
n kwāsa mi wí í guu.

14 N Egipiɔ m̄ide we,
n n̄ gɛɔ kpà wáɔwa pɔblea ũ.

15 N swaɔ b̄ò, n zɛwè n̄ibɔnaɔɛ,
n swa pɔ a í baa v̄io z̄ɛ.

16 Fāanɛ n̄ gwāas̄inao dɛ n pɔ ũɛ,
n mɔvua n̄ íat̄ɛo kúki d̄ilené.

17 Mmɛ n kɔɔ dàda bùsu píiu,
n saɛ n̄ buziɛo gɔɔ d̄ilɛ.

* 74:13 Bɔa 14.21

18 Yá pọ́ n ibeḗḗ dọ́ yá dọ́ngu Dii,
m̀saiḗḗ sakà n tóuḗ.

19 Nsu ǹ n felena kpá wàìwao,
n wēnadeḗ yá su sānguḗ.

20 Laaidḗ n bàakuawanḗwa,
asa wá b̀su gbè'ḗ p̀sìkù p̀iḗ.

21 Wá gbé́ pọ́ wàḗ gbāamḗwēḗ,
ńsu to wà kpekpa ń wíoo.
To wēnadeḗ ń taasideḗ n táasile.

22 Lua, fḗḗ gí ń nziāo.

N yá pọ́ m̀saiḗḗ lé dḗ zesai màé!

23 Nsu zḗa pọ́ n ibeḗḗ lé kánzi kpa swáao,
n wèḗḗ kḗfi dḗ gḗḗḗ.

75

Lua mé yákpalekena ũ

1 Asafa ḗ.

2 Wa n sáaukè Lua,
wa n sáaukè.
Tó wà n yāḗnsaḗḗ galikè,
ń kú kái.

3 Lua mè: Ma gḗḗḗ,
má yákpaleke a zéwa.

4 Tó dúniā dèe, a gbé́ḗ lé ke sèee,
mámḗ mi a gbapḗḗ kú gíḗḗ.

5 Mi o yḗḗḗḗ aasu ń gasa fḗḗḗ,
mi o vāikḗḗḗḗ aasu káakuo.

6 Asu à á gasa fḗḗḗḗ,
ásu kàamai kḗmanḗḗ.

7 Asa gbāa lí bḗ gukpḗ ge bḗ'ḗḗḗ,
ìli bḗ guwaiwai guu no,

- 8 Lua mé yákpalekena ũ,
 ɔme ì gbēdo sɔle, ì gbēdo fele.
 9 Imibɔ ku Dii ɔzi, í gbāa ka a pai,
 àle pí aà pɔkūma ũ.
 I kóle dúnia vāikenaɔwa píi,
 ɔ aai mi wesai ní a gbɔɔ.
- 10 Mapi sɔ máo yápi o gɔɔpiie,
 mí Yakɔbu Lua táasile.
 11 Má vāikenaɔ gasa kwé,
 gbēmaaɔ gasa io ku musu.

76

Lua mé ziblea gbāa ũ

- 1 Asafa le. Wí sí ní kúuɔe.
 2 Wa Lua dɔ Yuda bùsuue,
 aà tó gbāa Isailiɔne.
 3 Aà zwaakpe kú Salema,
 aà kúkii kú Siɔna.
 4 Kua we à kà wāaɔ è'ε
 ní sèngbaɔɔ ní fēndaɔ ní zikabɔɔ.
- 5 Ni gupu, niɔ teke,
 n zɔɔ de gbèsisi pó kú gɔɔpiia.
 6 N gbāa denla kè gɔsa gbāaɔne,
 aa wúlea ní ní i gbezāo,
 gɔ gbèbeɛpiɔ gbēe i fɔ ɔsèo.
 7 Yakɔbu Lua, n ní lele,
 ɔ sɔdeɔ ní ní sɔɔ gè kálea ní izɔɔo.
 8 Mme ní gbé pó de wà viakeè ũ,
 tó n pɔbò n níu,
 déme a fɔ ze n aei?
 9 Kua musu n yákpalekè,

ɔ vĩa dúnia kù, à gò kilikili.

¹⁰ Lua, n fεε n yāgògò dúniaε,
n yèεsaideɔ suabà.

¹¹ Gbēnazina pɔkūma ĩ n tɔbɔ,
n pɔkūma kɪni Ìb dɔa n piε.

¹² A lεke Dii á Luawa, í a fiabo.

A gbé pɔ á liaawázio,
à mɔ Lua pɔ de wàɔ aà vĩa ví gba pɔ.

¹³ I kpalablenàɔ kāde,
ĩ to vĩa dúnia kíaɔ kú.

77

Lua dɔnle bεεkea taasi guu

¹ Asafa le.

² Ma lezù Luazi,
ma wiilèwà,
ma lezù Luazi aà ma yāma.

³ Kua taasi guu ma Dii kíi wèεε,
ma ɔ dɔa Luazi gwá kpasasai,
ma nòε i nínio.

⁴ Ké ma làasoo tà Lua kíi,
ɔ mále kāsānke,
ké ma aà wàaipà,
ma nisina vù.

⁵ N ma wé kù, mi e i'òo,
ma gɔ bíli guu, mi dɔ lá má oo.

⁶ Ma làasookè yāawa
ní wè zizi pɔ gèɔ yáo.

⁷ Le pɔ má dà yāa dòmāgu gwá,
ma làasookèwà mà wεεε dɔ.

⁸ Ma mè: Dii wá vūaa gɔɔpii yà?

Wá yá a kaaàgu lboa?

⁹ Àà gbēke mīde mío mío yà?

Àà yá aò gbooa gòpii yà?

¹⁰ Wá wēnagwaa yá sã Luagu yà?

Àà pò pàwázi, a wá wegwa lboa?

¹¹ Ǿ ma mē: Yá pó má kūan ke:

Musude ɔzεεdòwēεε.

¹² Má làasooke Dii yābōnsaεowa,

mí àà yá pò a kè yāaò dò gbéogū.

¹³ Má n dabudabukeaò wàaipa pii,

mí n yāzōokeaò oné.

¹⁴ Lua, n zé gbāsi vīo.

Dii kpele mé zō lán Luawai?

¹⁵ Mmε ní Lua dabudabukena ũ,

n n gbāa òlò buiōne.

¹⁶ N n gbéogū mīsi ní n gāsa gbāao,

wá Yakòbu ní Yosefuò buiò.

¹⁷ Isia wesīnle Lua,

isia wesīnle ǿ à kōdè,

à lùalua za a εu.

¹⁸ Lou kwè, a pūnaa kōfi dò luabe,

n kà tedeò kpa loupilea ũ.

¹⁹ N pūnaa kōfi dò zàa ñana guu,

loupilea dúnia pù píi.

Tòole gbāle à lùalua.

²⁰ N zé dà ísiau,

n gēkīi bò í zōo guu,

wi n kēsεgbe eo.

²¹ N dōaa n gbéōne lán sã waiwa

Mòizi ní Aalonaò sabai.

78

Ledaawá Isailio yá musu

Asafa le.

¹ Ma gbéò, à ma ledama ma,
à swákpa ma yáí.

² Má yá'óé ní yáasio,
má yá pò ulea za zi bọ́lekéé,*

³ yá pò wá mà mé wá dǔ,
yá pò wá maew a galikèwéé.

⁴ Wá yápi ule wá néonew,
wá Dii táasilea da wá tǔnawew
ní aà gbāao ní yābonsae pò a kèw.

⁵ A yādile Yakobu buionew,
à a ikoyā dà Isailionew.

A ò wá deziowew aa tó ní néw dǔ,

⁶ i gǔ ní bui pò kpéowew felekaa ũ,
aai fele dada ní néowew sǔ,

⁷ ké aa e Lua náaike,
ké Lua yākeaw su sǎngu,
aaiw aà yādileaw kūa,

⁸ ké aasu wàw de lán ní deziowaw,
asa aa swágbāakè aa gǐ Lua yáí,
an sǔ ku Luawaw, aa náai víew.

⁹ Eflaiū buiá kázunawew,
ǔ aa kpekpa zǐ guu.

¹⁰ Aai zew ní Luabaakuarinowow,
aa gǐ téi aà ikoyāi.

¹¹ Aà yākeaw sǎngu
ní aà yābonsae pò a òlonéw.

¹² A dabudabuw kè an deziw wáa

* 78:2 Mat 13.35

Zoã wéleu, Egipi bùsuu.†

13 A ísia zòe à bùaíno,
à í bílibò.‡

14 A dàané telu guu fáane,
gwãasína sō ní té gupuaos.§

15 A gbesi pàa guwaiwaiu,
à í kpámá zōo lán ísia íwa.

16 A tò í bònè gbeu,
ípi bàalè lán swadawa.*

17 O aa gí te duunawa,
aa gí Musude yāmai guwaiwaiu.

18 Aa gí kè aa Lua lewe,
aa ní pœã ble gbèawà.†

19 Aa Lua bèebò aa mè:
A fō ɔpi'i dilewēe sēu lae?

20 Gwa, à gbe lè, í bò dàgua me!
A fō ble ge nòo kpáwá sōa?

21 Ké Dii yápi mà, aà pō pà,
ō té kù Yakòbu buiowa,
à pòkūmabòò Isailiowa.

22 Asa aai Lua yá sio,
aa aà gbé suabaa gbãa náai vío.

23 A yádà bàlumaε,
à zewè musu,

24 ō mana kwènè ble ũ,‡
à musu pówena gbō yònè.

25 Aa malaikaò ble blè,
à kūsūakènè, à dĩnla.

† 78:12 Bɔa 7.8-12.32 ‡ 78:13 Bɔa 14.21-22 § 78:14 Bɔa
13.21-22 * 78:16 Bɔa 17.1-7, Nao 20.2-13 † 78:18 Bɔa 16.3,
Nao 11.4-5 ‡ 78:24 Bɔa 16.14-15, Nao 11.7-9, Zãa 6.31

26 A tò ían gbãa b̀ò gukpe,
 ní aà gbãao à b̀ò geomidokii oi lo,
 27 ̄ à ǹò kwèné lán luutēwa,
 b̄ão línlá lán ísiale ūfãawa. §
 28 A tò aa kwè ní b̀òou,
 aa g̀ò kálea liaa ní kpéoi.
 29 Lua p̀ó p̀ó aa a ni ví kpámá,
 ̄ aa s̀ò aa k̀á páup̄au.
 30 E a ni à̀ò gé b̀oínla,
 g̀o p̀ó blepi da ní léu,
 31 Lua f̀èlè f̀ènǹò,
 à Isaili g̀ògbão d̀ède,
 à ní èwaaso kwè.*
 32 Gia ní beeo aa g̀í te duunawae,
 ní aà yãb̀onsaek̄eao aai aà náaik̄eo.
 33 ̄ à ní w̄eni k̀èné lán lé'ianawa,
 a tò ò̀nekeea ní mid̄e.
 34 Tó à ní pisab̀ò, aai aà aeya,
 aai ea wà aà k̀í w̄ēle ní wãao.
 35 Aa d̀ò sa Lua mé ní gb̄esi ū,
 Lua Musude mé ní Misina ū.
 36 Ama aai lémwà,
 aai eetoè,
 37 an s̀ò kuwàò,
 aa aà bàakuaríǹò yá gb̀ò.
 38 Aapi s̀ò à ní w̄enagwà,
 à ní duuna k̀emá, i ní mid̄eo.
 Io azia zùuke m̀òom̀òe,
 i a p̀okūmab̀ob̀omá píio.
 39 A ní gb̄ēnazĩnk̄e d̀òmá,

§ 78:27 B̄oa 16.13, Nao 11.31-32 * 78:31 Nao 11.33

asa aai gēzεa susai lán íanawae.

40 Aa swágbãakè guwaiwaiu gēn ũma'ũma!
Aa aà pɔ yàè sēu we à kè zài.

41 Aa Lua λεωε,
aa Lua λεωε,
aa Isailio Lua pó a kua adoa fē.

42 Aà iko gbãa sãngu,
lá à ní sí ní ibεεwa,

43 lá à dabudabuɔ kè Egipi,
mé à yãɔnsaεɔ kè Zoã bùsuu.

44 A ní swa'io lile au ũ,†
õ aai fõ aa a imi lo.

45 A ũsinaɔ kãngu, aa ní soso,‡
ní blɔɔ lo, aa yãyamá. §

46 A tò kwaɔ ní pówenaɔ blè,
à kwasutē kà ní buapóɔ. *

47 A tò loughε ní vεebuɔ kè kélékεle,
a zããiana ní kaa líɔ è'ε.

48 A ní pɔtuɔɔ músikè ní loughεpio,
lua sù ní kpásaɔwa.†

49 A a pɔkũma zɔɔ bòbɔmá,
à íisèrino ní pɔfεo ní kpēneo,
à músi malaikaɔ gbàemá.

50 A a pɔkũma gbà zé,
i zεzõ gaε lo, à gagyãkãngu.

51 A Egipi negõε séiaɔ dèdε pii,‡
Haũ bui gõsake népio gàga.

52 A bò ní a gbéɔ lán sãɔwa,

† 78:44 Bɔa 7.17-21 ‡ 78:45 Bɔa 8.20-24 § 78:45 Bɔa 8.1-6

* 78:46 Bɔa 10.12-15 † 78:48 Bɔa 9.22-25 ‡ 78:51 Bɔa 12.29

à d̀̀aané guwaiwau lán sã waiowa. §

⁵³ A beńno, aa ku d̀̀ba viasai,
an ibeoo s̄o, ísia k̀̀aamá.*

⁵⁴ A k̀̀ńno a b̀̀su z̄leu, †
gusiide p̄o a si ní a gb̄aopiu.

⁵⁵ A buipáleo yàné,
õ à ní b̀̀su kpaalèné ní p̄o ũ,
à uakp̀̀kpa Isaili buipioñe. ‡

⁵⁶ Ǿ aa Lua lewe aa ḡi à yãmai,
aa Musude yãdileao k̀̀ao. §

⁵⁷ Aa kpekpà aa b̀̀o àà kpe lán ní maeowa,
aa náai vió lán sá gia baiwa.

⁵⁸ Aa àà p̄o fèlèè ní ní sa'okio,
aa àà zafèè ní ní táao.

⁵⁹ Ké Lua è màa, õ àà p̄o pà,
à ɔz̄è Isailiozi p̄asip̄asi.

⁶⁰ A a zwàakpe tò Silo* we,
aà be p̄o a kpà gb̄enazinao guupi.

⁶¹ A tò an wèleo mò a kpagolo sè, †
õme aà gb̄aa ní aà gawio k̀̀kli ũ.

⁶² A tò wà a gb̄éoo dède ní f̄endao,
aà p̄o pà bui p̄o a sèpizi.

⁶³ An èwaaso tek̀̀u z̄i guu,
an wéndiao i z̄akere d̄õ bo.

⁶⁴ Wà ní sa'onao dède ní f̄endao,
an gyaa i f̄õ ɔ̀lo.

⁶⁵ Ǿ Dii vù ní io sa,

§ **78:52** B̄oa 13.17-22 * **78:53** B̄oa 14.26-28 † **78:54** Yoz 3.14

‡ **78:55** Yoz 11.16-23 § **78:56** D̄oa 2.11-15 * **78:60** Yoz 18.1,

Zel 7.12 † **78:61** 1Sam 4.4-22

lán gɔ̄sa pɔ̀ vù ní wē'iowa.

66 A ní wèlɛɔ gbè, aa kpɛkpà,
a tò aa gò ní wíó gɔɔpii.

67 ɔ̀ à gĩ Eflaiũ buiɔzi,
i Yosefu buipi se lo.

68 Yuda bui ɔ̀ a sè sa
ní Siona gbèsíí pɔ̀ á yeio.

69 A a kúkii dɔ̀ musumusu we,
aɔ ku gɔɔpii lán dúnia kálɛawa.

70 ɔ̀ à a zòblena Davidi sè, †
à aà bò sã kaau.

71 A aà bò sãdãu, à dɔ̀aa Isailiɔne, §
Lua gbé Yakɔbu buipio kíae.

72 Davidi ní kpá a kpɛ ní nòsemendoo,
à dɔ̀aané ní a ɔ̀ báaadeo.

79

Yelusaleũ dɛɛka wii

Asafa le.

1 Lua, buipáleɔ sí ní búsuu,
aa n kpé pɔ̀ a kua adoa òòkpà,
aa Yelusaleũ dèɛɛ.*

2 Aa n zòblenaɔ dèdɛ aa ní gɛ kpà bãɔwa,
aa n yãmanaɔ gɛ tò wàɔne blɛ ũ.

3 An au bàalè lán íwa Yelusaleũ bíi kpɛ,
gbɛe ku à ní vío.

4 Wa gɔ̀ pɔ̀ yáalɔa ũ wá saɛdeɔne,
láanipɔ̀ ũ gbé pɔ̀ liaawázɔne.

5 Dii, n pɔ̀ aɔ paawázi e bɔɛ ni?

† 78:70 1Sam 16.11-12 § 78:71 2Sam 7.8 * 79:1 2Kia 25.8-10,
Zel 52.12-14

N kpɛnɛ tɛ aɔ kũ gɔɔpii yà?

⁶ Pɔkũma bɔbɔ bui pɔ aa n dɔɔwa,
gbɛ́ pɔ aali ní sísiɔ̀ b̀usuwa.

⁷ Asa aa Yakɔbu buiɔ̀ blè,
aa ní b̀usu ò̀kpàɛ.

⁸ Nsu wá maɛɔ duuna wi wá musuo.
Wɛnadɔ̀wɛɛ kpakpa,
asa wa busa dúuduue.

⁹ Dɔwáɛ, Lua wá Suabana.

Wá misi, ké ñ tɔbɔ,
wá duuna kéwá n tó yáí.

¹⁰ Bóyáí nýɔ̀ to buipáɛɔ wá lá:

Wá Lua ku máɛ la?
To buipáɛɔ dɔ̀ wá aɛ,
ké ni n z̀blenaɔ̀ dɛdɛa tɔsimá.

¹¹ To z̀zɔ̀ɔ̀ ɔ̀ɔ̀ gɛ n swáú,

gbɛ́ pɔ kú ga lézɔ̀piɔ̀ bɔ
ní n g̀asa gbãao.

¹² Láani pɔ wá saɛdeɔ̀ z̀ima,
fiaboné gɛn sɔpla, Dii.

¹³ Wápiɔ̀ n gbɛ́ɔ̀, n kpàsa sãɔ̀,
wíɔ̀ n sáaukpa gɔɔpii,
wíɔ̀ n tó galikɛ e wá buiwa.

80

Isailiɔ̀ sua ní pɔ ziu wabikɛa

¹ Asafa ɛɛ.

² Swákpa Isailiɔ̀ Dɔaana,
n gbɛ́ pɔ ni Yosɛfu buiɔ̀ dá lán sãɔ̀wa.

Bɔ gupuu, n gbé pɔ ní zɔ́lea malaika gàsiadeɔ
zānguɔ,*

³ ní dɔaa Eflaiũ buiɔne
ní Bēyāmee buiɔ ní Manase buiɔ.
Fele ní n gbāao, mo ñ wá suaba!

⁴ Lua, to wà ea su wá pá ziu.
Wá wegwa wà aafia'e.

⁵ Dii Lua Zígɔde,
níle pɔbɔ n níu e tia,
nyɔ n gbéɔ wabikea mamá boe ni?

⁶ N wé'i kpámá ble ũ,
n ní wé'i yǎné pɔ pai aa mĩ.

⁷ N tò wa gɔ láanipɔ ũ wá saedeɔne,
wá ibeepiɔ lé wá ke pɔɔpɔɔ.

⁸ Lua Zígɔde, to wà su wá pá ziu,
wá wegwa wà aafia'e.

⁹ N vēli wò Egipi,
n buipáleɔ yà ñ ní pè ní gbeu.

¹⁰ N gukèkèè, à zínapèle,
ñ à ɔtà à a bùsu pà.

¹¹ A uedà gbèsisíɔla,
a gɔnaɔ de seɔe lí zɔɔɔla.

¹² A ɔtà à gè e ísiale,
a ɔneɔ gè e Uflatai.

¹³ Bóyái n a kaa gbòo,
gbé pɔ lé gēzeɔ ñ ɔmalɛii?

¹⁴ Dào sàwa ñ lé kái,
sèanɔbɔɔ ñ mo a lá blei.

* **80:2** Bɔa 25.22

15 N yá na! Lua Zígɔde, wá wɛgwa!
 Kua za musu wɛzu n̄ gwa!
 Laaidɔ v̄ɛlipiwa,
 16 bui pɔ́ n̄ p̄ɛ nz̄ia,
 né pɔ́ n̄ s̄i n̄ pɔ́ ũpi.
 17 Wà n v̄ɛlipi z̄ò wà tes̄òwà.
 Wɛp̄asi biimá aa midɛ.
 18 ɔda gb̄é pɔ́ kú n̄ ɔplaiwa,
 gb̄ɛnaz̄in né pɔ́ n̄ s̄i n̄ pɔ́ ũ.
 19 Wá k̄ɛma loo.
 Wá lé n̄ láo, wí n̄ sísi.
 20 Dii Lua Zígɔde,
 to wà su wá pá ziu,
 wá wɛgwa wà aafia'e.

81

Isailiɔ dikpɛ le

1 Asafa lɛ.
 2 A guladɔ Lua wá gb̄aawa.
 A kúkuakɛ Yakɔbu buiɔ Luaɛ.
 3 A bɔ́ n̄ lɛo, í bala lé
 n̄ m̄ɔna'ɔ nao n̄ domao.
 4 A kuupɛ m̄ɔbɔzi,*
 í pé a vua z̄á wá dikpɛgɔɔ,
 5 asa a dɛ ikoyã ũ Isailiɔnɛɛ.
 Yá pɔ́ Yakɔbu buiɔ Lua dilɛn we.
 6 A yápi dà Yosɛfu buiɔnɛ
 gɔɔ pɔ́ à àna Egipiɔwa.

Aa loo pɔ́ aai ma yãao mà à m̄è:

7 Ma aso gò á ḡau,

* 81:4 Nao 10.10

ma á ɔ̀ b̀ è ẽu.

⁸ A willèa taasikεgɔɔ, ɔ̀ ma á b̀ ó,
má wèwá asii guu ní louvíao.

Ma á lé ma á gwá Mɛliba í kíi.†

⁹ A swákpa ma gbéɔ̀, mí lɛdawá.
A Isailio, à ma yãma lé!

¹⁰ Asu àɔ̀ dii pále vío,

ásu kúle dii z̀iloεo.‡

¹¹ Máme má Dii á Lua ũ,
ma á b̀ óle Egipiε.

A á lé εεε, mí tó à ká.

¹² ɔ̀ Isailio i ma yãmao,
ma gbépio i misiilemεεo.

¹³ ɔ̀ ma ní tó ní ní swágbãao,§
aa té nízia pœãi.

¹⁴ Tó Isailio s̀samazi,
tó ma gbépio te ma yáí,

¹⁵ d̄ɔ̀ ma ní ibεεɔ̀ bùsané ḡɔ̀ḡɔ̀,
ma ɔ̀z̀ ní wèlepɔ̀zi.

¹⁶ Ma zangudeɔ̀ i vlãnau ma aε,
an íadama aɔ̀ láaa vío.

¹⁷ Mí á gwa ní p̀wεn gawideo,
mí gbè z̀ó'i kpáwá à ká.

82

Yákpalekεa ní gbãadeɔ̀

Asafa lé.

¹ Lua z̀léa balu guu,
àε yáḡḡḡ gbãadeɔ̀ne à mè:

† **81:8** Bɔa 17.7, Nao 20.13 ‡ **81:10** Bɔa 20.2-3 § **81:13** Lom
1.24

² Bɔɛ á yákpaleke a zéwai?
 Aɔ ke vāikenaɔne kèke gɔɔpii yà?

³ A yānakpa yèèsaideɔwa
 ní tone pɔ gwana víɔ.

A ze ní taasideɔ
 ní gbé pɔ wàle íadamáɔ.

⁴ A yèèsaideɔ ní wēnadeɔ misi
 à ní bɔ vāikenaɔ ɔzì.

⁵ Gbāadepiɔ yāe dɔɔ,
 aa a kee gbáɛɔ.

Aa ku gusiaue,
 ɔ dúnia zína lé fu.

⁶ Ma mè luaɔn á ũ,*
 Musude néɔn á ũ ápii.

⁷ N beeo á ga gbēnazína ũɛ,
 á kpagua lán kía pāleɔwae.

⁸ Lua, fɛle yákpaleke ní dúniao,
 asa bui pííá n pɔɛ.

83

Isailiɔ ní ibeɛɔ kaa Luawa

¹ Asafa lé.

² Lua, nsu nyɔ níleao,
 ní lé su àɔ kpaaũao,
 nsu nyɔ ku kílikilio, Lua.

³ N ní ibeɛɔ gwa, asa aale káa,
 n wèlepɔ lé ní mi fu.

⁴ Aale ɔnɔɔpéle n gbéɔne,
 aale lekpaáí ní yenzideɔzi.

⁵ Aale me: A mɔ wà ní buibɔ,

* 82:6 Zaa 10.34

an tó Isaili su àò dɔ gbɛ̃egu ɔo.

⁶ Aa lekpaai, an lé kɔ̃sɛ̀,
aa lɛdɔ̀ukè ní kɔ̃o aa fɛlennɔ.

⁷ Edɔ̀ũɔ ní Isimaela buiɔ
ní Mɔabuɔ ní Hagaa buiɔ

⁸ ní Gebalideɔ ní Amɔniɔ
ní Amalekiɔ ní Filitɛ̀ɔ ní Tiideɔ.

⁹ Baa se Asiliɔ nàmá ɔ,
aale ɔda Lotu buipiɔwa.

¹⁰ Kené lá ní kè Madiãɔnɛwa,*
lá ní kè Sisela ní Yabɛ̀oɛ Kisɔi.†

¹¹ N ní ké kélékɛ̀lɛ Endoo,
aa g̃ kálea tɔ̀le lán pɔgbɔ̃wa.

¹² Ke ní gbɛ̀zɔ̃ɔnɛ
lá wa kè Olebu ní Zeebuoɛwa.‡
Ke ní kíãɔnɛ

lá wa kè Zɛba ní Zalemunaoɛwa.§

¹³ Ampiɔ mé ò yãa aa mè,
wà Lua dádãkɛ̀kii sé ní pó ũ.

¹⁴ Ma Lua, to aa g̃ lakɛ̀ɛ ũ
lán ése úa pó íana ì sélewa.

¹⁵ Lá dào ì tékũ,
ge lá té ì gbɛ̀sisi sãã,

¹⁶ péleñzi ní n zãao màa,
n ían pásí i to sɔ̃ kénigu.

¹⁷ To an gɛ̀ɛ g̃ kpá ní wéi,
aai n gbãa d̃ Dii.

¹⁸ Wí lío ní kú gɔ̃pii ní bílio,
aa kpebɔ aa midɛ̀,

¹⁹ ké aa e d̃ ké n tón Dii,

* **83:10** Dɔa 7.1-23 † **83:10** Dɔa 4.6-22 ‡ **83:12** Dɔa 7.25

§ **83:12** Dɔa 8.12

míme ní Musude ũ dúniau pii.

84

Lua ua beεkeε

¹ Kole buio ε.

² N kúkii maa fá, Dii Zigõde!

³ Máε Dii ua beεke e gu gè lé lia,
ma nisina ní ma meo lé lua Lua béεi.

⁴ Dii Zigõde, ma Kía, ma Lua,
gòlegolena kpé è ní gbagbakii saε,
luakibāna sakpedà we à a nεo kàu.

⁵ Báaadeon gbéé pó kú n ua
aaio n táasile gɔɔpiio ũ.

⁶ Báaadeon gbéé pó an gbāa bō n kii
mé n kpé gea yá kú ní sō guuo ũ.

⁷ Tó aale pā Baka guzulεa,
aaí to à gō lán gu nibonadewa,
káabuan lou í to εfāai ligua.

⁸ An gea guu an gbāa io káfie
e aa γε kaò n kii Siona.

⁹ Dii Lua Zigõde, ma wabikea sí,
swáε ma yái, Yakobu buio Lua.

¹⁰ Lua, kía wá sèngbao gwa,
wéte kía pó ní kpai.

¹¹ Kua n kpé kpeεε gɔɔ do maa
de kua gupālei gɔɔ òaa soola.

Ma Lua ua bíiboledōanakε sí
de kua ua doū ní vāikenaola.

¹² Dii Lua dené íatē* ní sèngbao ũ.

* **84:12** Mal 4.2, Zia 21.23

Dii ì báaadańgu ní káfíao,
 ìli gí maakei táaesaidεo.
 13 Dii Zígōde,
 báaaden gbéé pó lé n náaike ũ.

85

Isailio aafia wabikea

1 Kole buio le.

2 N báaadà n bùsuu, Dii,
 n su ní Yakōbu buio ní pá ziu.

3 N n gbéé taaeo wòlomá,
 n ní duuna kèemá píi.

4 N pō wèemá,
 n n pōkūma pāsí kpà kpe.

5 Suwanō wá pá ziu,
 Lua wá Suabana,
 kpēne pó ní kèwanō suumpa.

6 N pō aō paawázi gōōpii yà?
 Nyōō n pōfēgōō gága wē ní wēo yà?

7 Nyō ea n n gbéé lé ní láo
 ké an pō e kema nao lé?

8 Dii, n n gbēke oōwēe,
 wá suaba ní n gbāao.

9 Ma swá dō Dii Lua yá'oi,
 asa ì aafia legbē a yāmanaōneε,
 tó aai ea sù ní mīsaiyāōwao.

10 Aà vīakenaō suabaa zāo,
 ké aà gawi e àō kú wá bùsuu yái.*

11 Gbēke ní náaiō kpàaū,

* 85:10 Zaa 1.14

yázede ní aafiao dàkõle.

¹² Náai ì ɔ poɔ musu,

yázede ì ɔnɔnɔ zílɛi.

¹³ Dii a maakewẽe,

wá tɔle i bleke.

¹⁴ Yázede ì ɔ be aà ae,

ì zekেকেè.

86

Kowekɛa Luaɛ

Davidi le.

¹ Dii, swákpa ma yáí, ní wea,
asa taaside wẽnaden ma ũ.

² Ma wẽnɛni dɔ́a, asa má n yáɔ kũae.

N n zòblena suaba,
míme ní ma Lua ũ, mále n náaike.

³ Sùuukɛmanɔ, Dii,
asa miɔ lezunzi kɔɔ ní oosioe.

⁴ N n zòblena pɔ ke na,
asa ma laai tà n kíi, Dii.

⁵ N maa mé ní sùuu ví, Dii,
n gbẽke zɔɔ n sɛsinaɔne.

⁶ Dii, swákpa ma wabikɛai,
laaidɔ ma wẽnna wiiwa.

⁷ Má lezunzi ma taasikɛgɔɔzɪ,
asa ni wea.

⁸ Táae muaannɔ, Dii,
gbẽe lí fɔ n kea kèo.

⁹ Bui pɔ ní kèɔ mó kúlɛne,*
aa n tɔbɔ nípii.

¹⁰ Asa ní zɔɔ mé ni dabudabuɔ ke,
míme ní Lua ũ ndo.

* 86:9 Zia 15.4

11 N n zé ɔlomεε Dii,
 mío be n síana guu.
 Ma sɔ damεε doũ, mío n vía ví.
 12 Má n sáaukpa ní nòsemendo,
 Dii ma Lua, máo n ɔbo ɔɔpiie.
 13 Asa gběke pó ní kēmεε zɔɔ,
 n ma wēni sí beda è títiwa.

14 Lua, kàamaideɔ lé felemanɔ,
 gbě pásiɔ lé ma wε, aali n yādao.
 15 Mpi Dii, Lua sósobiden n ũ,
 ní sùuu ví mé n pɔ lí pa kpaao,
 ní gběke ní náaio ví zɔɔ.
 16 Ma wegwa, wēnadōmεε.
 N n zòblena gba gbāa,
 mapi n nɔε zíkεna né suaba.
 17 Maakεamεε seela kε,
 ma wèleɔ i e, wí i ní kú,
 asa Dii, n dōmale,
 n ma nòε nīnimεε.

87

Sionaá Lua wéleε

Kole buiɔ le.

1 Lua a wéle kàle gbèsisi pó a kua adoa musu,

2 Dii ye Siona bíibɔleɔi

de Yakɔbu buiɔ wéle kīniɔla píi.

3 Lua gawi yā'ò wélepi musu à mè:

4 Má Egipiɔ ní Babelideɔ da gbě pó aa ma dɔɔ guu.

Filitɔ ku a guu ɔ ní Tiideɔ ní Etiopiɔ.

Wa mε wà gbě beεɔ i wεε.*

* 87:4 Gal 4.26

5 Wa o Siɔna yá musu:
Wà wáanɛ ní wáanɛo ì weɛ,
Musude mé ì a zedɔ gíũgiũ.

6 Tó Dii lé gbéɔ tó dalau,
a mɛ: Wà gbé beeɔ ì weɛ.

7 Lèsinaɔ ní ɔwãnaɔ píi aa mɛ:
Wá maa píi ì bɔ Siɔnaɛ.

88

Kua ga lézi wiileɛ

1 Ezala bui Emani* le.

2 Dii Lua ma Suabana,
mále wiilema fãanɛ ní gwãasinao.

3 To ma wabikɛa kama,
swákpa ma wiileai.

4 Asa yá'ɔma kò ma nòseue,
ma wēni sò è léi.

5 Wà ma da gbé pɔ aale si bedaou, ma gɔ lán yèɛɛsaidewa.

6 Wà ma ya ma kpa gɛɔ guu
lán gbé pɔ wúleɛ miau sɔlbɔɔwa.

An yá dɔngu lɔ, aa bò n ou.

7 N ma zu è zòolo guu
e tɔɔle nɔna gbáo gusiau.

8 N pɔkúma tɔa,
a ísò lé ma lé.

9 N tò ma gbéɔ ma vūaa,
ní tò aa ye ma gíyáio.

Wà ma kaka, bɔkii kuo.

10 Iadama ma wé siakù,

* **88:1** 1Kia 5.11

máɛ ɛzɔnzi za kɔɔ e oosi,
ma ɔɔ dɔanzi.

11 Gɛɔ ni yãɔnsaɛkɛnɛá?
Gyaadeɔ mé aai fɛɛ n sáaukpaa?

12 Wɪ n gbɛkɛ galikɛ miau yã?

Wɪ n náaiyã'ò kaaleu yã?

13 Wa n dabudabuɔ dɔ a gusiau yã?
N maakɛɔ dɔa ku wésia guu yã?

14 Dii, mi wiilema,
ma wabikɛa kɔɔ í ka n kíi.

15 Bóyái níɛ gímazii, Dii?

Akɛa n mikpɛlimɛɛi?

16 Má kú ga lézi wɛnannɔ za ma èwaasogɔɔ,
n wétɛamɔané tɔa, ma gɔ sãii.

17 N pɔpaamazi mà ma mia,
n vía pɔɔ lé ma midɛ.

18 A daamala lán íwa za kɔɔ e oosi,
à kúaaa míɔmiɔ.

19 N tò ma gbɛ́ yenzideɔ ma vūaa,
gusia mé gɔ́ ma gbɛna ũ.

89

Lua ɛgbɛa Davidie

1 ɛzala bui Etani* ɛ.

2 Dii, máɔ lesi n gbɛkɛ yá musu láasaie,
máɔ n náaiyã kpàwake wɛ ní wɛo.

3 Má o n gbɛkɛ líɔ kpáɛa vío,
n náaidekɛ zínapeɛa musu n be.

* 89:1 1Kia 5.11

⁴ N mè n bàa kú ní gbé pò ní sèò,
n lègbè n zòblena Davidiè.

⁵ Nyõ to aà bui àò kible gɔɔpiiè,
nyõ aà kpala gba gbãa e aà buiwa.†

⁶ Musudeò n dabuyã sáaukpa, Dii,
malaikaò n náaiyã'ò balu guu.

⁷ Asa gbèe ku musu à kà Diiwao,
malaikae muaaaànò.

⁸ Baa malaikaò kàaa, Lua mé fuańla,
gbé pò liaaaàziò mē ì seena ta.

⁹ Dii Lua Zigõde, déme muaannò?
N gbãa ní náaiò ví yápii guu.

¹⁰ Ni gbãamò ísiaè,
tó à fèlè ní vívíao, ni a zùuke.

¹¹ N Egipiò suumpà aa gõ gèò ù,
n n wèlepìò fàaa ní n gàsa gbãao.

¹² Musu ní zílèoá n pòe,
n dúnia kàlè ní pò pò kú a guuò.

¹³ N gugbántoo ní gèomidòkíio kè,
Taboo ní Èemò gbèò ì guladòma.

¹⁴ N gàsaá gõsa pòe,
n ò gbãa mé n òplaa dò musu.

¹⁵ Yãmaa ní yázèdeo mé n gína èkpale ù,
gbèkè ní náaiò mé dia n aewa.

¹⁶ Báaadeò n gbé pò aa guladòama dõ,
aaò bē n aē gupuaò ù, Dii.

¹⁷ Aaò pònakè ní n tóo gɔɔpii,
aaí íanadã ní n maakèao.

¹⁸ Asa an gawi ní ní gbãaon n ù,

† 89:5 2Sam 7.12-16, Sou 132.11, Zin 2.30

n zεawano yáí wá mi daa ía.

19 Wá sèngbaoá Dii póε,
wá kíapiá wá Isailio Lua póε.

20 N yā'ò n yāmanaone yāa
wépfungu'ea guu n mè:
Ma donlekè negōnaε,
ma èwaasopi sè lesí a gbéó guu.

21 Ma a zòblena Davidi è,
ma a nísikàwà ma aà díle.

22 Máó aà kúa ma oziε,
ma gása gbāa aó kuaàno.

23 Ibεε a fō falusiwào,
gbēvāi a e onaalawào.

24 Má aà wèleó wíwi aà aε,
má aà zangudeó kwé.

25 Máó náai víè ní gbēkeo,
aà mi io daa ía ní ma tóo.

26 Má ísia naè a oziε,
io iko ví swaowa.

27 A lezumazi à me,
má de a Mae ní a Luao ũ,
a gbesi ní a Suabano ũ.

28 Má aà ke ma yoa ũ,
io de dúnia kíao mide ũ.†

29 Máó gbēke víaàno gōopiε,
ma bàa pó kuaàno gbooa vío.

30 Má tó aà bui ào kible gōopiε,
aà kpala io ku e dúnia γε láaò.

31 Tó aà buio pākpà ma ikoyāi,
mé aai te ma yādileawoio,

† 89:28 Zia 1.5

- 32 tó aa b̀ò ma yá kpe,
 mé aa ma yádanεo kūao,
 33 má got̄má an t̄aaεo yáie,
 mí ní ke búubuu an v̄ai yá musu,
 34 āma gb̄εke p̄o má v̄iaàn̄o a midεo,
 má f̄õ náaisaiyākeo.
 35 Má a bàa p̄o kuaàn̄o yá gbooo,
 má lé p̄o má gb̄èè lilεo.
 36 Ma legb̄è ní maz̄ia kuao ḡen do,
 má εeto Davidiεo, ma m̄è,
 37 aà bui āo ku ḡōpiie,
 aà kpala āo ku ma aε lán̄ íat̄ēwa.
 38 Lá m̄ovua de seela náaide ũ musu,
 màa aà kpala āo ku ḡōpii.
- 39 N beeo n gi k̄ia p̄o ní kp̄ai,
 n ɔkp̄aaàzi, n kolok̄èaàn̄o.
 40 N n bàa kua ní n z̀òblenao yá gb̀òo,
 n sakà aà k̄iafuau, ní z̀ù z̄íε.
 41 N aà w̄éε b̄iio gb̀òo,
 n aà zegik̄iio kw̄è ní dàai.
 42 Ḡēzεadeo lé ní baa σεu,
 à ḡè lán̄anip̄o ũ a saedeoνε.
 43 N t̄ò aà w̄èεo ḡā gb̄āε,
 ní t̄ò aà ibεεo p̄onak̄è.
 44 N aà f̄ēnda lé d̄è,
 ni zεaàn̄o z̄i guuo.
 45 N aà gawi k̄o'è,
 n aà báa b̀òaāla.
 46 N t̄ò à zik̄ù a gb̄āau,
 n widàwà.

47 Dii, ñyõo uleawëe gɔɔpii yà?

N pɔkũma té aɔ kũ e bɔe ni?

48 Lãasooke ma wëni kulunkewa,
n gbënazina kè pã yà?

49 Gõsa kpele mé aɔ ku à gí gaii?

Déme a fã azia si mia ikowai?

50 Dii, gbëke pɔ́ ní vï yãa gè má ni?

Lé pɔ́ ní gbè Davidie ní náaio sɔ be?

51 To n zòblena láanikea yá dɔngu,
buiɔ ma kea pɔɔpɔɔ ma sɔ zò.

52 N ibeɔ kía pɔ́ ní kpà láanikè,
e gu pɔ́ aà kèse zèu, Dii.

53 Wà Dii sáaukpa gɔɔpii!

Ami! Ami!

LA SIÛDE

Souto 90-106

90

Lua ní gbënazinao

Lua gbé Mɔizi wabikea.

1 Dii, wá ulekin n ù wë ní wëo.

2 E ñyõ gé gbèsisib kei,

e ñyõ gé tɔle ní dúniao kálei,

Luan n ù za asinizi e gɔɔpii.

3 Ni dile gbënazinae aà gë téenau,
ni to aà ea gɔ̀ bùsuti ù.

4 Wè òaa sɔo dené lán gɔɔ dowa,*

ì gëne lán gia ge gwãasinawa.

5 Ni to i danla aai gaga,

aa de lán sè pɔ́ ì bɔle kɔɔwa,

* 90:4 2Piε 3.8

6 ì bɔle kɔɔ, i gbá,
 ì i'o oosi, i giigaga.†

7 N pɔkūma ì wá suumpa,
 n kòloke a ì gili gēwágu.

8 Wá yāvāio kálēa n aε,
 wá asiiyāio bò gupuaui n kuu.

9 Wá gɔɔ ì gēkɔu n kpēne yái,
 wá wēni ì midε wá wea dóúdoūnau.

10 Wá wē ì ka bāaɔkwi taawa,
 tó wá gbāa sɔ, basiio.

Wēpio guu baa a pó pó na
 ì mó ní taasio ní pɔsiaoε,

ì gēzeε kpakpa, ɔ wi kpagui.

11 Déme n pɔkūma gbāa lé dɔi?

Déme n kpēne lé dɔ à víakεi?

12 Dadawēε wàɔ wá wēni dɔ màa,
 ké wá ɔno e wá sɔ guu.

13 Dii, níyɔ εa wá wegwa bɔε ni?

Wēnadɔ n zòblenaɔne.

14 Tó gu dɔ, to n gbēke mówá,
 wíɔ pɔnake ní gulakεao gɔɔpii.

15 Wá gba pɔna ɔ pó ní tɔwá gɔɔ léu,
 taasi pó wá kè wē léu.

16 N n yākeao ɔɔ n zòblenaɔne,
 ní tó wá néɔ n iko gbāa dɔ.

17 Dii wá Lua, báaadawágu nana,
 èfāaida wá zíu wàɔ káfíakε,
 ao, èfāaida wá zíu wàɔ káfíakε.

† 90:6 Zaa 1.11

91

Lua mé wá d̄šana ũ

¹ Gbé pó ulɛa Musude ɔ guu,
mé a ku Gbāapiide uei,

² ĩ me Dii mé a zegikii ũ,
a Lua mé a ulekii ũ, á aà náai ví.

³ A n si kaiwa,
a n suaba ní gagyāo.

⁴ A n sɔb a pɔɛu,
ńyɔ ulɛa aà kúlukulunau.

Aà náai mé aɔ de n sɛngbao ũ.

⁵ Gwāasin pɔɔ ní fāanɛ kà kpán'āaɔ
an kee vía a n kũo,

⁶ ge gagyā pó ĩ bɛ gusiau
ge gyākawēɛ pó ĩ ní le fāanɛ gbāa.

⁷ Baa tó gbɛɔn àaa sɔo lé kwé n saɛ,
ge gbɛɔn àaasɔsɔo lɛɛ kwi lé fu n ɔplaai,
pɔɛ a n leo.

⁸ Wɛzu ñ gwa,
ńyɔ e lá wí ñada vāikɛnaɔwa.

⁹ Tó n Musude d̄lɛ n ulekii ũ,
mé n Dii d̄lɛ n kúkii ũ,

¹⁰ vāie a s̄nzio,
músi a gɛ n uao.

¹¹ Asa a n yā'o a malaikaɔnɛ
aa n d̄sa gu pó níɛ géu píie.

¹² Aa ɔdama,
ké nsu gɛnɛɛ gbɛwao yái.*

¹³ Nyɔ táa'o nòɔmusuwa ní kyáo,
ńyɔ ɔzɔ nòɔkusiwa ní mlè pásio.†

* **91:12** Mat 4.6, Luk 4.10-11 † **91:13** Luk 10.19, Lom 16.20

14 Dii mè: Lá à nàmazi, má aà bɔ,
lá a ma dɔ̃, má aà sɛ musu.

15 A lɛzumazi, mí wewà.

Tó yá nàɛwà, máɔ kuaàno,
má aà suaba, mí aà kpɛla.

16 Má báaadaaàgu ní wēni gbàao,
má aà suaba, i pɔnakɛð.

92

Lua sáaukpa

1 Kámabogɔɔ lɛ.

2 A maa wà n sáaukpaɛ, Dii,
wá lesi wà n tɔbɔ, Musude,

3 wí n gbēke galike kɔɔ,

wí n náaiyá'ò gwá,

4 wí n táasile ní mɔɔnao
ní domao ní kotilio.

5 N yákeao ì ma pɔ ke na, Dii,
mi guladɔ n ɔzíkɛaɔwa.

6 Dii, n yákeao zɔɔ maamaaɛ,
n láasoɔɔ gbia à kè zài.*

7 Sɔũ yápi dɔ̃o,

m̃saide a f̃ɔ mao.

8 Baa tó gbēvãio ɔtá lán kàewa,
mé vāikenaɔ káfia è nípii,

an zia de kaale láasaɔ ùɛ.

9 Mpi sɔ Dii, níyɔɔ káfia gɔɔpiiɛ.

10 N n ibɛɛɔ gwa, aale midɛ,
vāikenaɔ lé fáaa píi.

11 N ma gba gbãa lán zùsɛlewa,

* 92:6 Lom 11.34

n nɪsi ɔde kà ma miwa.

¹² Ma wɛsi ma wɛlɛɔ fualɛ,

ma swá ma ibɛɛ vāio wii mà.

¹³ Gbɛmaaɔ gbā lán daminaliɔwa,

aa zɔkū lán Libā sɛdɛ líɔwa.

¹⁴ Pélea Dii kpé kpɛɛɛ

aa gbā wá Lua ua.

¹⁵ N ní zikūakɛo aaɔ nɛ'ie,†

an lá aɔ nɪsi bɔɛ si plɛplɛ.

¹⁶ Aa mɛ Dii maa,

ɔmɛ wá gbɛsi ũ,

vāie ku aà guuo.

93

Dii mé Kia ũ

¹ Dii mé lé kible,

a zɔkɛ daa ula ũ.

Dii zɔkɛ daa, à gbāa dɔ a pi,

à dúnia kàlɛ giŭgiŭ, a deeo.

² N zɔlɛa báawa za gɔɔpi,

ní kú za asinizi.

³ Swaɔ pà Dii,

swaɔ kɔfi dɔ,

swaɔ lé gàalɛ.

⁴ Dii ku musu, a zɔɔ,

aà zɔɔ dɛ í zɔɔ kɔfia,

aà gbāa dɛ ísia í vívíaa.

⁵ Dii, n yādilɛaɔ gbooa vɔo,

à kù n kpé àɔ ku adoa e gɔɔpiiɛ.

† 92:15 Zaa 15.2

94

Lua mé yákpalekena ũ

¹ Dii á Lua pó ĩ t̄osimáε.

Lua pó ĩ t̄osimá, b̄o gupau!

² Dúnia yákpalekena, fεε!

Fia bo íandánaone ní yákeawa.

³ Gbēvāio aao p̄onake e b̄oe ni?

Aao tid̄wála e b̄oe ni, Dii?

⁴ Vāikenapio ĩ ḡosaḡosa yā'o,

aaĭ yāb̄ole, aaĭ íanadā nípii.

⁵ Dii, aaĭ taa'o n gb̄éowa,

aaĭ gbāam̄o gb̄é p̄o n ní sépioε.

⁶ Aaĭ gyaa gb̄eandoo ní b̄om̄o dεε,

aaĭ tone p̄o gwana v̄ioo suumpa.

⁷ Aaĭ me Dii lé ní eo,

Yak̄bu buio Lua laai kúmáo.

⁸ A soũ, à laaika!

A m̄isaideo, á ñnokū b̄oeε la?

⁹ Lua swá p̄è, ìli yāmao lé?

A wé k̄asa, ìli gu'eo lé?

¹⁰ I bui pii toto, a ní swágagaoa?

I yādané, a d̄sa v̄ioa?

¹¹ Dii gb̄enazina làsooo d̄o,

a d̄o ké aa yāf̄uu lán gbé tíwa.*

¹² Báaaden gb̄é p̄o ni toto,

ni n ikoyā dadaε ũ, Dii.

¹³ Ni aà n̄ose daè doũ taasikeḡoo,

e wà ge eȳo vāikenae.

* 94:11 1Kln 3.20

14 Dii a pākpa a gbéɔzio,
a gbé pɔ́ á sè a pɔ́ ũ vūaaɔ.

15 Wa ɛa yákpaleke a zéwa,
nòɛpuadeɔ í zedɔ.

16 Déme a felemɛɛ gbɛvãíɔwai?
Déme a zɛmanɔ vãikenɔɔ musui?

17 Mé í ke Dii donlekɛmɛɛ yãa no,
dɔ́ má kú miau kílíkíli g̃ɔɔ.

18 Ké ma mè zãana lé ma séle,
n ma kũ n gbêke guu, Dii.

19 Ké ma láasoo k̃ɔ ma s̃u,
n ma s̃ ñnimɛɛ n ma pɔ kèna.

20 N lé líɔ ku yág̃g̃ɔ̃n koleaɔ yáuo,
an yádileaɔ í moné ní taasio.

21 Aaí lekpaáí gbɛmaazi,
aaí yáda táaesáidea wà aà de.

22 Dii mé ma zegik̃íí ũ,
ma Lua mé gbɛsi pɔ́ mí ulɛu ũ.

23 A ní vãikea sɔaamáɛ,
í ní buibɔ an tàaɛɔ yáí,
Dii wá Lua a ní buibɔ.

95

Lua táasileɛ

1 A mɔ wà pɔna wii dɔ Diiwa,
wà guladɔ gbɛsi pɔ́ í wá bɔwa.

2 Wà gé aà aɛ wà aà sáaukpa,
wà lesi wà aà táasileɛ.

3 Asa Dii mé Lua z̃ɔɔde ũ.
Kía z̃ɔɔɛ, a de dii píia.

4 Tɔɔle nɔna ku aà ɔziɛ,

gbè̀sìsì misonaɔ́ á àà pɔ́e.

⁵ Isiaá àà pɔ́e, òme kè,
òme tɔ̀le ikàsa ní a ɔ̀.

⁶ A mɔ̀ wà wúle wá gbɛɛu
wà kúle Dii wá Kena ae.

⁷ Asa aàpi mé wá Lua ù,
wá de àà kpàsa gbé̃o ùe,
àà sã pɔ́ àle ní dāo ù.

Tó a àà lɔ̀ mà gbã,

⁸ ásu swágbãake lá á deziɔ̀ kè Meliba
gɔ̀ɔ pɔ́ aa ku Masa guwaiwaiuwao.*

⁹ Baa ké aa ma yãkeao è,
aa ma yɔ́ aa ma gbãa legwà.†

¹⁰ ɔ̀ má ye ní gíyãio e wè̃ bla,
ma mè gbé̃ sásãaɔ̀ne,
aa ma yãkeao dōo.

¹¹ Má ò ní maziao ní pɔ́fè̃o ma mè,
aa gè ma kámabokiũo.‡

96

Dii mé Kia zɔ̀ ù *(1Lad 16.23-33)*

¹ A lè dafu sí Diie,
dúnia gbé̃pii, à lesi Diie.

² A lesi Diie, í àà tɔ̀ɔ,
àò àà ziblea baokpa lá gu lé dɔ̀.

³ A àà gawi yã'o buiɔ̀ne,
à àà yãbɔ̀nsaeɔ̀ galike gbé̃pii.

⁴ Dii zɔ̀, à kà wà àà táasile,

* 95:8 Ebe 3.15 † 95:9 Bɔa 17.1-7, Ebe 3.7-11 ‡ 95:11 Nao
14.20-23, Ebe 4.3, 5

à kà wà viakɛ̀ de diiɔla pii.

⁵ Buipáleɔ diibá pɔ gianaɔne,

Dii mé musu kè.

⁶ Zɔ̀kɛ́ n̄ beɛɛo kuwà,
gbāa n̄ gawio ku aà k̄iɛ.

⁷ A gawi n̄ gbāao d̄ɔ Diiɛ,

bùsu pii gbéɔ, à d̄ɔ Diiɛ.

⁸ A Dii tó gawi d̄ɔ̀,

à mɔ aà ua, í aà gba pɔ.

⁹ A kúɛ Diiɛ n̄ lousisi'ulaɔ daa,

z̄íɛdeɔ, à tó á me àɔ kuke aà aɛ,

¹⁰ í o bui piiɛ, Dii mé lé kible.

A dúnia kàɛ gíũgiũ, a deea v̄io.

A yákpaleke n̄ gbépiio a zéwa.

¹¹ Musudeɔ, à pɔnake,

z̄íɛdeɔ, à v̄í àɔ k̄ɛaa,

isia n̄ pɔ pɔ kúuɔ, à k̄ɔfikɛ.

¹² Sèa n̄ pɔ pɔ kúuɔ, à kúkuake,

lí pɔ kú lákpɛuɔ i gulake pii.

¹³ Aa pɔnake Dii aɛ, asa àɛ mɔ,

àɛ mɔ yákpalekei n̄ dúniaoɛ.

A yákpaleke n̄ dúniao a zéwa,

a yágɔgɔ gbéɔne n̄ s̄ianaɔ.

97

Dii mɔa

¹ Dii mé lé kible!

Dúnia gbéɔ, à pɔnake,

isiabaadeɔ, àɔ ku pɔna guu.

² Luabɛpuana n̄ a sianaɔ liaaàzi,

yázede n̄ yāmaao mé aà kpala z̄ina ũ.

³ Tɛ́ ɪɔ dɔaaaè,
 ɪ kũ aà ɪbɛɛ pɔ liaaaàziɔwa.

⁴ Aà loupilɛɔ ɪ tɔɔɛ pu,
 tɔ dúnia è, ɪ lualua.

⁵ Gbèsísɪɔ ɪ yɔ lán zónisiwa Dii aɛ,
 dúnia gbépii Diipi aɛ.

⁶ Musudeɔ ɪ aà maakɛa kpàwakɛ,
 bùsu píi gbéɔ ɪ aà gawi e.

⁷ Wí ɪ táagbagbanaɔ kú,
 gbé pɔ aaí íanadã ní táapiɔ.
 Diipiɔ kúɛ aà aɛ mípiiɛ.

⁸ Tó Sionadeɔ mà, aa pɔnake,
 Yuda wéɛdeɔ aɔ ku pɔna guu
 n yákpalekɛaɔ yáí, Dii.

⁹ Dii Musuden n ũ dúnia gbépiiɛ,
 n zɔɔ de diiɔla píi.

¹⁰ Gbé pɔ ye Diizɔɔ, à za vāigu.
 ɪɔ a yāmanaɔ wēni kũané,
 ɪ ní bɔ vāikɛnaɔ ɔu.

¹¹ ɪ gupu gbēmaaɔne ní zéu,
 ɪ pɔna tɔ nɔɛpuadeɔ guu.

¹² Gbēmaaɔ, à tɔ á pɔ kɛ Diiwa na,
 à aà tɔɔ, asa a ku adoa.

98

Dii mɔa táasilɛa

¹ A lè dafu sí Diiɛ,
 asa à yābɔnsaɔ kè,
 à zìblè ní a gàsa pɔ a kua adoa gbāao.

² Dii tò wa dɔ̀ a zìblè,
 à a gběsuabaa gbāa ò̀lɔ bui píiɛ.
³ Gběke ní náai pɔ́ a ví ní wá Isailiɔ dɔ̀aàgu.
 E dúnia léwa wa è lá wá Lua zìblè.

⁴ Dúnia gbépii, à pɔ̀na wii dɔ̀ Diiwa,
 à ví ní wiio, à gulake à lè sí.
⁵ A lesi Diiɛ ní mɔ̀ɔ̀nleao,
 ní mɔ̀ɔ̀nleao ní letɛ̀dɔ̀awao
⁶ ní kàaɛɛao ní kuu'ɔ̀,
 à pɔ̀na wii dɔ̀ Dii wá Kíawa.
⁷ Isia ní pɔ́ pɔ́ kúuɔ̀, à kɔ̀fikɛ,
 ní tɔ̀leɔ ní gbé pɔ́ kuwàɔ̀ píi.
⁸ Swaɔ̀, à gàale Dii aɛ.
 Gbèsisɔ̀, à gulake sãnusãnu,
⁹ asa àle mó yákpalekɛi tɔ̀leɛ.
 A yákpalekɛ ní dúniao a zéwa,
 a yágɔ̀gɔ̀ gbéɔ̀ne ní sianao.

99

Lua kuaadoade

¹ Dii mé lé kible,
 bui píi lé lualua,
 a zɔ̀leɛ malaika gàsɛ̀adeɔ̀ zãnguɔ̀,*
 dúnia lɔ̀.
² Dii zɔ̀ Siɔ̀na,
 a ku musu, a de bui píila.
³ Aa àà tɔ́ zɔ̀ pɔ́ ɪ̀ to vía ní kú bɔ̀,
 asa àà kua adoaɛ.
⁴ Wá Kía gbāa ví, a ye yázedei,

* **99:1** Bɔa 25.22

᾿᾿με γάκπαλεκα a zéwa dà,
à yāgōgō Yakobu buionε a zéwa.
5 A Dii wá Lua tobō,
à kúλε àà gbadibō saε,
àà kua adoaε.

6 Mōizi ní Aalonao mé àà gbàgbanao ũ,
Samuēli mé àà sīsinao do ũ.
Aa lezùààzi, ᾿ a wēmá.
7 Kua telu guu à yā'òné,†
aa àà ikoyā ní àà yādilenεo kūa.

8 Dii wá Lua, ní wēmá,
Lua sùuuden n ũ.
N beeo n ní yāvāio wīné ní musu.
9 A Dii wá Lua tobō,
à kúλεè àà gbèsísí pō a kua adoa musu,
asa Dii wá Lua kua adoaε.

100

Dii sáaukpaa

Sáaukpaa le.

1 Dúnia gbépii, à kúkuake Diiε.
2 A zōble Diiε ní pōnao,
à mō àà kíi ní gulakeao.
3 Ao dō ké Dii mé Lua ũ,
᾿me wá ké, wá de àà pō ũε.
Wá de àà gbéō ũ, àà kpàsa são ũ.
4 A gē àà ua léu ní sáaukpao,
à gē àà ua ní àà táasileao,
à àà sáau kpa à àà tobō.
5 Asa Dii maa, àà gbēke láaa vīo,

† 99:7 Bōa 33.9

İo náai vı gɔɔpiie.

101

Kia legbēa a kiblea yá musu

Davidi le.

¹ Má lesi gbēke ní yázedeo musu,
má soũ dannɔ, Dii.

² Má laaidɔ kua tàaesaiwa,
bɔe níyɔ mɔai?

Máɔ ku ma ua ní nɔsepuaɔ,

³ má pɔvái dɔ ma wéio.

Má za yádɔsaikεau, a naao.

⁴ Má yádɔsai fɔɔ,

ma bàa aɔ kú ní yāvãioo.

⁵ Má gbé pɔ í a gbédee pe suumpaε,

má yɔɔdeɔ ní íandánaɔ fɔɔ.

⁶ Ma wé dɔ ma bùsu náaideɔzi aaɔ kumanɔ,
gbé pɔ İo be tàaesai mé aɔ de ma zíkεna ũ.

⁷ Má we gbēsāsāna àɔ ku ma beo,

má tó mɔafilide àɔ ku ma saeo.

⁸ Máɔ a bùsu gbēvãio suumpa lá gu lé dɔ,

máɔ vãikεnaɔ midε Dii wéle guue.

102

Yēesaide wabikεa

¹ Wēnade yēesaide pɔ lé a yã'ɔmaɔ bɔle Diiε
wabikεa.

² Dii, ma wabikεa ma,

to ma wiileama ká.

³ Nsu bɔ ma kpε ma taasikεgɔɔ,

swákɔpamazi.

Tó ma lezùenzi, wea kpakpa,
 4 asa ma gɔɔ lé gɛ́ lán súlewaε,*
 ma me lé pusu bo lán teyɔwa.

5 Ma sɔ́ lé wo,
 mále ibaba lán sɛ́wa,
 bleblea yá lí domagu mà bleo.

6 Ma aaukea mé tò
 ma gɔ́ wákambaau ũ.

7 Ma gɔ́ lán gbáa gbaonawa,
 lán bezia koowa.

8 I lí gɛ́ ma wéuo
 lán bã mɛ̀ndona pɔ́ pé kpé musuwa.

9 Ma ibeεo bo ma sɔ́sɔ́ gɔɔpiiε,
 ma láanikenao ì gbé ká ní ma tóo.

10 Túfu mi ble ble ũ,
 ma wé'i ì ka ma imia guu

11 n pɔ́kúma ní n kpɛ̀neεo yáí,
 asa n ma se n ma páleε.

12 Ma wɛ̀ni lé gɛ́zεa lán uenawa,
 ɔ́ mále giigaga lán sɛ́wa.

13 Mpi Dii, ní zɔ́leεa báawa gɔɔpii,
 níyɔɔ de tɔde ũε e wá buiwa.

14 Nyɔ́ fele wɛ̀nadɔ́ Siɔnaε,
 asa n sùuukεaaànɔ gɔɔ kà sa.

15 Aà gbεo kè n zòblenaɔne maa,
 aà daaía bo kewɛε wɛ̀naε.

16 Bui pii a víakene, Dii,
 dúnia kíao gawi dɔ́ne nípii.

17 Asa Dii a εa Siɔna kále bo,

* 102:4 Zaa 4.14

i bo mó má we ní gawio.†

18 A gbé pọ́ gò yóyó wabikεa sí,
a ní wiileawa kpa swáao.

19 Wa yápi kē ziadeo yáie,‡
gbé pọ́ kuopio i Dii táasile.

20 Dii wekpàle zíle za a kúkíi,
kua za musu à wezù tọle,

21 ké à e gbé zọblewii ma,

i ní bo ga lézì yáí,

22 wi Dii tọbo Siọna,
wi àà táasile Yelusaleū.

23 Gọọ bee bọsu píi gbé káaa we,
bọsu píi gbé mọ misiileiè.

24 Kua ma sápaagọọ à ma busa,
à ma wēni kulun kú.

25 Ọ ma mē: Ma Lua,
ńsu ma se kpóoo,

n gbé bee, n wēni láaa vío.

26 N tọle kàle za asinizí,
musuá n ọzíkεε.

27 Ampii a gē, āma ńyọọ kuε.

Aa zikū lán pọkasawa píie,§
ńyọ ní lile lán ulawa aa gēle.*

28 Mpi sọ ńyọọ dou gọọpiiε,

n gọọ láaa vío.†

29 N zọblenao néo zedọ,
an buio aao ku n aε.

† 102:17 Isa 60.1-2 ‡ 102:19 1Kln 10.11 § 102:27 Isa 51.6

* 102:27 Zia 20.11, 21.1 † 102:28 Ebe 1.10-12, 13.8

103

Lua gbêke

Davidi ɛ.

¹ Má Dii sáaukpa,
má àà tó pọ́ kú adoa bọ́ ní nòsemendoo.

² Má Dii sáaukpa,
àà maakεae a sāmago.

³ I sùuukεmanọ́ ní ma tàaeọ́ píi,
ì ma gbágbá ní ma gyãọ́ píi.*

⁴ I ma bọ́ ga lézì,
ì maakεmεε a gbêke guu.

⁵ I to pọ́maaọ́ mọ́a,
mí ɛa su èwaaso ù lán kúuwa.

⁶ Dii ì yáke a zéwa,
ì to yá bọ́ ní gbé pọ́ wàle gbãamónéone na.

⁷ A tò Mọ́izi a pọ́eá dḡ,
à a yákeao òb Isailiọ́ne.

⁸ Dii sùuu ví ní sósobio,
àà pọ́ lí pa kpaao,
a gbêke ví maamaae.†

⁹ Iliọ́ zoadọ́má láasaio,
àà pọ́ líọ́ fḡa gọ́ọ́piio.

¹⁰ Ili yákewḡε wá duunawao,
ìli ìadawá wá vāikεawao.

¹¹ Lá luabe lesì de ní tọ́leọ́,
màa a gbêke ví zḡọ́ ní a víakenaọ́.

¹² Lá gukpe zà kḡε ní be'aeọ́,
màa ì wá tàaeọ́ kéwá.

¹³ Lá mae ì a néọ́ wḡnagwa,
màa Dii ì wḡnadḡ a víakenaọ́ne,

* **103:3** Bọ́a 15.26 † **103:8** Bọ́a 34.6, Yon 4.2, Yoε 2.13, Zaa 5.11

14 asa a wá kebo dõ,
wá dea búsuti ù dɔ̀àagu.†

15 Gbēnazina wēni de lán sēwae,
ìɔ gawi ví gɔ̀ɔ̀pla lán lánvuwae. §

16 Tó íanapèwà, ì gēlɛɛ,
a kúkíi líɔ dɔ̀ gbēegu bo.

17 Dii ìɔ gbēke ví ní a víakenaɔ
za asínizí e gɔ̀ɔ̀pii,

ì maake ní néɔne ní ní tɔ̀únaɔ,*

18 gbé pɔ̀ zè ní aà bàakuańɔ yáɔ
aa yá pɔ̀ a dīlɛɔ kúáɔ.

19 Dii a kpalabaa kpàlɛ musu,
a iko ví gbépiiwa.

20 A Dii sáaukpa aà malaikaɔ,
ikode pɔ̀ i aà yá'one ma à zíkɛwàɔ.

21 A Dii sáaukpa, aà ìwaɔ píi,
aà zíkɛna pɔ̀ i aà pɔ̀eã keɔ.†

22 A Dii sáaukpa, aà pɔ̀keɔ píi
gu pɔ̀ àlɛ kibleuɔ píi.

Má Dii sáaukpa.

104

Dii Pɔ̀piikɛna táasilɛa

1 Má Dii sáaukpa.

Dii ma Lua, ní zɔ̀ maamaae,
ní gawi daa pɔ̀kasa ù, àlɛ tekɛ,

2 gupua fífíama zwáa ù.

† **103:14** Daa 3.19 § **103:15** Isa 40.6-7, 1Píe 1.24, Zaa 1.10-11

* **103:17** Bɔa 20.6 † **103:21** Luk 2.13

N musu kpàɛ lán pɛwa,
 3 n bɛkpà lousisiaa.

N luabɛpuana kɛ̀ ní sǎ́go ũ,
 niɔ bɛ ní íanao.

4 Ni íana gbaɛ n zínao ũ,
 ni té zǐ n zíkɛnao ũ.*

5 N dúnia kàɛ, n a zínapɛɛ,
 a deea ví bauo.

6 N ísia lèaàla pɔkasa ũ,†
 í kù gbèsísíɔla.

7 N ípi lèlɛ ɔ̀ à bàasi,‡
 n pūnawà ɔ̀ gili gɛ̀u.

8 Gbèsísíɔ lɛsí kũ, gusalalao ɛɛnkũ,
 ɔ̀ í tà gu pɔ́ ní dǐlɛ̀u.

9 N koo dà ípie, a e víao,
 a e ea da tɔ̀lɛa bau bo.

10 N tò nibɔnao í í pisi swa'ɔnao,
 ɔ̀ a í bo bàalɛ gbèsísíɔ zǎnguo.

11 Sɛ̀a pɔ́pii bo a imi,
 a í í sɛ̀a zàa'inao imi bo.

12 Bǎo bo ka swapiɔ saɛ,
 aaɔ pɛa a dào guu, an wii bo doo.

13 Za n bɛ ni lou gbaɛ gbèsísíɔwa,
 n zǐ gbɛ í dúnia ká.

14 Ni to sɛ̀ bɔɛ pɔtuɔɔɛ,§
 ni blɛ bui kpa sɛ̀wanaɔwa.

Ni blɛ bɔɛ tɔ̀lɛ, aai blɛ.

15 Vɛɛ pɔ́ í ní pɔ́ kɛ na
 ní nísi pɔ́ í ní lɛkpe yoo

* 104:4 ɛbɛ 1.7 † 104:6 Daa 1.1-2 ‡ 104:7 Daa 1.9 § 104:14
 Daa 1.11

ń ble pọ í ń gba gbāao.

16 Dii lío í mọ̀se e maamaa,
sede lí pọ a bà Libāpio.

17 We bāo í sakpedadau,
wàalianao í bekpa pēli láu.

18 Gbè̀sisi lesiọ de tueo kúkii ũ,
gbetoo de ń'ui'uinao ulekii ũ.

19 N mọ̀vua kẹ goo tàasikabo ũ*
ń íatē pọ a gēa kpéu goo dōo.

20 Ni to gu si, ọ gwāasina í ke,
ọ lákpe pọo í fele ń táo pii.

21 Nọ̀musuo í ọo maafei,
aaí poblea weele Luawa.

22 Tó íatē bíle, aaí lóo gá,
aaí ta wúlei ń tọou.

23 Gbēnazina í bo gé zíkai,
lo yāma azlawa e oosi.

24 Dii, n yākeao dasi fá!

Apíi bọ n ọno guue.

Dúnia pà ń pọ pọ ń kẹo.

25 Isia ku, a zọo mé a yàasa,

pọ b́e pọ kú a guuo lé v́io,
a néna a zọo pii.

26 Gó'ilenao lo beu
ń kwāsa pọ ń kẹ à kọo'ouo.

27 Pọpio wé donzi nípii,
ké n ble kpámá a gọowa.

28 Ni kpámá, aaí séle,
ni o pooné ọ pọmaao í ń ká.

* 104:19 Daa 1.14

29 Tó n mikpeliné, bíli ì ní kũe,
 tó n wēni sīmá,
 aaĩ ga aa ea ta tēnauε.

30 Tó n n Nisina gbàε,
 pó bēεo ì bo,
 ni to toole ea dafukū.

31 Dii gawipi ao ku gɔɔpiiε,
 Dii pɔ i ke na a yākeaowa.

32 I dúnia gwa ɔ dúnia ì lua,
 ì okā gbèsisíowa ɔ súεε ì bo.

33 Má lesi Diiε e ma wēni léuε,
 má a Lua táasile e ma kua léuε.

34 To ma làasoo kangu,
 mí pɔnakennɔ, Dii.

35 To duunkenaɔ midε dúnia guu,
 vāikenaɔ su aao ku bo.

Má Dii sáaukpa.
 Aleluya!

105

Lua a gbéɔ suabaa *(1Lad 16.8-22)*

1 A Dii sáaukpa, í lémwà,
 à to bui píi aà yākeaɔ dɔ.

2 A lesi, í aà táasile,
 à aà yābɔnsaεkeaɔ galike píi.

3 A íanadā ní Dii tó pó kú adoao.

A Dii kíi wēlenaa à pɔnake,

4 à gε Dii le à gbāa gbεawà,
 ío aà aeya gɔɔpii.

5 A to yābɔnsaε pɔ a kɛɔ dɔágu,
 aà dabudabukεaɔ n̄ ikoyā pɔ a ɔɔ,
 6 á Dii zòblena Ablahaũ buiɔ,
 á Yakɔbu bui pɔ à á séɔ.

7 Dii mé wá Lua ũ,
 ɔme ì yādile gbépiie.

8 Aà bàakuawanɔ yá lí sãaaguɔ,
 yá pɔ a òpi aɔ kuε e wá buiwa.

9 Aà bàa kú n̄ Ablahaũ,*
 à èa à a lεgbè Izaakiε b.†

10 Aà bàa èa kú n̄ Yakɔbuo iko ũ,
 ɔ a kú n̄ Isailiɔ e gɔɔpii.

11 A mè á Kanaa bùsu kpámá,
 aɔ de pɔ pɔ aa se kpaale guu ũ.‡

12 Gɔɔ bee aa dasio, w̄li n̄ yādao,
 aa ku Kanaa bùsuu bòmɔɔ ũε.

13 Aaĩɔ liaaliaa bui n̄ buioɔ guu,
 aaĩɔ bebe bùsu n̄ bùsuo.

14 I we wà n̄ wetãɔ,
 à kíaɔ lèle an yá musu à mè

15 aasu ɔkã gbé pɔ a n̄ sépiɔwao,
 aasu ìada a ānabipiɔwao.§

16 ɔ a tò nɔana kà bùsupiu,
 a tò an kùsũa làa píi.*

17 ɔ à Yosefu gbàε à d̀aané,

* 105:9 Daa 12.7, 17.8 † 105:9 Daa 26.3 ‡ 105:11 Daa 28.13

§ 105:15 Daa 20.3-7 * 105:16 Daa 41.53-57

wà aà yǎa zɔ ũ.†

18 Wà mɔkà aà gbáwa,

wà mɔ dɔ aà nɔɛ‡

19 e yá pɔ à dɔaa ò gè kèò,

ɔ yá pɔ Dii dàè tò yá b̀aà̀nɔ na. §

20 Ké kía gbé zì, ɔ wà aà gbàɛ,

b̀usu gbẽzɔ̀pi aà kè.*

21 A aà d̄ile a b̀usu d̀aana ũ,

a tò aà̀ iko ví a àizɛɛwa píi.†

22 Yosefu aà kíà tòto a p̀ɔɛáwa,

à ɔ̀nɔ dà aà ìwaɔne.

23 Ǿ Yakɔbu buiɔ m̀ò Egipi,‡

Isailiɔ ku nibɔ̀ ũ Haũ buiɔ b̀usu. §

24 Dii tò a gbé̀ k̀ò we maamaa,

a tò aa dasik̀ù de ní ibɛɛɔla.

25 Ǿ à ní ibɛɛpiɔ swáfè, ɔ aa zà aà gbépiɔ,

aa ɔ̀nɔ̀spè̀le aà z̀òblenapiɔne.*

26 A a z̀òblena M̀izi z̀imá†

ní Aalona p̀ó a s̀èò.‡

27 Aa yākè Egipiɔne seela ũ,

aa dabudabukè Haũ buipiɔ b̀usu.

28 A gusia gbàɛmá, gu sí ní b̀usu, §

ké aa gĩ aà yāmai yái.

29 A ní swa'i l̄ile à g̀ò au ũ,

ɔ a kpɔ̀ g̀aga.*

† 105:17 Daa 37.28, 45.5 ‡ 105:18 Daa 39.20 § 105:19

Daa 37.6-9 * 105:20 Daa 41.14 † 105:21 Daa 41.39-41

‡ 105:23 Daa 46.6 § 105:23 Daa 47.11 * 105:25 Bɔa 1.7-14

† 105:26 Bɔa 3.10 ‡ 105:26 Bɔa 4.14-16 § 105:28 Bɔa 10.21-23

* 105:29 Bɔa 7.17-21

30 Blɔɔ li ní búsua
 ní ní gbāadeɔ wúlekiɔ píi. †
 31 A yā'ò ɔ ūsinaɔ kàngu, ‡
 gáí kàngu e an búsua lé léu píi. §
 32 A loughɛ kàngu lou ũ,
 loupilɛa li ní búsua gupiiu.*
 33 A ní vɛɛliɔ è'ɛ ní ní kaadɔenliɔ,
 à ní búsua líɔ kè kélekele píi.
 34 A yā'ò ɔ kwaɔ kàngu,
 kwasutɔ kà, aa lé vío.
 35 Aa ní búsua sɛ ní láo nè,
 aa ní buapɔɔ blè píi. †
 36 A ní búsua negɔɛ séiaɔ dèdɛ píi,
 né woode pɔ aa ní í ní èwaasogɔɔpiɔ. ‡

37 A bɔ̀le ní a gbéɔ,
 aa ánuusu ní vuaɔ kŭa,
 an bui gbɛɛ i gɛnale zéuo.
 38 Ké aa bɔ̀le, Egipiɔ pɔ kèna,
 ké vía ní kŭ Isailiɔ yá musu yáí. §
 39 A telu pèle kpà a gbéɔzi,
 à kè té ũ gwá, à gupùné.*
 40 Aa wabikèwà, ɔ à mɔ̀né ní bùuɔ,
 à musu blɛ kpámá aa kà. †
 41 A gbɛsi pàa, ɔ í bùu, ‡
 ípi bàalè guwaiwaiu we lán swawa.
 42 Asa lé pɔ a gbè yá dɔaàgue,

† 105:30 Bɔa 8.1-6 ‡ 105:31 Bɔa 8.20-24 § 105:31 Bɔa 8.12-15

* 105:32 Bɔa 9.22-25 † 105:35 Bɔa 10.12-15 ‡ 105:36 Bɔa 12.29 § 105:38 Bɔa 12.33-36 * 105:39 Bɔa 13.21-22 † 105:40 Bɔa 16.2-15 ‡ 105:41 Bɔa 17.1-7, Nao 20.2-13

yá pò a ò a zòblena Ablahaũepi.

⁴³ A bò ní a gbé, aale pónake,
gbé pò a sèpiò guladò.

⁴⁴ A buipáleò bùsu kpámá, §
zì pò gbépiò kèò ài gòné.

⁴⁵ Bee kè píi ké aa e wàò a yādileàò kũa,
aai a ikoyàò da.

Aleluya!

106

Isailiò ní duunàò oa Luà

¹ Aleluya!

A Dii sáaukpa, asa a maa,
aà gbēke láaa vío.

² Déme a f̄ Dii yāzòkèàò oi?
Déme a f̄ à aà táasile píii?

³ Báaadeòn gbé pò aaiò yāmaa kũa
aaiò yāke a zéwa gòpiò ù.

⁴ Tó níle na ke n gbéòne,
ma yá àò dōngu, Dii.

Tó níle ní suaba, ma wegwa,

⁵ ké ma baa e àò ku n gbéò namau,
mí pónake ní bui pò ní sèò,
mí ní táasile n gbépiò guu.

⁶ Wa duunakè lán wá deziowa,
wa tàaekè wa yāvāikè.

⁷ Ké wá deziò ku Egipi,

aai Dii dabudabukεαο yādao,
yāmaa dasi pó a kènέο sànguε,
ō aa swágbāakè Isia Tēa saε.*

8 N beeo à ní suabà a tó yáí,
ké wà e a gbāa dō.

9 A gbāamò Isia Tēae ò gugii bò,
à sīrínο a εu, aa bùawà guwaiwai ũ.†

10 A ní bó ní ibεεο οzi,
à ní sí ní zangudeο gbāawa.

11 I dà ní wèλεπιοla,
baa an gbέ mènδο i βοο.‡

12 O aa yá pó a ò sī,
aa à táasilè.§

13 O à yákeαο sàngu gòο,
aai à à dā à ledamáo.

14 Aale ní pòblea beεke guwaiwaiu,
ō aa Dii lewε sēgbāu we.*

15 A pó pó aa gbèawa kpàmá,
ō à mε'ibabagyā zímá.†

16 Aa íisè ní Mοizio bòou
ní Aalona pó Dii à à dīλεο.‡

17 Tòολε wèaa à Datani mò,
à kùaa Abilaũ ní a gbέοwa.§

18 Té sù an ìwaοwa,
tévwα kùλε gbēvāipiοwa.*

* 106:7 Bα 14.10-12 † 106:9 Bα 14.21-22 ‡ 106:11 Bα
14.21-22 § 106:12 Bα 15.1 * 106:14 Nao 11.4-6 † 106:15

Nao 11.31-33 ‡ 106:16 Nao 16.1-3 § 106:17 Nao 16.31-33

* 106:18 Nao 16.35

aà bàa kuaàno e aà buiwa. *

32 Aa Dii zafè Meliba í káí,
 5 Mɔizi yá'í azíae an yáí.

33 Asa aa aà nòse òòkpàèe,
 5 à yá'ò làasoosai. †

34 Aai bùsupideò ke kélékele,
 lá Dii dílenéwao. †

35 Aa gò kògbèò ù ní buipio,
 aa ní ɔlesè.

36 Aa zòblè ní diionne,
 5 yápi ní sò blè. §

37 Aa ní negōenaò dède sa'obo ù,
 aa sa'ò táawa ní ní nenonaò. *

38 Aa yāesaideò kòlokpakpa,
 an negōeò ní ní nenɔepio.

Aa sa'òhno Kanaa bùsu táawa,
 5 an bùsupi gbālè. †

39 An yākeao mé tò aa gbālè,
 an dàao tò aa gò Luae káaluao ù.

40 ɔ Dii pòkūmabòbomá,
 a ye gbé pò a ní sépio giyāi bo.

41 A ní kpá buiowa,
 an zangudepio ikokémá.

42 An ibeə wétēamóné,
 aa ɔtòlemá. †

43 Iò ní bo mòmoo,

* 106:31 Nao 25.10-13 † 106:33 Nao 20.10-12 † 106:34 Iko

7.2 § 106:36 Dɔa 3.5-6 * 106:37 2Kia 17.17 † 106:38 Nao

35.33-34 † 106:42 Dɔa 2.14

ãma aa zè ní ní swágbãaoε,
 5 an duuna dàníla.

44 Tó à ní wii mà,

ì taasi dōnέε. §

45 Aà bàakuańno yá i sãaàguo,
 5 à nòselìε a gběke zōo guu.

46 A tò gbě́ pó aa ní kũkũ zìzōo ũo wēnadōné.

47 Dii wá Lua, wá suaba!
 Wá bōε buio guu, ní wá kãaa,
 wí n tó pó kú adoa bō,
 wí íanadã ní n táasileao.

48 Wà Dii, Isailio Lua sáaukpa
 za asínizí e gōōpii!
 Gbépii με, āmi!
 Aleluya!

LA SODE

Sou5 107-150

107

Lua sáaukpaa aà maa yáí

1 A Dii sáaukpa, asa a maa,
 aà gběke láaa vío.

2 Gbě́ pó Dii ní bōo o màa,
 gbě́ pó à ní bó ní íβεεo zziō.

3 A ní bó bùsu ní bùsuo à ní kãaa
 za gukpe oi ní be'ae oio,
 za gugbāntoo oi ní γεo midōkii oio.

4 An gbēεo be sásãa guwaiwaiu ní sēgbão,*

§ 106:44 Dca 2.18 * 107:4 Nao 14.33

aai wéle pó aa zóleu zé dōo.

⁵ Nɔana ní imio lé ní de,
an wēni gò leɛnno.

⁶ Ǿ aa wiilè Diizi ní taasikeau,
ō à ní bó ní wétēa guu.

⁷ A ní dá zé súsuwa,
ō aa kà wéle pó aa zóleu.

⁸ Aa Dii sáaukpa aà gbēke yáí
ní yābɔnsae pó ì kenéó.

⁹ Asa ì imidenaɔ kòlo níniné,
ì pɔmaa kpa nɔandenaɔwa aa ká.†

¹⁰ An gbēɔ ku gusiau ga lézi,‡
aale taasike yea ní mɔdaonao.

¹¹ Asa aa gí Lua yāmai,
aa sakà Musude ledamaue.

¹² A tò wà ní busa ní zì gbāao,
aale lé gále, gbēe ku à dɔríleo.

¹³ Ǿ aa wiilè Diizi ní taasikea guu,
ō à ní bó ní wétēapi guu.

¹⁴ A ní bó gusiau ní gao lézi,
à ní mɔdaonapiɔ kèkēmá.

¹⁵ Aa Dii sáaukpa aà gbēke yáí,
ní yābɔnsae pó ì kenéó.

¹⁶ Asa ì bíibole gba pó wa pí ní mɔgotēo gbooe,
ì mɔsi gbāa zékakabɔ é'ε.

¹⁷ An gbēɔ líaa ní swágbāa yáí,
aa gò suuunnɔ ní tàaeɔ yáí.

¹⁸ Aa ye pɔblea gíyāio,

† 107:9 Luk 1.53 ‡ 107:10 Luk 1.79

aa kà gaa.

19 Ǿ aa wiilè Diizi ní taasikεau,
 ̄ à ní bó ní wétēapi guu.

20 Aà lékpāsā ní gbāgbā, §
 à ní sí mia'εwa.

21 Aa Dii sáaukpa aà gbēke yáí,
 ní yābɔnsae pó ì kenéó.

22 Aa sáaukpa sa'owa,
 aai aà yākeao galike ní gulakeao.

23 An gbēeo gè gó'ilenaou,
 aa dàzeu ísiaa,
 aaɔ be í zɔɔpia aao gé laatai.

24 Gbépio Dii yākeao è,
 ní yābɔnsae pó ì ke í guoɔ.

25 A yā'ò ̄ zàa'ian gbāa kàka,
 ísia fēle ní bútēmbaao.*

26 Aa gè musu aa sù zīle,
 kua kaipi lézì s̄ kèngu.

27 Aa dēedeē,
 aa tàlaatalaabò lán wēdenawa,
 an íle'ɔnɔ mīde.

28 Aa wiilè Diizi ní taasikεau,
 ̄ à ní bó ní wétēapi guu.

29 A ían gbāa zè à gò ían fεεena ũ,
 à í zuukè à kè kílíkíli.†

30 Ké gu n̄ni ḡɔ, an pɔ kèna,
 ̄ à gèñnɔ godɔkíi pó aale yáu.

31 Aa Dii sáaukpa aà gbēke yáí,
 ní yābɔnsae pó ì kenéó.

32 Aa aà tɔbɔ balu guu,

§ 107:20 Luk 7.7 * 107:25 Yon 1.4 † 107:29 Luk 8.24

aa à táasile d̄baanao k̄āaa guu.

33 A swao z̄̀e à ḡ̀o gugii ũ, †
a tò nibona ḡ̀o t̄oole inidenao ũ.

34 A t̄oole báaade l̄ile gu wiside ũ
gb̄́e p̄o z̄̀leuo v̄ai yái. §

35 A guwaiwai l̄ile d̄ana ũ,
a tò gugii ḡ̀o nibona ũ.*

36 A n̄oandena d̄ile we,
õ aa w̄́e k̄aē aa z̄̀leu.

37 Aa buap̄o t̄o aa v̄ēlio bà,
õ à n̄ḗn̄é maamaa.

38 A báaad̄āngu,
õ aa dasikū à k̄ē z̄ai,
i to an p̄otuo laoo.

39 Ǿ à n̄ l̄áo lo, aa ḡ̀o ȳoōnno
gb̄āam̄an̄é n̄ músio n̄ p̄osiao yái.

40 Lua ì saike kpalablenao wa,
ì to aa liaaliaa gugii p̄o z̄ev̄io guu.

41 I w̄ēnadeo b̄o taasiu à n̄ sé les̄i,
ì to an uadeo dasikū.

42 Tó gb̄ēmao è, aa ì p̄onake,
gb̄ēv̄aio s̄o aa ì n̄ lé kpaaũ.

43 N̄òsede laaido ȳapiowa,
i Dii gb̄ēke gwa lá a de.

108

Lua mé ì to wà z̄ible

1 Davidi e.*

† 107:33 Yoz 3.13 § 107:34 Daa 13.10, 19.24-26 * 107:35 B̄oa
17.6 * 108:1 Sou 57.8-12, 60.7-14

² Ma sɔ̃ dilɛa, Lua,
má lesi mà ní táasile ní nɔ̃semɛndoo.

³ Ma mɔɔna ní ma domao, vu!
Mí gbãakpa gudɔazi.

⁴ Dii, má ní sáaukpa buiɔ guu,
má ní táasile gbɛ̃ɔne.

⁵ Asa n gbɛ̃ke zɔ̃ zɔ̃maɛ,
mé n náai zɔ̃ luabɛpuanawa.

⁶ Lua, tɔbɔ e à zɔ̃ma,
to n gawi li dúniiaa píi.

⁷ Wea, wá suaba ní n gãsa gbãao,
ké wápiɔ n gbɛ̃ yenzideɔ e bɔ.

⁸ Lua yá'ò za a kúkíi à mè:
Má Sikɛũ kpaale ní tidɔanlaoɛ,
mí Suko guzule kpámá.

⁹ Galada bùsuá ma pɔɛ,
Manase buiɔ bùsuá ma pɔɛ,
Eflaiũ buiɔ bùsuá ma mò fùae,
Yuda bùsuá ma lípanae.

¹⁰ Mɔabuɔ bùsuá ma zion zu'obɔɛ,
mi a kyale káɛ Eɔbũɔ bùsuwa,
mi kúkua dɔ Filitɛɔ bùsuwa.

¹¹ Déme a gẽmanɔ wɛ̃ɛɛ b́ideui?
Déme a dɔaamɛɛ e Eɔbũɔ bùsuui?

¹² Lua, mé i ke n gbɛ̃ pɔ n wá vúaa
nili bɔ ní wá zígɔɔ lɔo bàasio.

¹³ ɔdawá wá ibɛɛɔ yáí,
asa gbɛ̃nazina gbɛ̃suabaaá pãɛ.

¹⁴ Wá zible ní Lua gbãao,
ɔme a ɔzɔ̃ wá ibɛɛɔwa.

109

Sa b̃ēē oa ib̃ēēē

Davidi ɛ.

¹ Lua, míme mi n táasile,
ńsu ñyõ níleao.

² Asa gb̃ēṽai b̃onkp̃edeo ñ ma yaa,
aañ lek̃ok̃lekamazi ń ɛeo.

³ Aañ liamazi ń yá'io,
aañ s̃olek̃emaño p̃ewiwinesai.

⁴ Aañ ma year̃zi fiabom̃e ń yād̃om̃ao,
mapi s̃õ mĩo wabik̃ema.

⁵ Aañ maa fiabom̃e ń ṽaio,
ma year̃zi s̃õ ń zaamaguo.

⁶ Gb̃ēṽai sóike ń d̃baanawa,
ñ aà na gud̃enãe a ɔz̃i.

⁷ To yákp̃ale b̃oaàño ṽai,
to aà wabik̃ea yá'iè.

⁸ Aà w̃eni su ào gb̃àao,
gb̃ēp̃aile i z̃õle aà gb̃eu.*

⁹ Aà néo g̃õ desai,
aà na i g̃õ gyaa ũ.

¹⁰ Aà néo g̃õ lianao ũ aao baake,
aao p̃ó w̃ẽlẽw̃ẽlẽe p̃ók̃ok̃ek̃ii.

¹¹ Aà fiade aà p̃óo naaa píi,
buip̃aileo aà z̃i ài siwà.

¹² Gb̃ēe su gb̃ēk̃ek̃ẽẽo,
wasu w̃enad̃õ aà né p̃ó a t̃ò̃ñeo.

¹³ Aà buio mid̃e,
an t̃ó ga gb̃é p̃ó lé f̃ẽlẽo guu.

¹⁴ Aà dezĩo ṽaik̃ea yá d̃ongu, Dii,

* 109:8 Zin 1.20

ńsu n̄ aà da duuna kēwà bauo.
 15 An duuna aɔ dɔngu gɔɔpii, Dii,

an yá i sã gbéɔgu dúniau,

16 ké ìli làasookε gbēkεwao yáí,

í ñada taasideɔ n̄ wēnadeɔ

n̄ gbé pó an ká gàɔwa e aa ga.

17 A ye saváí'oa gbééi,

to à wi aà muşu.

Sa maa oa gbéé lí kaaàguo,

a kε báaa ví s̄o.

18 A lekεané ula dà,

à gè aà n̄sεu lán íwa,

à tãalεaàgu lán nísiwa.

19 Aɔ fíwà gɔɔpii zwãa ũε,

io dɔ aàpi asana ũ.

20 Dii fiabo ma yãdɔmadeɔnε màa

n̄ gbé pó aai v̄ai o ma musuɔ.

21 Dii Gbãapiide, ma wegwa n tó yáí,

ma bɔ n maa n̄ n gbēkεo yáí.

22 Asa taaside wēnaden ma ũ,

ma pɔ yà dúuduu.

23 Máε sãalε lán oosi uenawa,

máε gēzεa lán íana kwasεawa.

24 Leye tò ma gbá lé sé bo,

ma fēfē e ma gɔ wákambaau ũ.

25 Ma gōné pós̄s̄sa ũ,

aaí ma gwa aa mikε déũdeũ.†

26 Dɔmalε Dii ma Lua,

† 109:25 Mat 27.39

ma suaba n gbēke yáí,

²⁷ aai dō ké n ɔdàa,
ké níme ní kèmeε, Dii.

²⁸ Tó aa ma ka, níyō báadamagu,

tó aa fèlemanɔ, wí a ní kú,
mapi n zòblena mí pɔnakε.

²⁹ Tó íi a gō ma yādɔmadeɔne ula ũ,
aa wida níziawa lán gomusuwa.

³⁰ Má Dii sáaukpa ní lɔɔ gbāao,
má aà táasile balu guu.

³¹ Asa í ze ní wēnadeɔε,
í ní sí gbé pó lé yādarílaɔwa.

110

Mesii kiakε

Davidi le.

¹ Dii ò ma diie aà zōle a ɔplaii
e aà aà ibεεɔ kεè aà gbadibɔ ũ.*

² Dii a to n iko ligua,
níyō kible n ibεεɔwa Siɔna.

³ N gbéɔ nízia kpama n ikokegɔɔ
ní lousisi'ulaɔ daa.
N èwaasɔɔ mɔ n kíi gudɔleia lán fiiwa.

⁴ Dii legbè, a lé lileá vío à mè:
Nyōɔ de sa'ona ũ gɔɔpii
lán Mεkizεδεwae.†

⁵ Dii ku n ɔplaii,

* **110:1** Mat 22.44, Zin 2.34-35, 1Kln 15.25, Efe 1.20-22, Ebe 1.13, 8.1,
10.12-13 † **110:4** Ebe 5.6, 6.20, 7.17, 21

1 Aleluya!

Dii zòblenaɔ, à àà táasile,
í àà tɔbɔ!

2 Gbépii Dii sáaukpa
za gbã e gɔɔpii.

3 Gbépii Dii tɔbɔ
sea za íatēbilea e a gēkpεukii.

4 Dii ku musu, a de bui píila,
à tɔbò e à mà musua.

5 Gbēe i ka Dii wá Luawao,
a zōlea báawa musu.

6 I wékpale zíle,
ì musu ní tɔleɔ gwa.

7 I yēesaideɔ bɔ bùsutiu, ì ní fεle,
ì wēnadeɔ bɔ túfuu, ì ní sé lesí.

8 I ní da kíabuiɔ guu,
anzia gbé kíabuiɔ guu.

9 I to fii né bɔbɔ,
i gō neade pɔnade ũ.

Aleluya!

114

Gēamusu dikpε le

1 Ké Isailiɔ bɔ Egipi,
ké Yakɔbu buiɔ bɔ bui zìloɔ guu,*

2 Yuda bùsu gō Dii kúkii ũ,
Isaili bùsu gō àà kiblekii ũ.

3 Isia Tēa è ɔ à bàalè,†

* 114:1 Bɔa 12.51 † 114:3 Bɔa 14.21

Yuudē í kpekpa. †

4 Gbèsisìò vívì lán sãɔwa,
sìsìò ɔyaayè lán bleɔwa.

5 Isia, bómɛ n le n bàalèi?

Yuudē, àkea n kpekpaì?

6 Gbèsisìò, bógyáì a vívì lán sãɔwai?

Sìsìò, àkea a ɔyaayè lán bleɔwai?

7 Dúnia, lualua Dii mɔa guu,
dee Yakɔbu Luapi ae.

8 A gbɛsi kè ibɔkíi ũ, §
à gbekão lílɛ nibɔna ũ.

115

Dii mé ì báaadaŋgu

1 I ke wá tó mé a bɔo Dii,

i ke wá tó mé a bɔo.

N nzíà tɔbɔ n gbêkɛ ní n náaio yáì.

2 Akea buipãleɔ ì wá la aa mɛ

wá Lua kú má nièi?

3 Wá Lua ku musu,

yá pɔ a yei ì kɛɛ.

4 Aa ní diib pí ní ánusuo ní vuao,

gbēnazina ɔgbɛɛ.*

5 Aa lé ví, aali yã'oo,

aa wé ví, aali gu'e sɔo.

6 Aa swá ví, aali yãmao,

aa ní ví, kási aali pɔ gĩmao.

† 114:3 Yoz 3.16 § 114:8 Bɔa 17.1-6, Nao 20.10-11 * 115:4
Zia 9.20

7 Aa ɔ vi, aali ká pówao,
 aa gbá vi, kási aali taa'oo.
 Aali kolokεκεο.
 8 An pinaɔ gōńwae
 ní gbé pó lé ní náaikeo.†

9 Isailiɔ, à Dii náaike!
 Ɔme á sèngbao ũ, ì dɔ́ále.
 10 Aalona buiɔ, à Dii náaike!
 Ɔme á sèngbao ũ, ì dɔ́ále.
 11 Dii viakenaɔ, à Dii náaike!
 Ɔme á sèngbao ũ, ì dɔ́ále.

12 Wá yá lí sá Diiguo,
 a báaadawágu.
 A báaada Isaili buiɔgu,
 a báaada Aalona buiɔgu.
 13 Dii a báaada a viakenaɔgu,
 néfēnen gbēzɔɔ.‡
 14 Dii káfiakεé,
 ápiɔ ní á néɔ.
 15 Dii mé a báaadaágu,
 musu ní tɔɔleo Kenapi.

16 Musuá Dii beε,
 ɔ à tɔɔle ná gbēnazinaɔne ní ɔzi.
 17 I ke geɔ mé lí Dii táasileo,
 gbé pó kú bedaɔɔ ɔ ku kilikilie.
 18 Wápiɔ, wáɔ Dii sáaukpa
 za gbã e gɔɔpiie.

† 115:8 Sou 135.15-18 ‡ 115:13 Zia 11.18, 19.5

Aleluya!

116

Gbé pò b̀ ga lézi Dii s̀aukpaa

¹ Má ye Diizi,
asa à ma yãmaε,
à ma wiileawa mà.
² Má aà sísi e ma wēni léue,
ké à swādòmazi yáí.

³ Ga f̀ua kpàmee yãa,
má kú yelea z̀o guu,
taasi ní p̀siao t̀a.

⁴ Ǿ ma l̀ez̀u Diizi ma m̀:
Dii, n yá na, ma misi.

⁵ Dii s̀uu ví mé a maa,
wá Lua s̀osobi ví.

⁶ Dii í ỳεεsaideo d̀a.
Ké ma g̀o d̀o, à ma suabà.

⁷ Ma ǹse ao ǹnia sa,
asa Dii yãmaak̀mee.

⁸ Dii ma bo ga lézi,
à wé'i g̀ogomεε,
i to ma g̀enal̀o,

⁹ ké mào ku d̀unia guu,
m̀o be aà ae.

¹⁰ Ké taasi t̀a, ma g̀o búebue.
Ma aà náaik̀, Ǿ ma yá'ò.*

¹¹ Gili g̀magu ma m̀:
Gb̀e m̀afilisaio.

* **116:10** 2Kln 4.13

12 Bó má fiaboò Diiε
maa pó a kèmεε píi yá musui?

13 Má Dii gbéε suabaa imibo se musu,
mí aà sísiò.

14 Má lé pó má kè Diiwao fiabo
aà gbéε wáa píi.

15 Dii yāmanaο gaa gbiaè.

16 Dii, n yá na, n zòblenan ma ũ.

Nεε pó zòblènε nén ma ũ,
n ma bo bau.

17 Má sáaukpa sa'oma,
mí ní sísiò, Dii.

18 Má lé pó má kè Diiwaο fiabo
aà gbéε wáa píi.

19 Má fiaboè aà ua Yelusaleũ.

Aleluya!

117

Dii táasilεa

1 Bui píi, à Dii táasilε,

bùsu píi gbéε, à aà tobo,*

2 asa a gbēke víwanο à kè zài.

Dii náai ví gɔɔpiie.

Aleluya!

118

Gεa Dii ua ní sáaukpaao

1 A Dii sáaukpa, asa a maa,

* 117:1 Lom 15.11

aà gbêke láaa vío.

² Isailio o,

aà gbêke láaa vío.

³ Aalona buio o,

aà gbêke láaa vío.

⁴ Aà víakena o,

aà gbêke láaa vío.

⁵ Ma lezù Diizi ma yeelaa guu,

õ a wèa à ma gba dèepookii.

⁶ Dii kumano, vía a ma kũo,

bó gbênazina a fõ kemeei?*

⁷ Dii kumano ma donlede ũ,

má tidò ma ibeela.

⁸ Naa Diizi maa de
gbênazina náaikela.

⁹ Naa Diizi maa de
gbãadeo náaikela.

¹⁰ Bui pii liamazi,

õ ma ní kwé ní Dii tóo.

¹¹ Aa liamazi oplaa ní zeeo,

õ ma ní kwé ní Dii tóo.

¹² Aa ña lán zodaowa,

õ aa mĩde lán sè tékũawa,

ma ní kwé ní Dii tóo.

¹³ Aa zòomazi pásipási,

má ye lélei, õ Dii dòmale.

¹⁴ Dii mé ma gbãa ũ, aà táasi mi lé,

à gò ma Suabana ũ.

¹⁵ A ma, kúkua do gbẽmaao bõou,

* **118:6** Ebe 13.6

Dii ɔplaa gbãa zìkè.

16 Dii ɔplaa dɔa musu,
Dii ɔplaa gbãa zìkè.

17 Má gao, máɔ kuε,
míɔ Dii yákeεɔ galikε.

18 Dii ma swāgàga maamaa,
ãma i to ga ma seɔ.

19 A gbé suabaa bɔle gbaɔ wẽmεε
mà gẽ mà Dii sáaukpa.

20 Dii ua bɔle ke,
gbẽmaaɔ mé ì gẽu.

21 Ma n sáaukè Dii, asa ní wèa,
n gɔ ma Suabana ũ.

22 Gbε pɔ ébonaɔ pākpaì
mé gò gbεɔ mide ũ.†

23 Dii mé bee kè,
ɔ à kèwẽε yābɔnsaε ũ.‡

24 Gɔɔ pɔ Dii dīlen ke.
Wà pɔnakεu wà yáalɔ.

25 N yá na Dii! Wá suaba!
Sue Dii! Wá daε ní gòmio!

26 Báaaden gbé pɔ lé mɔ ní Dii tóo ũ,
kua Dii ua wáε gbãakpanzi. §

27 Dii mé Lua ũ, à gupùwẽε.

A ba dɔdɔ sa'obɔɔwa,
í poo gbagbaklizi.

† **118:22** Luk 20.17, Zin 4.11, 1Pie 2.7 ‡ **118:23** Mat 21.42, Maa 12.10-11 § **118:26** Mat 21.9, Maa 11.9, Luk 19.38, Zaa 12.13

28 Ma Luan n ũ, má n sáaukpa,
ma Lua, má n tɔbɔ.

29 A Dii sáaukpa, asa a maa,
aà gbẽke láaa vɔo.

119

Gbaakpaa Lua yáwa

1 Báaadeɔn gbé pɔ aa ku tàaesai
aa Dii ikoyã kũaɔ ũ.

2 Báaadeɔn gbé pɔ aaí Dii yã'one ma
aaí aà kíi wεεε ní nòsemendoo ũ.

3 Aali yákpaaanlakeo,
aaí aà dɔɔ sé.

4 N n ɔtondɔkíi òbɔwẽε,
ké wàɔ tei ní laaio.

5 Má ye màɔ ku ma dɔɔwae,
míɔ n yádileneɔ kũa.

6 Tó má n yádileɔ kũa píi,
bee a to wí ma kũo.

7 Gɔɔ pɔ mále n yãmaapiɔ dada,
má n sáaukpa ní nòsepuaoe.

8 Máɔ n yádileneɔ kũae,
ńsu ma to we míɔmíɔ.

9 Kpelewa èwaaso a ke àɔ ku gbãlesaii?
Sema aà yákea kpaai ní n yáɔ.

10 Mále n kíi wεεε ní nòsemendoo,
ńsu to mà páale n yádileɔneɔ.

11 Ma n yá dà ma sã guu,*
ké másu duunakeneɔ yáí.

12 Ma n sáaukè, Dii,

* 119:11 Luk 2.19

n̄ n yādilenewo damee.

13 N ikoyā pò bò ní léwo píi,
má dau siu née.

14 Málε pɔnakε ní n yā'onewo
lá w̄l̄ kε ní àizewowa.

15 Málε n ɔtonɔk̄li wàaipa,
ma làasoo ku n kekeáowa.

16 Ma pò kèna n yādileawo,
n yá a sāmago.

17 Yāmaake mapi n zòblenae,
mí e mào ku mào n yá k̄ua.

18 Ma wé kémee,
ké mà wesi n ikoyā bɔnsawole.

19 Bòmɔn ma ũ dúnia guu,†
ńsu n̄ n yādileawo ulemewo.

20 N ikoyāo nidea gɔɔpii
mé tò ma nisina v̄ua.

21 Ni waladeo lele, ni láaikemá,
gbé pò pàale n yādileawonepio.

22 Ma bɔ s̄s̄sa ní sa pò aai kamaguo,
asa má n yā'onewo k̄uae.

23 Baa ké k̄iao zòle lekpaaimazi,
ma làasoo aɔ ku n yādilenewoae.

24 N yā'onewo mé ì ma pò ke na,
n yápi mé ì ledaa.

25 Ma nisina naa líwa.
Ma misi lá ní òwa.

26 Ma a yákeawo d̄d̄one, ò ní wèa.
N n yādilenewo damee.

27 To mà n ɔtonɔk̄iio d̄o,

† 119:19 Ebe 11.13

ma làasoo io ku n yābɔnsaεɔwa.

28 Kua pɔsiau ma nɔse ɔɔlò.

Ma gba gbāa lá ní òwa.

29 Ma kē sāsāzewa,

ní ma gba zé mà ze ní n ikoyāo.

30 Ma síana zé sè,

ma sǎ ɔ ku n ikoyāwa.

31 Má n yā'onεɔ kūa ɔplapla.

Dii, rísu to wí ma kūo.

32 Má wāa ní n yādileαɔ,

asa n ma sǎ dàmeε doũε.

33 Dii, ñ n yādileneε zé ɔɔmeε

màɔ kūa e ma wēni léu.

34 Ma gba ɔno màɔ n ikoyā kūa,

míɔ zíkewà ní nɔsemendoo.

35 Ma da n yādileαɔ zéu,

asa bee mé ì kamagu.

36 To ma sǎ ta n yā'onεɔwa,

asu tá gbēble'aiwao.

37 To ma wεma pɔ gianaɔla,

ma lé ní láo n zé guu.

38 Yá pɔ ní ò ke mapi n zòblenaε,

lé pɔ ní gbè n víakεnaɔnepi.

39 To sósɔa pɔ má a vía ví gē ma swá kpe,

asa n yákekea maaε.

40 Má ye n ɔtondɔkíii fá,

ma lé ní láo n maakεa guu.

41 Dii, mɔ gbēkekeμεε,

ma suaba lá ní òwa,

42 mí yázāsi ma sòsɔnawa,

asa mále n yá náaike.

43 Nsu to màò ku síana'oaané saio,
asa n ikoyãò ñ ma wé dɔi.

44 Máò n ikoyãò kũa
za gbã e gɔɔpiiɛ,

45 míò bɛ ma laaiwa,
asa ma n ɔtondɔkĩi wèlɛɛ.

46 Má n yã'onɛò o kíaɔnɛ,
wí a ma kũo.

47 N yãdilɛaò ì ma pɔ ke na,
asa má ye yápiɔiɛ.

48 Má ye n yãdilɛaɔi ñ ma ɔɔɔi,
mi làasookɛ n yãdilɛnɛɔwa.

49 To yá pɔ ní ò n zòblenɛ dɔngu,
asa ní tò ma wé dɔiɛ.

50 Ma nòsɛ ì níni ma taasikɛa guu,
asa n yá mé ì ma lé ní láo.

51 Waladeò lé ma yáalɔ maamaaɛ,
ní beeo má pãalɛ n ikoyãɛo.

52 Mi làasookɛ n ikoyã yãaɔwa,
ñ aai ma nòsɛ nínimɛɛ, Dii.

53 Ma pɔ ì pa maamaa
vãikɛnaò pãkpaa n ikoyãi yái.

54 Mi lesi n yãdilɛnɛò musu
ma kua dúniau bòmɔ ù guu.

55 N yá ìò dɔmagu gwá, Dii,
ñ miò n ikoyãò kũa.

56 Má yá beeo dɔɛ dɔ,
asa miò n ɔtondɔkĩi gwaɛ.

57 Dii mé ma baa ù,
ma lɛgbè ma mɛ má n yãma.

58 Mi awakpane ní nòsemendoo,
sùuukemano lá ní òwa.

59 Ma a yákeo gwà,

õ ma n yáze sè.

60 Máo wãa, má zezeo,
má n yádileo da.

61 Baa tó gbẽvãio ba liamazi,
n ikoyão sãmaguo.

62 Mi fele mà n sáaukpa weedo
n ikoyã maapio musu.

63 N viakenao gbẽnan ma ù,
gbé pò aaí n otondókii gwa.

64 Dii, n gbẽke dúnia pà.
N n yádileno damee.

65 N maakè mapi n zòblena,
lá ní òwa, Dii.

66 Wezẽ ní dõao damee,
asa ma n yádileo síe.

67 E ñyõ gé otòoleia, má sásãae,
ãma tiasa má n yá kũa.

68 N maa mé ni yãmaake.
N n yádileno damee.

69 Baa ké waladeo yásia li wa nànaa,
mio n otondókii gwa ní nòsemendoos.

70 An swá yãa, aa sòkù,
mapi sõ ma pò na n ikoyãwa.

71 N otòoleaa kè maae,
asa ma e ma n yãdanoo dàdae.

72 Ikoyã pò lé bo n léu maamee
de vua ní ánusu owatẽ òaa sòola.

73 N ɔ mé ma ikàsa, ɔ̃ n ma ke.

Ma gba ɔ̃nɔ mà n yādileaɔ dada.

74 Tó n viakenaɔ ma e, an pɔ ì ke na,
asa n yá ɔ̃ ma wé dɔi.

75 Dii, má d̃ ké n ikoyãɔ maa,

ké ní náai ví yáí ɔ̃ n ɔ̃tɔ̃leɔ.

76 Gbēkekemeɛɛ, ma n̄se i níni,

lá ní ò mapi n zòblenaɛwa.

77 Mɔ n̄ wēnad̄m̄ɛɛ màɔ ku aafia,

asa n ikoyãɔ mé ma pɔnakεɔ ũ.

78 To wí waladeɔ kú, asa aa yād̄ɔɛ,

mí làasooke n ɔ̃tond̄k̄iwa.

79 To n viakenaɔ mɔ ma k̄i,

gbé p̄ aa n yá'one d̄pio.

80 To màɔ ku t̄aesai n yáɔ musu,

ké wí su ma k̄u yáí.

81 Ma s̄anzi n̄ ma suaba e ma nis̄ina lòo,
n yá ɔ̃ ma wé dɔi.

82 Ma w̄ɛd̄d̄ɔ n legb̄ɛai e ma wé wò,

b̄ɔɛ níȳɔ̃ ma n̄se nínim̄ɛi?

83 Má de lán báa b̄ɔɔ p̄ó t̄éẏana màw̄ɛɛ,

n̄ beeo n yād̄il̄ɛn̄ɔ lí s̄am̄aguo.

84 Mapi n zòblena máɔ n d̄ɛ e b̄ɔɛ ni?

B̄ɔɛ níȳɔ̃ ìada ma w̄èl̄ɔw̄ai?

85 Waladeɔ ì eȳm̄ɛɛ,

an yá lí k̄'e ní n ikoyãoo.

86 N yād̄ileaɔ píi náai ví.

D̄ɔmale, asa w̄àl̄ɛ ìadaa p̄ɛ.

87 A ḡò ȳɔɔ aa ma b̄ɔ dúnīaue,

mapi s̄ mi n ɔ̃tond̄k̄i tó weo.

88 Ma lé ní láo n gbēke yáí,

mí n yǎ'one ma.

89 Dii, n yǎ ɔ̃ ku gɔɔpiiɛ, †
a zínapelea musu n be.

90 N náai ví wě ní wěo,
n dúnia kàle, ɔ̃ a ku.

91 N ikoyã̃ mé tò pópíi kú gbā,
asa pópíi misiileane.

92 Tó n ikoyǎ mé ma pɔnakɛbõ ũo,
d̃s ma m̃de ma taasikɛa guu.

93 N ɔtonɔk̃ii a sāmagu bauo,
asa a sabai ɔ̃ n ma le ní láo.

94 N pón ma ũ, ma suaba,
asa miɔ n ɔtonɔk̃ii wɛɛɛɛ.

95 Gbɛvǎiɔ̃ lé ma wɛ,
ɔ̃ ma laai ku n yǎ'oneɔ̃wa.

96 Má è pópíi maa lé kue,
ãma n yǎdileaõ z̃ɔ̃ lé ṽio.

97 Má ye n ikoyǎi à kè zài,
miɔ làasookɛwà gɔɔpiiɛ.

98 N yǎ tò ma ɔ̃no de ma ibɛɛɔla,
asa a ku ma s̃ɔu gɔɔpiiɛ.

99 Ma wɛzɛ de ma yǎdanɛdeɔla,
asa ma làasoo ɔ̃ ku n yǎ'oneɔ̃wae.

100 Ma ɔ̃no de maez̃ɔ̃ɔla,
asa miɔ n ɔtonɔk̃iiɔ̃ gwae.

101 Mi gbápɛle zé vǎie guuo,
ké mà e màɔ n yǎ k̃ua yǎi.

102 Mi k̃ɛ n ikoyã̃wao,
asa míme ní d̃ameɛ.

† 119:89 Mat 24.35, 1Pie 1.25

103 N yáɔ namεε à kè zài,
a na de zóa ma léu.

104 N ɔtonɔkɪi ì ma gba ɔno,
a yáì tò má za sásáze píiu.

105 N yá mé filia ũ ma gbázi,§
ì gupumεε Zéu.

106 Ma legbè ɔ ma kpale ma siwà,
ma mè máo zɪke n ikoyáɔwae.

107 Ma taasikεa kè zài, Dii.
Ma lé ní láo lá ní òwa.

108 To n sáau pó máε kpá kángu,*
ní n ikoyáɔ dameε, Dii.

109 Gɔɔpii mío ku ga léziε,
ní beeo n ikoyáɔ lí sāmāguo.

110 Váikεnaɔ baikpámεε,
kási mi zā n ɔtonɔkɪiwao.

111 N yá'oneɔá ma póε gɔɔpii,
aaɪ to ma pɔ ke na.

112 Ma a sɔ kpà n yādilεɔwa,
máɔ kúa gɔɔpii e ma wēni léuε.

113 Má za nòsemempladeɔgu,
má ye n ikoyáì.

114 Mmε ní ma ulekɪi ní ma sèngbaoo ũ,
n yá ɔ ma wé dɔi.

115 A gomala váikεnaɔ,
ké mà zɪke ma Lua yādilεɔwa.

116 Nyɔ ma kúa lá ní òwa, mío ku,
ńsu to tāmāa ma neo.†

117 Nyɔ de ma gbāa ũ, mío aafia,

§ 119:105 Yaa 6.23 * 119:108 Ebe 13.15 † 119:116 Lom 5.5

ma wé iɔ pɛ n yādilenɛwa láasai.

118 Ɔzɔ gbé pɔ páale n yādilenɛɛi,
an mɔafiliyá a àikenéo.

119 Ni dúnia vāikenaɔ waa bɪsa ũ,
a yáí tò má ye n yá'onɛi.

120 Má n vɪa vɪ, ma mɛ ì seenata,
n ikoyáɔ ì to vɪa ma kũ.

121 Ma yākè a zéwa wásawasae,
ńsu ma to ma ìadamadeɔnɛo.

122 Kpégaausi mapi n zòblenae,
ńsu to waladeɔ ma wetáɔ.

123 Ma wé dɔ n dɔnlei e ma wé wò,
má sɔanzi ñ ma suaba lá ní òwa.

124 Yākemɛɛ n gbēke guu,

ní n yá da mapi n zòblenae.

125 N zòblenan ma ũ, ma gba ñɔ,
ké mà n yá'onɛɔ yáasi dɔ.

126 N yākegɔɔ kà, Dii,

wàle bɔ n ikoyá kpe.

127 Má ye n yādileɔɔi de vuaa,
baa vua baasaa.

128 Má è n ɔtondɔkɪi maa,
a yáí má za sásāze píiu.

129 N yá'onɛɔ demɛɛ yābɔnsae ũ,
Ayāmɛto má dà ma sɔu.

130 N yá bɔɔlekɛa ì gupuné,
ì nòsɛdɔúdeɔ gba ñɔ.

131 Ma lé elɛa, málɛ we fòofoo,
asa n ikoyáɔ ni lé ma deɛ.

132 Ma wegwa, sùuukɛmanɔ,
lá ni ke gbé pɔ ye n tóionɛwa.

133 Ma dazewa lá ní òwa,
ńsu to yāvāie kibleao.

134 Ma bo gbé taiinkenao ozi,
ké mào n otondokii gwa.

135 Mapi n zòblena wegwa,
ní tó mà n yādilenao dō.

136 Wé'i lé bàale ma kùawa,
ké wa n ikoyā kūao yái.

137 Dii, ní maa,
n yākekao zevi.

138 N n yá dīle a zéwa,
aa náai ví maamaae.

139 N yá lé ke ma ibeeone yāe ũo,
ō a yá lé ma de.

140 Wa è n yá sãa vīo,
mapi n zòblena, má yei maamaae.

141 Pōen ma ũo, wī sakamagu,
ń beeo n otondokii lí sãmaguo.

142 N yá ìo zevi gōpiie,
n ikoyā síana ví.

143 Taasi n yá'ōmao ma le,
āma n yādīleao mé ma pōnakebo ũ.

144 N yá'oneo maa gōpiie,
ma gba òno ké mào ku.

145 Mi n sísi ní nòsemendoo,
wea Dii, mío n yādilenao kūa.

146 Mi lezunzi,
ma suaba, mío n yá'oneo kūa.

147 Mi fele gudōsai mà wiilema,
n yá ma wé doi.

148 I lí na ma wéu gwãasínao,
ké mà e làasooke n yáwa yáí.

149 Ma yáma n gběke yáí, Dii,
ma lé ní láo lá n ikoyá'òwa.

150 Gbế pọ lé lekpaaimaziọ kãí,
aa zã ní n ikoyão.

151 N kumano kãí, Dii,
n ikoyã píi síana ví.

152 Má dọ n yã'onewwa à gègè,
ké ní dīle àò ku gɔɔpii yáí.

153 Ma taasi gwa, ní ma suaba,
asa n ikoyã i sãmaguo.

154 Zemanɔ, ní ma bɔ,
ma lé ní láo lá n a legbèwa.

155 N donle zã ní vãikenaɔ,
asa aali n yãdileneɔ weleɔ.

156 N sósobi ví zɔɔ, Dii,
ma lé ní láo lá n ikoyá'òwa.

157 Ma ìadamadeɔ ní ma wèleɔ dasi,
ãma mi pãale n yã'onewewo.

158 Má ye n náaikensaiọ gíyãio,
ké aaliọ n yá kũao yáí.

159 Gwa lá má ye n ɔtondɔkiii.
Dii, ma lé ní láo n gběke yáí.

160 N yápii zínaá síanae,
n ikoyão maa, aa láaa vío.

161 Gbãadeɔ ì ìadaa pã,
ãma n yá ɔ má a vía ví.

162 Mi pɔnake ní n legbèao,

lán gbé pɔ àizεε zɔɔ kɔmpawa.

163 Má za mɔafiliu, má ye a yáio,
n ikoyã má yei.

164 Míɔ n táasile gɔɔ do gɛn soplapla
ké n ikoyãɔ maa yáí.

165 Gbé pɔ ye n ikoyãɔ aafia zɔɔ,
yãe lí tó aa fùo.‡

166 Ma wé dɔi ñ ma suaba, Dii,
mi zíkε n yãdileaɔwa.

167 Má n yã'onεɔ kũa ní nòsεo,
má yei maamaae.

168 Mi n ɔtondɔkii gwa, mi n yãma,
asa ma kekεá pii kú n ɔzίε.

169 To ma wiilea kama, Dii,
ma gba ɔno lá ní òwa.

170 To ma wabikεa n le,
ma suaba lá n a legbèwa.

171 N táasilea aɔ dɔ ma léue,
asa ni n yãdilenεo dameε.

172 Má lesi n legbèa musu,
asa n yãdileaɔ maa piiε.

173 Nyɔ kú ní dɔamale sɔuo,
asa ma ze ní n ɔtondɔkioε.

174 Máε a nide ñ ma suaba, Dii,
n ikoyã mé ma pɔnakεɔ ũ.

175 To màɔ ku, míɔ n táasile,
to n ikoyãɔ aɔ ma kũa.

176 Ma liaa lán sã pɔ sãsaɔwa,
mapi n zòblena, ma wεεε,§
asa n yáɔ i sãmaguo.

‡ 119:165 1Zaa 2.10 § 119:176 Luk 15.4

120

Kua yákeledeo guu

Gea Yelusaleũ le.

¹ Ma kua yeelēa guu ma wiilè Diizi,
 ̄ à ma yāmà.

² Ma si yásiadeo yādɔmawa
 n mɔafilide yáo.

³ Mɔafilide, kpelewa Lua a sennɔi?
 Bó a fiaboonei?

⁴ Gósa gbāa kà lenaɔ
 n s̄́ s̄́s̄́ wāao.

⁵ Waiyoo mapi kua Mesekeio guu,*
 z̄leā Kedaao zwāakpeu.†

⁶ Ma z̄le gbé pó za aafiao guu à gègè.

⁷ Yákelesaiden ma ũ,
 tó ma a yā'ò, sòle aai f̄leò.

121

Dii wá d̄šana

Gea Yelusaleũ le.

¹ Ma wé dɔ gbè̄s̄is̄is̄ k̄i oi,
 gu pó ma dɔnle i bo.

² Ma dɔnle i bo Dii k̄i,̄
 aapi mé musu n z̄lēo kè.

³ A to à gēnalēo,
 i lí kpá á d̄šanalao.

⁴ I lí Isailio d̄šana leo,
 ìli i'oo.

* **120:5** Daa 10.2, Eze 38.2-3 † **120:5** Daa 25.13, Isa 21.16-17

5 Dii mé á d̄̀ana ũ,
 Dii deé ue ũ á ɔplaii.
 6 Iatē a á lé fāanɛo,*
 mɔvua a dɔwá gwááo.
 7 Dii a á sí vāi píiwa,
 a á wēni d̄̀sáé.
 8 Dii a á d̄̀sá á gea guu ní á suao
 za gbã e gɔɔpii.

122

Davidi wabikea Yelusaleũe

Gea Yelusaleũ le.

1 Ké wa òmɛɛ wà gé Dii ua,
 ma pɔ kèna.
 2 Wa ka Yelusaleũ sa,
 wá zea a bíibɔleu.
 3 Wà Yelusaleũ kàle,
 wa nànakɔwa gíúgiú.
 4 Wekii Isaili buiɔ ì gēu,
 bui pó Dii sèpiɔ.
 Aaí gé Dii sáaukpai,
 lá a d̄̀lɛnéwa.
 5 We wà kía yágɔgɔbaaɔ kpàleu
 Davidi buiɔ báaɔ ũ.

6 A wabike Lua à Yelusaleũ gba aafia à mɛ:
 Gbé pó yeiɔ aaɔ ku niɛniɛ,
 7 aafia iɔ ku a bíi guu,
 a gudɔak̄iɔ iɔ ku yákelesai.
 8 Ma gbéɔ ní ma gbēnaɔ yáí má o,
 Lua Yelusaleũ gba aafia.

* 121:6 Zia 7.16

⁹ Dii wá Lua kpé yáí
má maa wabikéè.

123

Wɛdɔa Luazi

Gɛa Yelusaleũ ɛ.

¹ Ma wɛsè máɛ n kɛi gwa
gu pɔ́ n zɔ́ɛau báawa musu.

² Lá zɔ́ wé ɔ́ dɔ́ pɔ́i a dii ɔ́zɛ,
mé zɔ́nɔ́ɛna wé ɔ́ dɔ́ nɔ́ɛ pɔ́ a vízi,
màa wá wé ɔ́ dɔ́ Dii wá Luazi,
e aà gɛ wá wɛgwaɔ.

³ Wá wɛgwa Dii, wá wɛgwa,
asa gbéɔ sakaawágu wá wá maamaaɛ.

⁴ Namablenɔ́ wá láanikè,
waladeɔ sakàwágu,
wá pɔ́ yà dúuduu.

124

Dii wá Zennɔde

Gɛa Yelusaleũ ɛ pɔ́ Davidi dà.

¹ Tó Dii kúwanɔ́ yãao,

Isailiɔ́ o:

² Tó Dii kúwanɔ́ yãa
gɔɔ pɔ́ wà fɛɛwanɔ́,

³ dɔ́ wá wá mɔ́mɔ́ bɛ́ɛ,
ké an pɔ́ pàwázi,

⁴ dɔ́ aa dàwála lán í zɔ́ɔwa,
aa wá séɛ tàwanɔ́ lán swa paawa,

⁵ aa kùwála lán í pɔ́ fɛ́wa.

⁶ Wà Dii sáaukpa,
ké i to aa wá kékékɔ́ɛo.

7 Wa bo fiu lán bāwa.
Fii zòwá, wa pilimá.

8 Wá donle i bo Dii kíie,
aàpi mé musu ní zílleo kè.

125

Lua gbé kua aafia

Géa Yelusaleũ le.

1 Dii náaikenaò de lán Siòna gbèsisí pò deea vío aò
ku gòpiiwae.

2 Lá gbèsisíò liaa Yelusaleũzi,
màa Dii liaa a gbézi
za gbā e gòpii.

3 Gbèvāio e wàò kible gbēmaaò bùsuwa aàò geo,
ké gbēmaaò su òda vāikeauo yáí.

4 Dii, maake gbēmaaòne,
gbé pò an nòse puao.

5 Gbé pò aa te zé koleaio sò,
Dii a ní waa ní vāikenaòe.

Lua Isailio gba aafia!

126

Isailio sua ní pà ziu

Géa Yelusaleũ le.

1 Ké Dii wá bó zòbleu à sùwano Siòna,
à kèwēe lán nanawae.

2 Wa ví ní yáo, wá gulado,
ò buio òkòe, Dii yāzòkèné.

3 Sianaè, Dii yāzòkèwēe,
ò wále pònake.

⁴ Dii, suwanɔ wá pá ziu,
lá ni su ní ío gbáauwa.

⁵ Gbé pɔ pɔtɔ ní wé'io,
a keke ní gulaoe.

⁶ Gbé pɔ bò be ní ɔɔɔo pɔbui kũa,
a ea su ní gulao ése bàaa sea.

127

Luakpama yádaa

Gea Yelusaleũ le pɔ Salomɔɔ dà.

¹ Mé i ke Dii mé lé kpedɔɔ,
kpedɔnaɔ lé zĩ pá kee.

Mé i ke Dii mé lé wéle dɔ́ao,
gudɔ́anaɔ lé itêke pãe.

² Fɛlea káaukaau, wúlea wɛedo,
zíkɛa ní leeleo ble yáíá pãe,
asa Dii mé i a yenzideɔ gba íampaa.

³ Negɔ́enaɔ́a Dii gbae,
né piiá aà kpámae.

⁴ Lá ka ɔ́ ka gɔ́sa gbãa ɔu,
màa èwaasogɔɔ negɔ́enaɔ de.

⁵ Báaaden gbé pɔ aà gbàla pàò ũ.
Tó aà ibeɛɔ aà lè gãae,
wí a aà kũo.

128

Maa pɔ Dii víakɛna í e

Gea Yelusaleũ le.

¹ Báaaden gbé pɔ Dii vía ví
a aà yáɔ kũa ũ.

² Nyɔ́ n zíkɛa baa ble,

ńyõ èfãai e, nío aafia.

³ N nɔ aɔ de lí ne'ina ũ n ua,
n neɔɔenaɔ aɔ liaa n keenai
lán kuli keleeɔwa.

⁴ Maa gbé pɔ Dii vía ví aɔ báaa ví.

⁵ Kua Siɔna Dii a báaadangu,
ńyõ Yelusaleũ nama e e n wēni léu,

⁶ ńyõ n tɔũnaɔ e.

Dii Isailio gba aafia!

129

Isailio savã'oa ní ibeɔɔne

Gea Yelusaleũ le.

¹ Za wá èwaasogɔɔ

wà íbelesèwanɔ maamaae.*

Isailio o:

² Za wá èwaasogɔɔ

wà íbelesèwanɔ maamaae,

kási wi fɔ wá wá fúo.†

³ Wá wá gbé wá kpenanguo bí

wèlelewelele lán sàdɔɔwa.

⁴ Dii maa,

à gbèvãipio ba zɔwá.

⁵ Gbé pɔ za Siɔnaguɔ kpekpa ní wíoɔ.

⁶ Aaɔ de lán sē pɔ bɔ̀le kpé musu

à giigàga, i e gbãowaɔ.

⁷ A sèkēna ɔkū pao,

a ka báaa ũ wá ye wá da ní gãuo.

⁸ Gbé pɔ lé gɔɔ me Dii báaadanguo

* **129:1** Bɔa 1.11 † **129:2** 2Kln 4.8-9

ge wa báaadàngu ní Dii tóoo.

130

Wεδɔa Diizi

Γεα Yelusaleũ le.

¹ Ké í ma kũa ma noe
ma lezù Diizi ma mē,

² Dii, ma yāma,
swákpa ma wēna wiii.

³ Tó n wá duuna yādà,
Dii, déme a boi?*

⁴ Mme ní duunakẽama zé vī,
Ayāmeto wĩo n vĩa vī.†

⁵ Ma wé ìo do Diizi,
mále aà dá, má sǎa aà yái.

⁶ Lá gudɔanao wé ìo do gudɔai,
ma wé ìo do Diizi deńla,
ao, a de gudɔanao wεδɔa gudɔaia.

⁷ Isailio, ào wεδɔ Diizi,
asa a gbēke vī à kè zài,
gbēsuabaa gbāa pεεwà maamaae.‡

⁸ Aàpi mé a Isailio suaba
an duuna yá musu píi.§

131

Sǎkpalea Diizi

Γεα Yelusaleũ le pó Davidi dà.

¹ Dii, íandǎa ku ma sǎuo,
mili wé kũaa gbéwao,

* **130:3** Mal 3.2, Zia 6.17 † **130:4** 1Kia 8.39-40 ‡ **130:7** Lom

3.24 § **130:8** Mat 1.21, Tit 2.14

mili laaido yá pò demala
ge yá pò zì'ũ mεεwao.
² Aawo! Ma a nòse dè,
ma a sã dàdoũ,
lán né kēa pò kú ní a daowa,
ma nòse de lán né kēa pówae.*

³ Isailio, ào wεdo Diizi
za gbā e gɔɔpii.

132

Davidi buio zōlea báawa Siɔna

Gεa Yelusaleũ le.

¹ Dii, nsu to Davidi yá sãngu
ní taasi pò a kèo píi.
² A lekè Yakɔbu Lua gbāadewa,
à legbè Diiε à mè,
³ á tá kpéuo,
á wúε a liiwao,
⁴ á we i a wébaa gbiakũo,
á tó i na a wéuo,
⁵ e à gε uakpaò Diiε,
i kpedo Yakɔbu Lua gbāadepie.*

⁶ Wá mà a ku Eflata bùsuo,
wá è Kiliayaaliũdeɔ bua.

⁷ Wá gé aà kúkii,
wá kúε aà gbadibo aε.

⁸ Dii, fεε su n pilakii,
mpi ní n kpagolo ikodeo.†

⁹ N gbàgbanao gbēsuaaba da ula ũ,

* **131:2** Mat 18.3

* **132:5** 1Kia 8.17, Zin 7.46

† **132:8** Nao

10.35-36

n yāmanaṽ gula iṽ dṽ.

¹⁰ Nsu mikpɛdṽ kía pṽ n kɔ̀pàeṽ
n zṽblena Davidi yáí.

¹¹ Dii lɛgbè Davidiɛ,
a náai vī, a lé lilɛṽ, à mè:

Má n bui zṽle n kpalabaawa.†

¹² Tó n buiṽ ma bàakuarínṽ yā̀dà,

mé aa yá pṽ má dànɛṽ kūa,
an buiṽ aaṽ zṽle n kpalabaawa gṽṽpiiɛ.

¹³ Asa Dii Siṽna sè,
a ye àṽ de a zṽlekíi ũ à mè:

¹⁴ Guɛ bee máṽ kuu gṽṽpii,
la máṽ zṽleau, asa à ma pṽ gbàɛ.

¹⁵ Má báaadau, mí kūsūa diè,
má blɛ kpa a wɛ̀nadeṽwa aa ká.

¹⁶ Má gbɛsuabaa da sa'onəṽne ula ũ,
ma yāmanaṽ lɛtɛ iṽ dṽ n pṽnaṽ.

¹⁷ We má Davidi bui kía gbāade bṽu,§
we kía pṽ má kɔ̀pà filia aṽ dṽu.*

¹⁸ Má wida aà ibɛɛṽwa,
aà kía fua iṽ pipi aà musu.

133

Kua n lɛdoṽu

Gɛa Yelusaleũ lɛ pṽ Davidi dà.

¹ Gwa lá a maa mé a na
tó kṽgbɛṽ ku gudoũ n lɛdoṽu.

² A de lán sakɛ̀nisi pṽ wa kà Aalona miwawaɛ.*

† **132:11** 2Sam 7.12-16, Luk 1.32-33, Zin 2.30 § **132:17** Luk 1.69

* **132:17** 1Kia 11.36, 2Kia 8.19 * **133:2** Bəa 29.7

A bàalè p̄ila aà lekānawa
e à gè p̄ila aà ula léwa.

³ A de lán Em̄o fii mé lé kpá Siṓna gbèsiṓwawa.
Wekii Dii báaadangu d̄ileu wēni láasai ũ.

134

Dii s̄isia a ua gwá

Ḡea Yelusaleũ le.

¹ A Dii z̄ikenao,
à Dii s̄aukpa ápii,
á gbé p̄o ále z̄ike Dii ua gwá.

² A á o se musu Dii kúki oi,
í aà s̄aukpa.

³ Kua Siṓna Dii báadaágu,
aàpi mé musu ní z̄ileo kè.

135

Dii táasilēa

¹ Aleluya!

A Dii t̄ob̄o!

A Dii táasilēa aà z̄ikenao!

² A gbé p̄o i z̄ike wá Lua uao,
á gbé p̄o io sí Dii kpé kpēēo,

³ à Dii t̄ob̄o, asa a maae,
à lémawà, asa bee mé na.

⁴ Dii Yak̄obu buio sè a p̄o ũ,
à Isailio d̄ile a gbé yenzideo ũ.

⁵ Má d̄o ké Dii z̄o,
wá Lua mé de diīola pii.

⁶ Dii ì yá p̄o kàagu ke musu ní z̄ileo,
isia guu ní t̄ole nonauo.

7 Ɔme ì to lou sisi tɔɔle léwa,
ì to lou ma ní píleao,
ì bo ní zàa'fanao a làasiu.

8 A Egipiɔ yoao dède*

ní pɔtuo né séiaɔ píi.

9 A seelaɔ ní dabudabuɔ kè Egipi,†

à Falaɔ ní a gbéɔ fù píi.

10 A buiɔ mīde dasi,

à kía gbāadeɔ dède.

11 Amɔleɔ kí Siɔ ní Basana kí Oguo‡

ní Kanaa bùsu kíaɔ píi.

12 A gbadà ní ní bùsuo,

a kpà a gbé Isailiɔwa.

13 Dii, n tó gaa vío,

Dii, n yá aɔ dɔ gbéɔgu gɔɔpiie.

14 Asa Dii a yákeke a gbéɔne,

i a zòblenapiɔ wēnagwa.

15 Buipāleɔ ní diiɔ pī ní ánusuo ní vuaoe,

gbēnazina ɔgbɔne. §

16 Aa lé ví, aali yá'oo,

aa wé ví, aali gu'e sɔo.

17 Aa swá ví, aali yāmao,

an lé íana vío.

18 An pinaɔ gɔ́hwaɔ

ní gbé pó lé ní náaikɔ píi.

19 Isailiɔ, à Dii sáaukpa!

* 135:8 Bɔa 12.29 † 135:9 Bɔa 7.3 ‡ 135:11 Nao 21.21-24,
33-35 § 135:15 Sou 115.4-8, Zia 9.20

Aalona buiɔ, à Dii sáaukpa!
 20 Levii buiɔ, à Dii sáaukpa!
 Dii viakenaɔ, à Dii sáaukpa!
 21 Wà Dii sáaukpa Siɔna,
 à bekpà Yelusaleũ.

Aleluya!

136

Dii sáaukpa

- 1 A Dii sáaukpa, asa a maaε,
 à gbẽke láaa vío.
 2 A luaɔ Lua sáaukpa,
 à gbẽke láaa vío.
 3 A diiɔ Dii sáaukpa,
 à gbẽke láaa vío.
 4 Ɔme ì dabudabu zɔɔ ke ado,
 à gbẽke láaa vío.
 5 Ɔme musu kè ní a ònoɔ,
 à gbẽke láaa vío.
 6 Ɔme tole pòo ía,*
 à gbẽke láaa vío.
 7 Ɔme gupuakūna zɔɔ kè,
 à gbẽke láaa vío.
 8 A íatē kè à kible fāane,
 à gbẽke láaa vío.
 9 Moɔvua ní saanaɔ ì kible gwá,†
 à gbẽke láaa vío.
 10 Ɔme Egipiɔ negɔε séiaɔ dède,
 à gbẽke láaa vío,

* 136:6 Daa 1.1-2 † 136:9 Daa 1.16

- 11 A Isailio b̀̀le ní guu,†
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 12 A a g̀̀sì p̀̀o ní a iko gb̀̀ao,
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 13 A Isia T̀̀a z̀̀e pla,
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 14 A t̀̀o Isailio g̀̀è ípi z̀̀anguo,
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 15 A t̀̀o ípi dà Falaᵛ ní a z̀̀gᵛola,§
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 16 ᵛme d̀̀aa a gb̀̀eᵛne guwaiwau,
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 17 ᵛme kía z̀̀ᵛᵛ t̀̀loz̀̀,
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 18 A kía gawideᵛ d̀̀de,
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 19 Amᵛleᵛ kí Siᵛ,
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 20 N Basana kí Oguo,*
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 21 A gbadà ní ní b̀̀suo,
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 22 A kpà a z̀̀blena Isailioᵛwa,
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 23 Ibᵛeᵛ onaalᵛawá i s̀̀aaᵛguo,
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 24 A wá b̀̀le wá ibᵛepio guu,
 à gb̀̀ke láaa vío.
- 25 ᵛme ì ble kpa p̀̀piiwa,
 à gb̀̀ke láaa vío.

† 136:11 Bᵛa 12.29-31 § 136:15 Bᵛa 14.21-29 * 136:20 Nao
 21.21-35

má n táasilε gbãadeḃ aε.

² Má kúλε n kpé pḃ a kua adoa aε,*
má n tḃḃḃ n gbēke ní n náaio yáí,
asa míμε ní tò n tó ní n yáḃ zḃḃ de pḃpiia.

³ Gḃḃ pḃ ma lezúnzi, ní wèa,
n ma gba wḃḃ ní gbãao.

⁴ Tó dúnia kíaḃ yá pḃ ní ò mà,
aa n sáaukpa ní píi, Dii.

⁵ Aa lesi Dii kekeáḃ yá musu,
asa Dii gawi zḃḃε.

⁶ Baa ní Dii kuamusukεo,
í gbé késãanaḃ wegwa,†
í weví gbé pḃ aale e wà kàḃla.‡

⁷ Baa tó má yooyea, ni ma bḃ,
ni ma ibεεḃ pḃkūma kpále,
ni ma suaba ní n gãsa gbãao.

⁸ Dii a ma yá píi lekpaaimεε,§
Dii, n gbēke láaa vío.
Nsu zí pḃ n okpàwà too.

139

Dii yápii d̄sa

Davidi ε.

¹ Dii, n ma tàasikà ní d̄ḃ,

² ní ma zḃlea ní ma felεao d̄ḃ.

N n zãkeo ní yá pḃ mále yáḃ kūa.

³ Ni ma táa'oa ní ma wúleao gwa,
ma kekeá píi d̄óεk̄ennḃ.

* 138:2 1Kia 8.29 † 138:6 Luk 1.48 ‡ 138:6 Zaa 4.6 § 138:8
Flp 1.6

4 E yá àò gé bɔi ma léu,
Dii, ní dɔ́ sáasã.

5 N liaamazi kpe ní aeo,
n ɔ kumala.

6 Dɔ́a bee demee dabuyã ũe,
a demala, ma ònɔ i kawào.

7 Má má géu mà pili n Nisínawai?
Má má bàale tau, níyɔɔ ku weo ní?

8 Tó ma fele gé musu, ní kú we!
Tó ma tòò sò miau, ní ké!

9 Tó ma fele ge íatɛ̀bìlekíi gukpe,
tó ma ge zɔ̀le ísia baale be'ae,

10 baa wekíi má naa n ɔ̀zìe,
níyɔɔ ma kúa n ɔ̀plaaue.

11 Tó ma mè gusia kumala,
ge gupua pó má kúu li gwá ũ,

12 gu líɔ sianeo,*

gwá Ìɔ puanɛ lán fãanɛwae,
asa gupua ní gusiao doũ nee.

13 Mmɛ n ma sɔ̀ pèmmɛɛ,
n ma ikàsa ma da nòseu.

14 Ma n sáaukè, n yákea ì dia,
ma kea de dabuyã ũ, à bò ma sae,
a yá ma kúa gbãa.

15 Gɔɔ pó ma daale neasakpe guu,
ma wáe uleaneo.

Ké ma me lé i asii guu we,

16 n wesimalɛ nɔ̀'itɛ̀na ũ.

Lá n ma gɔɔ díle píi,
a lé kú n taalau

* 139:12 Dan 2.22

zadõ a kee i daaleo.

17 Lua, n làasoo gbiamεε maamaεε,
a naoa zõõ fá!

18 Tó má ye nao, an dasi de ũfāaa.
Tó ma vu, miõ kunnõε e tia.

19 Lua, bó níε dá ní gběvāioi?
A gomala gbědenao!

20 N ibεεõ ì n yā'o ní nòsevāioε,
n tó gbia ní léuo.

21 Dii, má za n zangudeõguo lé?
Má ye gbé pó fèlennõõ gíyāio.

22 Má zańgu vāivāi,
ma ní díε ma ibεεõ ũε.

23 Lua, ma gwagwa, ní ma nòε dõ,
ma tàasika, níõ ma asiõ kūa.

24 Gwa tó má dõε'ii vī,
ní d̄aamεε n zé gasai guu.

140

Wabikεa gběvāioõ yá musu

1 Davidi εε.

2 Dii, ma si gběvāioõwa,
ma d̄õa gbé pāsīpio yái.

3 Aaĩ yāvāi wāaiipa ní sõ guu,
sòle lé õ aaĩõ wé gõõpii.

4 Aaĩ ní lé kεkε lán mlēwa,
an εgbε'ia sògbala sεwεε.*

5 Dii, n̄su to gběvāioõ okāao,
ma si gbé pāsīpioõwa,

* 140:4 Lom 3.13

aaĩ ɔzɔamazi lekpaai.

⁶ Waladepio eyɔ̃mεε,
aa filifilimbakpamεε,
aa baikpamεε zéu.

⁷ Má ò Diiε: Ma Luan n ũ,
swákpa ma wěna wiii, Dii.

⁸ Dii Lua, ma Suabana gbāa,
ni ɔkumala zĩ guu.

⁹ Nsu to gběvāio pɔeã zεkeo,
Dii, nsu to an lekpaai kɔseo.

¹⁰ To gbé pɔ liaamaziɔ midε,
to vāi pɔ aalε o wí rĩ musu.

¹¹ To teyɔ̃ wāa élemá,
to aa si ε pɔ aa fĩ bɔuo guu.

¹² Nsu to yásiade zεkii e dúniauo,
to vāi aɔ gbé pāsi wε zεsaie.

¹³ Má dɔ̃ Dii ì yānakpa wēnadeɔwa,
ì yākeke taasideɔne a zéwa.

¹⁴ Gbēmaaɔ mé aa n tɔbɔ,
nɔsepuadeɔ mé aaɔ ku n kii.

141

Suabaa wabikεa

Davidi ε.

¹ Dii, máε wiilenzi, ke kpakpa,
tó ma lezùnzi, swákpa ma yái.

² Ma wabikεa a kama
lán tulaleti súelεwa,*

* **141:2** Zia 5.8, 8.3

ma ɔ dɔa musu iɔ denɛ sa oosi oa ũ.

³ Dii, ma léna d́amεε.

To mà a lé f́.

⁴ Nsu to ma ǹɛ ta yãvãiwa
mà g̃ɔ dàade ũ ní vãikenaɔ,
mà ɔdaaańɔ ní blɛnablea guuo.

⁵ Tó gbẽmaa ma gbẽ, gbẽkεkεaε!
Tó à ma swãgàga, má g̃iio,
à ñisikà ma miwa.
Mio wabikε ké gbẽvãio yãkεaɔ su zεkεo.

⁶ Tó wà ní gbẽz̃ɔɔ kwè yãt̃ɛu,
wa si sa ké ma yá mé na.

⁷ Lá w̃i yàa paa a féenaɔ fãaa,
màa an wá aɔ káλε ní mia'ελε.

⁸ Dii Lua, míme ma wé péma,
ma nanziε, ñsu ma kpámáo.

⁹ Ma suaba ní mɔ pó aa kpàmεεo,
to mà zã bai pó vãikenaɔ kpàmεei.

¹⁰ To gbẽvãipio si ñzia bai guu,
mapi s̃ɔ mí d̃ɔi aafia.

142

Wabikεa gbè'eu

¹ Davidi wabikεa g̃ɔɔ pó a ku gbè'eu.*

² Máλε ó gbãa dɔ Diiε,
máλε w̃ɛna wii le Diiwa.

³ Máλε a yã'ɔma bɔlɛè,
máλε a taasikεa siuè.

⁴ Tó ma w̃ɛni g̃ɔ lεε,

* **142:1** 1Sam 22.1

míme niɔ ma kua dɔ.
 Wà baikpàmɛɛ ma táa'ozɛu.
 5 Wésɛ n̄ ma ɔplaa gwa,
 gbɛɛ lé ma yádao.
 Ulekíi làaa,
 gbɛɛ lé ma aafia gbɛao.

6 Dii, málɛ wiilema ma mɛ:
 Mmɛ ní ma ulekíi ũ,
 míme ní ma baa ũ dúniaɛ beeu.
 7 Swáɔɔ ma wiileai,
 asa ma gɔ mugɛɛnnɔɔ.
 Ma si ma gbèsɛlɛnaɔwa,
 asa an gbãa demalɛ.
 8 Ma bɔ yooyɛɛ beeu,
 ké mà n tɔbɔ,
 gbɛmaaɔ i kãamazi,
 ké n maakɛmɛɛ yáí.

143

Kua ibɛɛɔ ɔzi wabikɛa

Davidi lɛ.

1 Dii, ma wabikɛa sí,
 swáɔɔ ma wɛna wiíi.
 Wea n náai ní n maaɔ yáí.
 2 Nsu yákpalɛkɛ ní mapi n zòblɛnaoo,
 asa gbɛɛ kunɛ tàaesaíɔ.
 3 Ma ibɛɛ ma gbɛsɛ̀lɛ à ɔzɔ̀a,
 a tò má kú gusiau
 lán gbé pɔ̀ gá à gègɛ̀wa.
 4 ɔ ma wɛni gò lɛɛ,
 ma pɔ̀ yà dúuduu.

⁵ Gia dòmagu,
mále làasookε n zíkεαωwa,
mále n yākεαω wàaipa.

⁶ Ma ɔ dɔnzi,
mále n mòε nidε lán guggiwa.

⁷ Wea kpakpa Dii, ma yèεε làa.
Nsu bɔ ma kpe mà gɔ
lán gbé pɔ sí bedauɔwao.

⁸ N n gbēke ɔlomεε kɔɔ,
asa míme má n náai ví.
Ma da zé pɔ de mà sεwa,
asa míme ma azía kpàma.

⁹ Ma si ma ibεεɔwa, Dii,
míme ma nanzi.

¹⁰ Mme ní ma Lua ũ,
n n pœákea dameε.
N Nisína maa dɔaamεε gusalalau.

¹¹ Ma lé ní láo n tó yái, Dii,
ma bɔ taasi guu n maa yái.

¹² Ma ibεεɔ midε n gbēke yái,
ma wèλεɔ dedε píi,
asa n zòblenan ma ũ.

144

Wabikεa misia yá musu

Davidi le.

¹ Má Dii ma gbesi sáaukpa,
ì zíkaa ɔ na dameε,
ì to ma ɔ àɔ kai ví zí guu.

² ɔme ma ulekii ũ, ì gbēkekεmεε,
ɔme ma zegikii ũ, ì ma suaba.
ɔme ma sèngbao pɔ mi mikpai ũ,

ì to buiɔ mikpaa.

³ Dii, bɔn gbɛnazina ũ an yá iɔ dɔngui?

Bɔn ní ũ, ni laaidɔmáí?*

⁴ Gbɛnazina de lán kàsafiwaε,
aà wɛni ì gɛzεa lán uenawaε.

⁵ Dii, n̄ n be siile n̄ pila,
ɔkã gbɛsísiɔwa aa súleɔɔ.

⁶ To lou pílepilε n̄ gbɛ́ɔ fāaa,
ka fán̄gu, gili i gɛ́n̄gu.

⁷ Ɔɔɔ za musu n̄ ma kú.
Ma ɔɔ í zɔɔ guu,

ma si bui z̄iloɔwa.

⁸ Yá pã oa mé ní lé pà,
aaí ɔlele ní lé pã gbɛ́ao.

⁹ Lua, má lè dafu sínε,
má n táasile ní kúu bakwio.

¹⁰ Ni to kíaɔ z̄ible,
ni n zòblena Davidi ɔɔ fɛn'ɔɔ lézi.

¹¹ Ma kũ n̄ ma ɔɔ bui z̄iloɔ guu,
yãpã oa mé ní lé pà,
aaí ɔlele ní lé pã gbɛ́ao.

¹² Wá neḡɔɔ péle ní èwaasokεu lán lí pɛawa,
wá nenɔɔ aao de lán kibε gbèpεle kefenawa.

¹³ Wá d̄ɔɔ pa, aao p̄ɔpii v̄í,
wá p̄ɔtuɔɔ k̄ɔ leε àaa s̄ɔɔ,
aa ka àaas̄ɔɔ leε kwi wá kpàsau.

¹⁴ Wá zuɔ aso z̄ɔɔ sésε.
B̄ígbooa aɔ kuo, lala'oa aɔ kuo,

* **144:3** Sout̄ 8.4, Ebe 2.6

búbuapεα aɔ ku gǎε ɓo.

¹⁵ Báaadeɔn gbé pɔ an kua de màaɔ ũ.

Báaadeɔn gbé pɔ Dii de n Lua ũ ũ.

145

Dii táasileα aà maakεα yáí

Dii táasi pɔ Davidi le.

¹ Má n táasile ma Lua, ma Kía,
má n tɔɔ ɔɔpiie.

² Má n sáaukpa lá gu lé dɔ,
má n táasile láasaie.

³ Dii zɔɔ, à kà wà aà táasile,
aà zɔɔkε lé vɔo.*

⁴ Kpàɔ n yǎkεaɔ sáaukpa Wueɔne,
aa n yǎzɔɔkεaɔ galikε.

⁵ Aa n maa zɔɔ gawide yǎ'o,
má n yǎɔnsaekεaɔ wàaipa.

⁶ Aa n dabudabukεα gbǎa yǎ'o,
mí n zɔɔkε dau siuné.

⁷ Aa n maakεα zɔɔ baokpa,
aai gulakε n yǎzεdekεaɔ yáí.

⁸ Dii sùuu ví n sósobio,
aà pɔ lí pa kpaaɔ, a gbéke ví zɔɔ.

⁹ Dii í maakε gbépiie,
í a pɔkεaɔ wēnagwa píi.

¹⁰ Dii, n pɔkεaɔ n sáaukpa píi,
n yǎmanaɔ n tɔɔɔ.

¹¹ Aa n kpala gawi faai bo,
aa n iko gbǎa yǎ'o.

¹² Aa n yǎzɔɔkεaɔ da gbéɔne

* 145:3 Lom 11.33

ń n kpala maa gawide yáó.
 13 N kpalaá kpala láasaie,
 ńyɔɔ de kía ũ wè píie.
 Dii náai ví a yápii musu,
 a sùuu ví ń a pɔkeao pii.

14 Dii ỉ gbé pɔ lé léleɔ kú,
 ỉ gbé pɔ taasi tòmáo fele.
 15 Pópii wé donzi,
 ni ble kpámá a gɔɔwa.
 16 Ni ɔ pooné, pɔ mómá,
 ni pɔ bé pii pɔeã bɔɔlekeè.

17 Dii kekeáo maa pii,
 a gběke ví a yápii kea guu.
 18 Dii kai ń a sɔsinao pii,
 gbé pɔ aaɪ aà sísi ń síanao.†

19 I a víakenaɔ pɔeã bɔɔlené,
 ỉ ń wiilea ma, ỉ ń suaba.

20 Dii ỉ gbé pɔ yeazio dśa pii,
 āma a vāikenaɔ míɔnzɔe.

21 Dii táasilea aɔ dɔ ma léue.
 Pópii aao aà tɔbɔgɔo pii, asa a kua adoaɛ.

146

Dii laaidɔa wɛnadeɔwa

1 Aleluya!

Mapi, má Dii táasile,
 2 máo Dii táasile e ma wɛni léue,
 máo lesi ma Luaɛ ma kua léue.
 3 Asu sɔkpale gbāadeɔzio,

† 145:18 Zaa 4.24

gbẽsuabaa ku gbẽnazina kɛio.

⁴Tó an wea làa, aaĩ ea gẽ tíue,
zĩbeezi yá pɔ aale yá ì midɛ.

⁵Báaaden gbé pɔ Yakɔbu Lua mé aà donlɛde ũ ũ,
aà wé ìɔ dɔ Dii a Luazi.

⁶Ɔme musu ní zĩleo kè,
isia ní pɔ pɔ kú a guuo pii.*

⁷I yãnakpa gbé pɔ wàle gbãamɔnɛɔwa,
ì ble kpa nɔandɛnɔwa.

Dii ì babɔ gbé pɔ yeelɛɔwa,

⁸Dii ì vɛɔ wé wɛnɛ,†

Dii ì gbé pɔ taasi tòmáɔ fɛle,

Dii ìɔ ye gbẽmaaɔzi.

⁹Dii ì bòmɔɔ gwa,
ì ɔda gyaɔ ní tonɛɔwa,
ɔ ì zé kaaũ gbẽvãionɛ.

¹⁰Dii ìɔ kible gɔɔpiiɛ.

Sionadeɔ, á Lua ìɔ ku e á buiwaɛ.
Aleluya!

147

Pɔpii kua Lua ɔzi

¹Aleluya!

Lɛsia wá Luaɛ maa mé a na,
à kù wà aà táasilɛɛ.

²Dii lé Yelusaleũ fɛle ɔ,

à Isaili zĩzɔɔ nàaa lé suńɔ.

³I gbé pɔ an pɔ yàɔ nɔ̀sɛ níniné,

* **146:6** Zin 4.24, 14.15 † **146:8** Mat 9.30, Zaa 9.7

ì nísidoo ní gu'iaowa.

⁴I saanao nao,

a ní baade dō ní a tóo.*

⁵Wá Dii zōo, a iko ví maamaae,
aà òno lé vío.

⁶Dii ì zíabusanao gba gbāa,
ō ì otō váikenaowa e zīle.

⁷A lesi Diié ní aà sáaukpao,

à wá Lua táasile ní mōona.

⁸I to lou sisi,

ì tōle gba lou,

ì to sē bōle sīsia.

⁹I ble kpa nòbowa

ní gbagbaa néo, tó aale wiipe.

¹⁰I ke sós gbāao mé ì kaaàguo,

i ke gōsagbāake mé ì keèo.†

¹¹Gbé pó aa aà vía vío mé ì kaaàgu,
gbé pó an wé do aà gbēkeipi.

¹²Yelusaleūdeo, à Dii tōo,

Sionadeo, à á Lua táasile.

¹³Asa ì báaadaágué,

ì á wéle bōle gbāao gba gbāa.

¹⁴I á gba aafia'e á bùsu lé léu,

ì pōbui maa kpáwá à ká.

¹⁵I yá'o kpásā tōle,

aà yá ì ká ní bao.

¹⁶I neezi kwe púuu lán sākāwa,

ì to fii kpá lán túfuwa.

¹⁷I loughé fáe lán gbèkōowa.

* **147:4** Isa 40.26 † **147:10** 1Sam 16.7

Démε a f̄õ zε a ílanaii?

¹⁸ I yá'o kpásã, ò loughɛpi ì yó,
ì íana gbaε, a ì ì bàalε.

¹⁹ I to Yakɔbu buiɔ a yá d̄õ,
ì ikoyã p̄ó á d̄ilεɔ da Isailiɔnε.

²⁰ I bee κε buipáleɔnεo,
aa aà yádilεaɔ d̄õo.

Aleluya!

148

Dii p̄kεaɔ aà táasileα

¹ Aleluya!

A Dii táasile aà bεdeɔ!

A aà táasile za musul!

² A aà táasile aà malaikaɔ pii!

A aà táasile aà ìwaɔ pii!

³ A aà táasile íatε ní mɔvuaɔ!

A aà táasile saan'inaɔ pii!

⁴ Báluma kpele p̄ó

ní í p̄ó kú luabεpuanaaɔ,*

à aà táasile.

⁵ Aa Dii tɔbɔ,

asa òmε yá'ò, ò aa kè.†

⁶ A ní pεpε ní pépékii,

aaɔ ku we gɔɔpii,‡

à kɔɔ dànέ, aa f̄õ víao.

⁷ P̄ó p̄ó kú tɔɔleɔ, à Dii táasile,

ní kpò gbènεo ní ísia í títiuaɔ§

* 148:4 Daa 1.7 † 148:5 Daa 1.1,3 ‡ 148:6 Daa 1.14 § 148:7
Daa 1.21

ì z̄iabusanao kp̄ela à ní suaba.
⁵ Dii yāmanaο kúkuake ní gawipiu,
 an gula ao do ní lii musu.
⁶ Lua táasilea ao do ní léu,
 f̄enda lé pla ao naa ní ɔ̄z̄i,
⁷ aa t̄osiò buiowa,
 aai bùsu píi gb̄é̄o wetāò,
⁸ aai ní kíao yeye ní m̄odaonaο,
 aai galakpa ní kíabuiowε,
⁹ aai sé̄r̄n̄o lá Lua yādànlawa.
 Dii yāmanaο t̄ob̄o a guu.

Aleluya!

150

Dii táasilea

¹ Aleluya!

A Lua táasile àà kúki,
 à àà táasile bàluma z̄ɔ̄o guu.

² A àà táasile àà ḡɔ̄sake yái,
 à àà táasile àà z̄ɔ̄o dēn̄la yái.

³ A àà táasile ní kuupeao,
 à àà táasile ní m̄ɔ̄ɔnao ní domao.*

⁴ A àà táasile ní ḡàao ní ɔ̄wãao,†
 à àà táasile ní goeo ní kul̄eo.

⁵ A àà táasile ní sé̄s̄ēnapaao,
 à àà táasile ní sé̄s̄ēn'ò gb̄ãao.

⁶ Pó b̄é̄e píi, à Dii táasile!

* **150:3** 2Sam 6.5 † **150:4** 2Sam 6.14

Soub 150:6

ccxv

Soub 150:6

Aleluya!

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

ccxvii

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9